

50 ODPLESANIH

Jubilejna publikacija
ob 50-letnici plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj

Ideja o knjigi – zborniku ob 50-letnici plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj se je začela s povabilom Franca Zadravca, ki je skrbno zbral vse časopisne izrezke o družabnem in tekmovalnem plesu na Ptuj iz časopisa Tednik za obdobje od leta 1959 do 2001. Ravno v tem času sem zaključevala svoje diplomsko delo na Filozofski fakulteti v Mariboru. Knjiga Petdeset odplesanih je tako nastala kot nadgradnja diplomskega dela Družabni ples na Ptuj. Z gotovostjo lahko trdim, da ima pričujoča knjiga posebno vrednost, saj je nastala ob zavzeti pomoči nekaterih strokovnjakov in pripravljenosti nekdanjih plesalcev, da z bralci delijo svoje spomine.

Zahvaljujem se vsem, ki so kakorkoli pomagali sooblikovati knjigo, še posebej pa ljudem, ki so razumeli težnjo po izpovedi ptujske plesne dediščine:

- Mariji Hernja Masten, arhivistki v Zgodovinskem arhivu na Ptuj, ki je Ptujčanom znana po svojem zavzetem delu pri ohranjanju kulturne dediščine. Njena pomoč in nasveti pri raziskovanju arhivskega gradiva so bili nenadomestljivi.
- Nataši Petrovič, predsednici Zveze kulturnih društev na Ptuj. Je Ptujčanka, ki soustvarja pestro kulturno življenje in predstavlja sinonim za dobro organizirane kulturne prireditve, predvsem pa je človek s posluhom za ljubiteljsko kulturo nasploh. Njena pomoč je bila neprecenljiva.
- Izrednemu profesorju dr. Andreju Vovku, znanstvenemu svetniku na Inštitutu za kulturno zgodovino ZRC SAZU v Ljubljani, ki na Filozofski fakulteti v Mariboru predava novejšo kulturno zgodovino. Odigral je dve ključni vloži: bil je mentor pri moji diplomski nalogi in pri knjigi Petdeset odplesanih.
- Docentu dr. Igorju Krambergerju, predavatelju na oddelku za sociologijo na Filozofski fakulteti v Mariboru. Njegove spodbude in koristni nasveti so pomembno vplivali na vsebino knjige, saj brez njih ne bi nikdar sprejela nalog odgovorne urednice.

Božena Krivec

»Nikoli se še nisem gibal tako lahkotno,
kot bi ne bil zemeljsko bitje.
Kako čudovito je držati v rokah
najbolj občudovano in leteti z njo kakor veter,
tako da izgine vse okoli naju.«

Goethe

50 ODPLESANIH

Jubilejna publikacija
ob 50-letnici plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj
uredila Božena Krivec

DPD SVOBODA PTUJ · PLESNA SEKCIJA · 50 LET

Ptuj 2009

DPD SVOBODA PTUJ · PLESNA SEKCIJA · 50 LET

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

793.3(497.4Ptuj)(082)

PETDESET

50 odplesanih : jubilejna publikacija ob 50-letnici
plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj /
[prispevke napisali Jernej Brenholc ... et al.] ;
uredila Božena Krivec ;
[prevod v angleški jezik Anja Tikvič ;
fotografije osebni arhivi].
- Ptuj : DPD Svoboda, Plesna sekcija, 2009

1. Gl. stv. nasl. 2. Brenholc, Jernej 3. Krivec, Božena
244525056

PETDESET ODPLESANIH

Jubilejna publikacija ob 50-obltnici plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj

Odgovorna urednica: Božena Krivec

Uredniški odbor: Franc Zadravec, Nataša Petrovič

Lektorica: Nevenka Gerl

Prevod v angleški jezik: Anja Tikvič

Recenzija: Andrej Vovko

Prispevke napisali:

Jernej Brenholc, Aleksander Glatz, Izidor Gnilšek, Jurij Jakab,
Nina Jurešič, Maja Kaisersberger, Alenka Korpar, Franjo Kozar,
Božena Krivec, Anjeta Kralj, Tatjana Kralj, Miša Novak, Metod Peklar,
Natalija Pešl, Blaž Predikaka, Matilda Simonič, Tina Štrafela,
Verena Trofenik Šulek, Drago Šulek, Marjan Tomše, Sanja Veličkovič,
Franc Zadravec, Nada Zadravec, Borut Žuran, Hermina Žuran.

Ustni viri:

Jerica Cegnar, Cvetka Glatz, Aleksander Glatz, Rudolf Menhart,
Adolf Mihelač, Marija Hernja Masten, Mira Žuraj.

Fotografije: osebni arhivi

Oblikovanje jubilejnega znaka: Altius

Oblikovanje publikacije: s.kolibri

Tisk: Repro studio Lesjak

Naklada: 500 izvodov

Ptuj 2009

Vsebina

Knjigi na pot

Ples – šport, umetnost in zabava, <i>dr. Štefan Čelan</i>	7
Povabilo na ples, <i>Nataša Petrovič</i>	8
Ob jubileju, <i>dr. Meta Zagorc</i>	9
Povezava in soodvisnost družabnega in sodobnega plesa, <i>Nina Meško</i>	11

Petdeset odplesanih/Fifty danced (povzetek/summary)	14
--	----

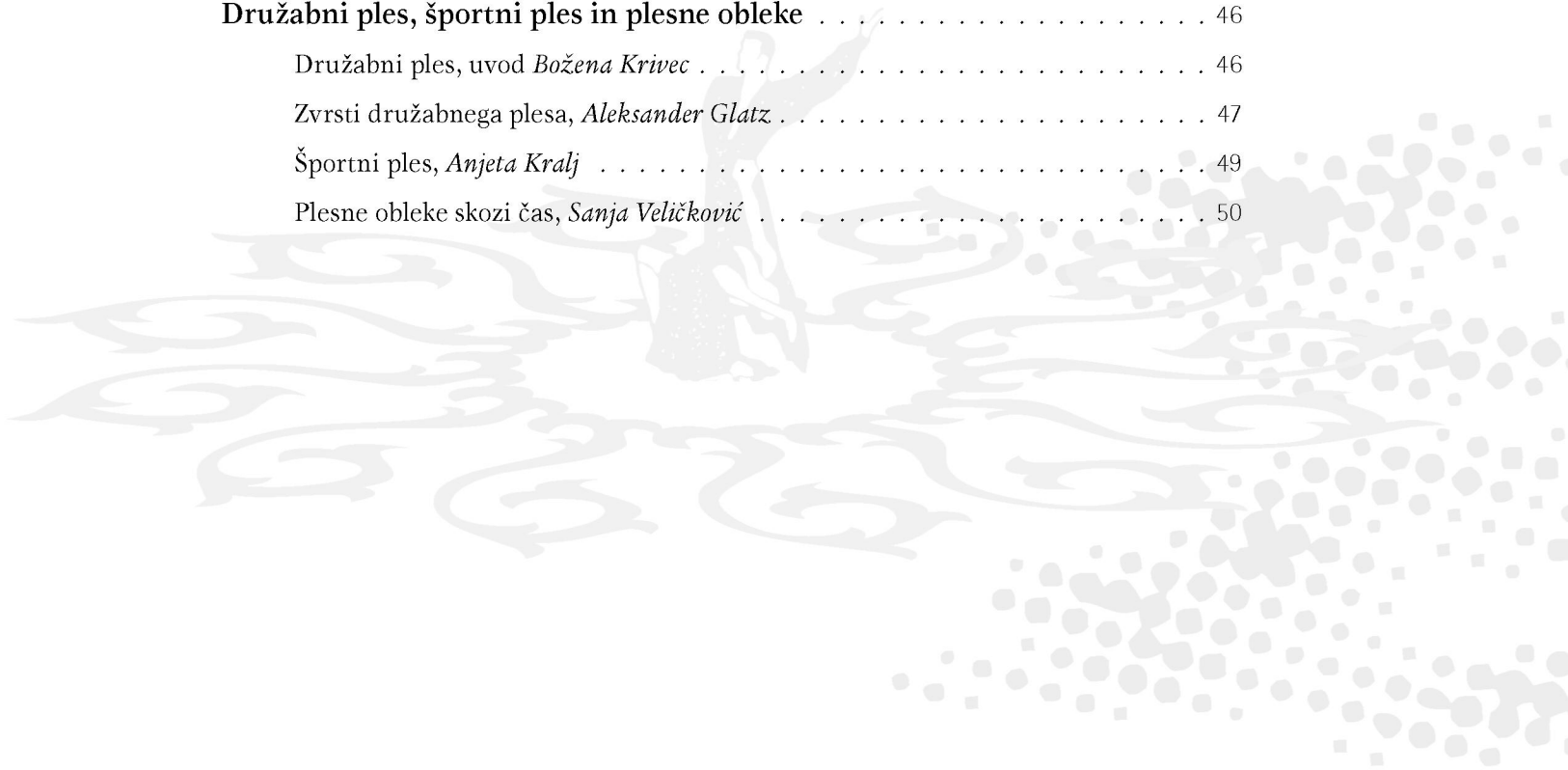
Ples kot življenje: recenzija knjige petdeset odplesanih, <i>izr. prof. dr. Andrej Vovko</i>	16
---	----

Ptujski družabni ples nekoč in danes, <i>Božena Krivec</i>	18
---	----

Ples ima na Ptuju dolgo tradicijo	21
Ptujski družabni in tekmovalni ples od začetkov do danes ter nosilci plesnega razvoja	23
Ptujski športni plesalci, ki so dosegali izjemne rezultate	38

Družabni ples, športni ples in plesne obleke	46
---	----

Družabni ples, uvod <i>Božena Krivec</i>	46
Zvrsti družabnega plesa, <i>Aleksander Glatz</i>	47
Športni ples, <i>Anjeta Kralj</i>	49
Plesne obleke skozi čas, <i>Sanja Veličkovič</i>	50

Vsebina

Spomini plesalcev	54
Plesni spomini ob kavi, <i>Tatjana Kralj</i>	54
Moji spomini na plesno sekcijo, <i>Alenka Korpar</i>	58
Ko sem plesal, <i>Marjan Tomše</i>	60
DPD Svoboda in jaz, <i>Tina Štrafela</i>	62
Ples, moje življenje, <i>Maja Kaisersberger</i>	63
Moja plesna pot, <i>Nina Jurešič</i>	65
Spominjam se, <i>Petra Zaranšek</i>	66
Kako je bilo, <i>Natalija Pešl</i>	68
Moja plesna pot, <i>Miša Novak</i>	69
Kako sem plesal, <i>Blaž Predikaka</i>	70
Počasi, hitro, hitro, počasi ..., <i>Jurij Jakob</i>	70
Plešemo! <i>Matilda Simonič</i>	72
Zanimive podrobnosti	74
Kronologija člankov o družabnem plesu, zbrala <i>Nada in Franc Zadravec</i>	74
Predsedniki plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj, zbral <i>Aleksander Glatz</i>	77
Udeležba Aleksandra Glatza na mednarodnih turnirjih med leti 1964 in 1968, zbral <i>Aleksander Glatz</i>	77
Plesni turnirji na Ptuj v organizaciji plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj, zbral <i>Aleksander Glatz</i>	78
Dosežki ptujskih plesnih parov, ki so trenirali pod vodstvom Franja Kozarja med leti 1991 in 2000, zbral <i>Franjo Kozar</i>	80
Viri in literatura	86

Ples – šport, umetnost in zabava

Počaščen sem, da imam priložnost zapisati nekaj besed v znak spoštovanja do petdesetletne tradicije organiziranega plesno-športnega izobraževanja na Ptujju.

O pomenu plesa govori znanstvena veda, ki se imenuje etnokoreologija. Etnokoreologi so tisti znanstveniki, ki se ukvarjajo s preučevanjem plesa, ki človeka spremlja že od prazgodovine. Po nekaterih podatkih je ples celo starejši kot je človeški rod, saj ga je človek povzel po naravi in živalih. Zgodovina plesa je torej povezana z zgodovino človeka. Ples je bil prvi umetniški izraz, ki je združeval gibanje in zvok, kretnjo in pesem.

Na Ptujju smo veseli in ponosni, da na tem področju deluje tudi plesno-športna sekcija DPD Svoboda Ptuj, ki je bila dolga leta ena redkih organiziranih formacij, ki je spodbujala številne generacije Ptujčanov, tako otroke, mladostnike in odrasle, k plesnemu izražanju. S svojimi aktivnostmi so tako skrbeli, da so številne generacije lahko ob plesu razvijale svoje fizične, duševne in duhovne sposobnosti. Ob naštetem se ljudje ob plesu zabavajo, družijo in spoznavajo, kar je ob čedalje bolj natrpanih delavnikih eden od možnih načinov sprostitev nakopičenega stresa.

Praznovanje 50-letnice razumimo predvsem kot bogat kulturni dogodek in hkrati dodatno priložnost, s katero boste člani sekcije tudi v bodoče ponujali različne priložnosti za nadaljnji razvoj plesne dejavnosti. Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujem vsem tistim, ki ste z veliko mero entuziazma soustvarjali zgodovino športno-plesne dejavnosti na Ptujju. Vsem sedanjim in bodočim članom plesne sekcije želim še mnogo kreativnega in izvirnega plesnega izražanja. Načrti v bodoče pa naj bodo tako kot plesni gibi – drobni koraki, povezani v vizijo.

Dr. Štefan Čelan
župan Mestne občine Ptuj

Povabilo na ples

Kdaj ste zadnjič dobili takšno povabilo? Vsaj večina vas. Se ne spomnite? Kako bi se, ko pa je plesnih prireditev, kakršne pomnimo generacije s konca 19. in prve polovice 20. stoletja, vse manj. Diskoteke so res polne in zakaj bi ne bile – novi časi, nove generacije, novi plesi.

A publikacija, ki je pred vami, govori o plesih, kakršnih skorajda ni več (z izjemo maturantskih, pa kakšen obrtniški ali ples v maskah se najde vmes). Družabni plesi imajo korenine na Ptuju že mnogo let, v okviru Delavsko-prosvetnega društva Svoboda Ptuj pa petdeset let. Pol stoletja korakov, obratov, priklonov, ure in ure vaj, žuljev, plesnih oblek, družabnih srečanj in trenutkov, ko je na tekmovanjih šlo zares. Malo je tistih, ki se še spominjajo teh časov, če pa že, premalo, da bi znali ovrednotiti plesno dogajanje v polpretekli zgodovini in prizadevanja ljudi, ki so kljub skromno odmerjenemu denarju in zelo omejenim tehničnim možnostim plesali s strastjo, zagnanostjo in predanostjo na domačem in tujem parketu. Z istim žarom se je zdaj lotila obujanja spominov s pisano besedo plesna sekcija DPD Svoboda Ptuj.

Včasih se je na Ptuju veliko plesalo. Ne samo v Narodnem domu, ki k sreči še edini služi temu namenu, plesalo se je na terasah grajske restavracije in gostilne Rozika, v nekdanjem Domu JLA, v telovadnici nekdanje Ekonomske šole, v »Koruzjaku«, pa še kje.

Čas nosi s seboj spremembe, ki so tudi na področje plesa prinesle ne samo nove ljudi, ampak tudi nove oblike plesnega izraza. Prav je tako. A če je ples človekova prvobitna oblika izpovedovanja čustev, poklona naravi in verskih obredov s pomočjo giba, si zasluži posebno mesto v človekovem ustvarjanju in s tem tudi posebno družbeno vrednotenje tega početja. Koliko se tega zavedamo?

Na Ptuju imamo nekaj izvrstnih plesalk (te so v večini) in plesalcev različnih zvrsti plesa. Ti se znajdejo kakor vedo in znajo. Nekaj malega za plesno dejavnost primakne občina. Plesnih učiteljev ni veliko. Zanimanje za sodobne oblike plesa, zlasti hip hop in podobne zvrsti, pa je veliko, zadnje čase tudi za trebušni ples. Plesne šole po Sloveniji rastejo kot gobe po dežju, nekatere prihajajo na Ptuj učiti naše maturante. Posebej za ples ustreznih prostorov ni, pa vendar se dogajajo balet, sodobni in družabni ples, meščanski, srednjeveški in renesančni ples.

Povabljeni ste na ples!

Nataša Petrovič
predsednica Zveze kulturnih društev Ptuj

Ob jubileju

Ples je dokaz podobnosti človeške narave na celotnem planetu in je arhetip človekove kulture. V vseh obdobjih so se ljudje sestajali, da bi skupaj zaplesali, ker jih je privlačila prisotnost telesnega, igra viška moči in energije in ker je ples kot nebesedna komunikacija razumljiv vsem ljudem po svetu.

Slovenija ima bogato plesno tradicijo. Z razvojem meščanstva je ples v slovenskem prostoru lovil stik z deželami Nemčije in Avstro-Ogrske. Na prehodu v 20. stoletje je bilo tudi pri nas moderno učiti se plesa. Že pred prvo svetovno vojno so ljubljanski in tudi meščani drugih mest obiskovali plesne vaje, ki so potekale večinoma poleti, jeseni in pozimi, a le do februarja oziroma marca, saj so se udeleženci plesnih vaj morali naučiti plesati do pusta.

Po drugi svetovni vojni je bil ples glede na to, da so vplivi prihajali z zahoda, ideološko neprimeren. Mnoge plesne dvorane so izgubile svojo plesno namembnost in so jih spremenili v galerije, kinodvorane, skladišča, pisarniške prostore ipd. Plesalce, ki so začeli ali pa nadaljevali s športnim plesom, so zmerjali s »frakarji«. Povojna politika je plesno dejavnost sicer zavrla, ni pa je mogla zatreti. V letih od 1946 do 1953 je bila država bolj naklonjena folklornemu plesu, vendar so kljub temu v sklopu folklornih društev začele delovati tudi sekcije za športni ples. Za nadaljnji razvoj družabnega in športnega plesa v Sloveniji je pomembno leto 1954, ko sta bili ustanovljeni dve organizaciji: Plesna zveza Slovenije (PZS) in Združenje plesnih učiteljev Slovenije (ZPUS). Združenje, ki je v različnih obdobjih delovalo samostojno ali v okvirju PZS, je imelo vodilno vlogo v razvoju plesne kulture na celotnem slovenskem prostoru.

Tudi Ptuj ni bil izjema. 1957. leta je Občinski komite mladine Ptuj oznanil, da diplomirani plesni učitelj Ludvig Simončič začneja s plesno šolo v DPD Svoboda v Narodnem domu na Ptuj.

Aleksander Glatz in Anjeta Kralj sta bila prva plesalca tekmovalnega plesa in hkrati začetnika družabnega in športnega plesa v tem okolju. Njuno delovanje je zarisalo vidno sled v slovenskem plesnem prostoru, saj sta družabni in športni ples širila ne samo na Ptuj, temveč na mnogih šolah v bližnji in daljni okolici in tako uspela ustvariti ptujsko regijo kot pomemben člen v novo razvijajočem se športno-plesnem sistemu

Slovenije oz. takratne Jugoslavije. Že januarja 1960 je bila ustanovljena plesna sekcija pri Delavsko-prosvetnem društvu Svoboda. Pod taktirko naveze Franjo Kozar, Aleksander Glatz in Anjeta Kralj je športni ples v tem času izredno zaživel, saj je bil prvi plesni turnir na Ptujju organiziran že 8. aprila 1961.

Franjo Kozar je že od vsega začetka sodeloval kot trener in plesni sodnik na plesnih tekmovanjih ob zaključku tečajev (plesni venček), kasneje na plesnih turnirjih in kot stalni klubski gostujoči trener ptujskih plesnih parov do leta 1995. Znana ptujška plesalca sta bila Drago in Verena Šulek, ki sta začela plesati že kot srednješolca. Z njunim odhodom v Ljubljano se je pojavila vrzel, vendar je delo z mladimi obrodilo ponovni vzpon tekmovalnega plesa, ki se je začel v letu 1991 s plesnim parom Slejko - Žuran v pionirski kategoriji. Njuni takratni rezultati in dosežki so nedvomno v ponos vsemu slovenskemu plesu. Aprila 1992 sta na svetovnem pokalu v Birminghamu dosegla največji uspeh takratnega slovenskega plesa: v kategoriji do enajst let sta bila prva, v kategoriji do dvanajst let pa druga, v Blackpoolu pa sta zasedla odlično tretje mesto.

S Ptujja prihajajo še drugi znani plesalci, med katerimi se je s svojimi rezultati najvišje povzpela Jernej Brenholc, ki dandanes s soplesalko Danielo Pekič uspešno zastopa barve Slovenije med profesionalnimi pari.

Ob jubileju ptujškega plesa je potrebno čestitati prav vsem, pionirjem in snovalcem dejavnosti, pa tudi tistim, ki še vedno bdite nad razvojem plesa na tem področju in soustvarjate slovenski ples.

Dr. Meta Zagorc
predstojnica katedre za ples na Fakulteti za šport

Povezava in soodvisnost družabnega in sodobnega plesa

»Ples je postal moja nujnost.«

»Ples je trdo delo, garanje, odpovedovanje. Je način življenja.«

»Ples živi v trenutku.«

Še veliko je podobnih izjav, ki bi jih lahko izrekel vsak profesionalni plesalec, ne glede na zvrst plesa, s katero se ukvarja. Vsi oziroma vsaj večina plesalcev ljubi svoje delo in si brez plesa verjetno ne more predstavljati svojega življenja.

Šele zadnjih nekaj let se zavedam, kako veliko srečo sem imela, da sem se že kot majhna deklica začela izobraževati na področju sodobnega plesa in to na Ptuju. Bojim se, da v današnjem času take možnosti ne bi imela.

Seveda se je vse začelo z željo po plesanju, ki sem jo nosila v sebi in ki so jo prepoznali tudi moji starši. Vpisali so me v baletni vrtec, ki je potekal v Narodnem domu. Že naslednje leto je bil program ukinjen in tako sem se znašla na tečaju plesa, ki ga je vodila Mira Mijačević. Mira in kasneje Majda Fridl sta nas, skupino deklic, seznanjali z najsodobnejšimi plesnimi principi tistega časa in hkrati razvijali našo kreativnost in izražanje z gibom. Seveda sem se tega zavedla šele kasneje. Takrat sem le uživala v plesnih improvizacijah in izražanju skozi gib.

Svojega prvega interesa za družabni ples se spomnim ob vstopu v puberteto, kar je razumljivo, kajti vsak družabni ples v sebi med drugim nosi tudi erotični pomen. Takrat je začel v kinematografih igrati film Dirty dancing in takoj sem se vpisala v tečaj takrat najbolj priljubljenega družabnega plesa. Pred maturo sem obiskovala tečaje različnih najosnovnejših družabnih plesov, potem pa se je moja izkušnja z družabnimi plesi na nek način končala. Drži pa, da sodobni plesalci gojimo navado, da si po premieri sodobno-plesnega projekta vedno privoščimo izdatno mero sproščujočega in lahkotnega družabnega plesa.

Na odru torej plesalci sodobnega plesa nekaj sporočamo gledalcem, na plesišču pa plešemo za zabavo. In prav v tem vidim osnovno razliko med sodobnim in družabnim plesom. Seveda je vse moje razmišljanje zaznamovano s predanostjo sodobnemu plesu, ki je samostojna umetniška forma.

Skozi zgodovino se je funkcija plesa bistveno spreminjala. Prvi zametki sodobnega plesa oz. njegovih principov so se pojavili šele na začetku 20. stoletja, medtem ko družabni značaj plesa spada tako rekoč v sam začetek razvoja človeštva.

Določeno kulturno okolje in zgodovinsko obdobje se zrcalita tako v družabnem kot v sodobnem plesu. V obeh se utelešajo družbeni pomeni in več plesnih teoretikov je iskalo vplive ene plesne zvrsti na drugo glede na družbene, ekonomske, politične in socialne značilnosti obdobja.

Očitna razlika med sodobnim in družabnim plesom je tudi ta, da je družabni ples množična dejavnost, medtem ko je sodobni ples omejen na razmeroma majhno število ljudi. Večina sodobnih plesalcev ima izkušnjo družabnega plesa, toda le redki plesalci družabnega plesa se v svoji karieri aktivno srečajo s sodobnim plesom.

Tudi v procesu dela je velika razlika. V času nastajanja sodobno-plesne predstave razmišljam, raziskujem, odpiram vprašanja, raziskujem medij plesa, ga problematiziram ... Obratno je prva faza učenja kateregakoli družabnega plesa učenje določenih gibov in korakov.

Bistvo sodobnega plesa se skriva v razvoju osebnosti plesalca ter v odprtosti do novega in drugačnega. Je prostor ustvarjalnosti in iskanja novih idej. Kaj bi lahko bilo bistvo družabnega plesa?

Na tem mestu se mi nekako ne zdi več smiselno iskati razlik in primerjati teh dveh oblik plesa. Pomembno se mi zdi, da obstajajo različni plesi, ker smo ljudje različni in živimo in plešemo na veliko različnih načinov ter z različnimi nameni. Nekateri plesalci sodobnega plesa uporabljajo v svojih delih tudi prvine družabnih plesov in prav tako nekateri plesalci družabnega plesa uporabljajo principe dela sodobnih plesnih predstav v kreiranju svojih plesov. In če se bo v prihodnje sodelovanje med plesalci različnih zvrsti okrepilo, to ne bo samo korak k boljšim plesnim stvaritvam, temveč tudi korak k boljši, odprti družbi.

Nina Meško
samostojna svetovalka za ples pri Javnem skladu RS
za kulturne dejavnosti

Vsebina knjige

Petdeset odplesanih

Knjiga Petdeset odplesanih je nastala kot diplomsko raziskovalno delo glavne urednice Božene Krivec. Na področju družabnega plesa na Ptuju namreč do sedaj še ni bilo nič zbranega, zato smo se v plesni sekciji DPD Svoboda odločili, da je petdeseta obletnica obstoja kot nalašč za to.

Knjiga vsebuje pregled nekaterih zgodovinskih dejstev s področja družabnega plesa od leta 1900 do danes. V zgodbo so vključeni arhivski podatki iz Zgodovinskega arhiva na Ptuju, nekatera pomembna sociološka dejstva, opisi družabnih plesov, značilnosti plesnih oblek in pričevanja bivših plesalcev družabnega in športnega plesa. V knjigi posebej skrbno obravnavamo zgodbo in dosežke prvih plesalcev DPD Svoboda, Aleksandra Glatza in Anjete Kralj, ter druge učitelje in trenerje, ki so na Ptuju pustili svoj pečat v zadnjih petdesetih letih. Zajeli smo tudi zgodbe odličnih in nadarjenih plesalcev, ki so pripomogli k popularizaciji družabnega plesa na Ptuju, vključno s prvim ptujskim profesionalnim plesalcem, Jernejem Brenholcem. Osebno noto dajejo knjigi spomini plesalcev mlajše generacije, ki jih je urednica zbrala v samostojnem poglavju. Prvič so na ogled postavljeni nekateri zanimivi podatki in tekmovalni dosežki iz osebnih arhivov Aleksandra Glatza in Franja Kozarja.

Knjiga za Ptuj predstavlja pomembno kulturno zapuščino zanamcem, saj je v njej zbranega veliko arhivskega in slikovnega materiala nekdanjih plesalcev. Na nek način lahko rečemo, da smo dragocene podatke in spomine iztrgali pozabi in jih postavili na mesto, ki si ga zaslužijo.

The contents of the book

Fifty danced

The book *Fifty danced* was formed as the research thesis of the main editor Božena Krivec. The fact is that until now nothing has been collected about the Ptuj social dance, thus in the dance section DPD Svoboda we have decided that the fiftieth anniversary is just the time for it.

The book contains the review of some historical facts about social dancing from 1900 on. The story itself includes data from the Historical archive in Ptuj, some important sociological facts, the descriptions of social dances, the characteristics of dancing dresses and the experience of the former dancers of social and sports dance. The book carefully follows the story and the results of the first DPD Svoboda dancers: Aleksander Glatz and Anjeta Kralj with other teachers and trainers who have influenced Ptuj considerably in the last fifty years. We have also captured the stories of excellent and talented dancers who have helped to make social dance popular in Ptuj, including the first professional dancer, Jernej Brenholc. The memories of the younger generation of dancers give the book a personal note, and the editor have collected those in a separate chapter. For the first time we come across some interesting data and achievements from the dancing personal archives of Aleksander Glatz and Franjo Kozar.

The book represents an important cultural heritage for our descendants because of the archive and picture material of former dancers gathered in one spot. What is more, we may say that we have saved valuable data from oblivion and have given them the place they deserve.

Ples kot življenje

Recenzija knjige Petdeset odplesanih

Ples kot družbeni pojav nam kaže mnogo različnih obrazov. Nekaterim je prijetno aktivno razvedrilo, ki jim popestri sicer običajni, mnogokrat sivi vsakdanjik. Drugim je lepa umetnost, izvor estetskih in duhovnih užitkov. Spet komu drugemu je »nujno zlo« ali povsem nepotrebna, obstranska zadeva. Pisec teh vrstic sicer sam pleše le »v skrajni sili«, recimo na maturitetnem plesu svoje hčere ali na poroki kakega bližnjega sorodnika, kljub temu pa ceni ples kot plemenito, izrazno umetnost, pa naj gre za folkloro, športni ali družabni ples. Upam pa si zatrditi, da ples ustvarjalcem zbornika ob 50-letnici plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj Petdeset odplesanih pomeni nekaj drugega, globljega kot vse druge v začetku omenjene oznake – pomeni jim življenje.

Prepričan sem, da mi bo pri tem pritrdil vsak, ki vsaj nekoliko pozna delo omenjene plesne sekcije zadnjega pol stoletja, pa tudi vsak, ki bo s potrebno pozornostjo in zbranostjo prebral to skrbno in z veliko prizadevnostjo pripravljeno knjigo. Sam sem imel to srečo, da sem se z osrednjim delom tega zbornika avtorice Božene Krivec podrobneje seznanil že kot mentor med nastajanjem njene diplomske naloge, ki jo je odlično zagovarjala na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Že med nastajanjem te diplome, ki se ne omejuje samo na zadnjega pol stoletja plesa na Ptuj, ampak zajema tako temeljit prikaz socioloških

pogledov na ples skozi zgodovino kot tudi širšo zgodovino družabnega plesa na Slovenskem, sem lahko ugotovil, da Božena Krivec sodi med tiste, ki resnično živijo za ples.

V zborniku je objavljena, urejena in pregledno navedena vrsta zgodovinskih podatkov, najdenih v arhivskih virih in literaturi ter izluščenih iz pogovorov z vodilnimi osebnostmi plesa na Ptuju. Iz njih, kot tudi iz posebej objavljenih pričevanj, lahko povsem jasno ugotovimo, da marljivo, uspešno in široko odmevno polstoletno delovanje plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj ni sad naključja, ampak je kot močno drevo iz bogate prsti zraslo iz žlahtne plesne tradicije, ki so jo že od nekdaj gojili v tem častitljivem mestu.

Vsem ustvarjalcem knjige, pa tudi vsem ostalim, zaslužnim za lep jubilej plesa na Ptuju, iskrene čestitke in pohvale za zbornik, veliko zavzetih in pozornih bralcev ter najboljše želje za naslednje polstoletje in še čez ...

Izr. prof. dr. Andrej Vovko, znanstveni svetnik,
Inštitut za kulturno zgodovino ZRC SAZU, Ljubljana
Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, Maribor

Božena Krivec

Ptujski družabni ples nekoč in danes

Uvod

O začetku plesa je pravzaprav malo dokazanega. S pomočjo arheoloških, antropoloških in komparativno-etnoloških odkritij lahko sklepamo o prazgodovinskih začetkih plesa, veliko dognanj o pomenu in bistvu plesa pa dolgujemo psihološkim in socialnim predpostavkam. Plesno gibanje v religijske namene je stalni spremljevalec človeške družbe. To nam dokazujejo antropologi s svojim opazovanjem neevropskih kultur. Trdimo pa lahko tudi, da je ples kljub povezanosti z religijo že zgodaj postal družabna dejavnost in zabava. Od vsega začetka je združeval ljudi. Zаметke kasnejšega družabnega plesa lahko najdemo v neolitskem obdobju, v kasnejših obdobjih pa se je ples razdelil na ljudsko, cehovsko in dvorno plesno umetnost ter zabavo. Prvotni ljudski plesi (folklor) so bili namenjeni razvedrilu in veselju, plesalci so plesali v parih in v skupinski obliki.

Kot piše Henrik Neubauer v knjigi *Ples skozi stoletja*, najdemo začetke družabnih plesov v Evropi od 12. stoletja dalje. Navaja, da so aristokrati med leti 1200 in 1800 ples uporabljali kot vzgojno sredstvo, saj le-ta uri spomin, dela gibe graciozne, deluje na občutek za lepoto in fantazijo. Družabni ples se je oblikoval iz stilizacije družabnega vedenja (poklon, pozdrav, podajanje rok ...), privzel pa je tudi marsikateri element ljudskih plesov.

Ko razmišljamo o plesu, ugotovimo, da je ples bil in ostaja stalnica v vseh zgodovinskih obdobjih, v primitivnih družbah kot življenjsko pomembna družbena dejavnost, danes pa kot umetniško-zabavna in prostočasna dejavnost. Družbene spremembe sicer vplivajo na plesno izražanje, vendar pa so spremembe hkrati neizčrpen vir novih idej in zamisli, ki so vezane na plesalca samega in njegovo doživljanje časa, v katerem živi. Ples je univerzalno prisoten v vseh kulturah in družbah. Zdi se, da je najpomembnejše, da se na ples ne misli, ampak se predvsem pleše. To pomeni, da gre pri plesu za dožemanje sveta na drugačen način – skozi gib, ki povezuje telo in duha tistega, ki pleše, z uporabo plesnih tehnik ali brez njih.

Na Ptujju skoraj ni človeka, ki ne bi bil tako ali drugače povezan s plesom, bodisi s folkloro ali z družabnimi plesi. Lahko bi trdili, da Ptujčani vedo, kje se je plesalo nekoč in se pleše še danes: v stavbi Narodnega doma, v današnji Jadranski ulici. Narodni dom je bil že od vsega začetka domovanje različnih ljubiteljskih dejavnosti. Marija Hernja Masten¹ tako opisuje dogodke, povezane s stavbo Narodnega doma:

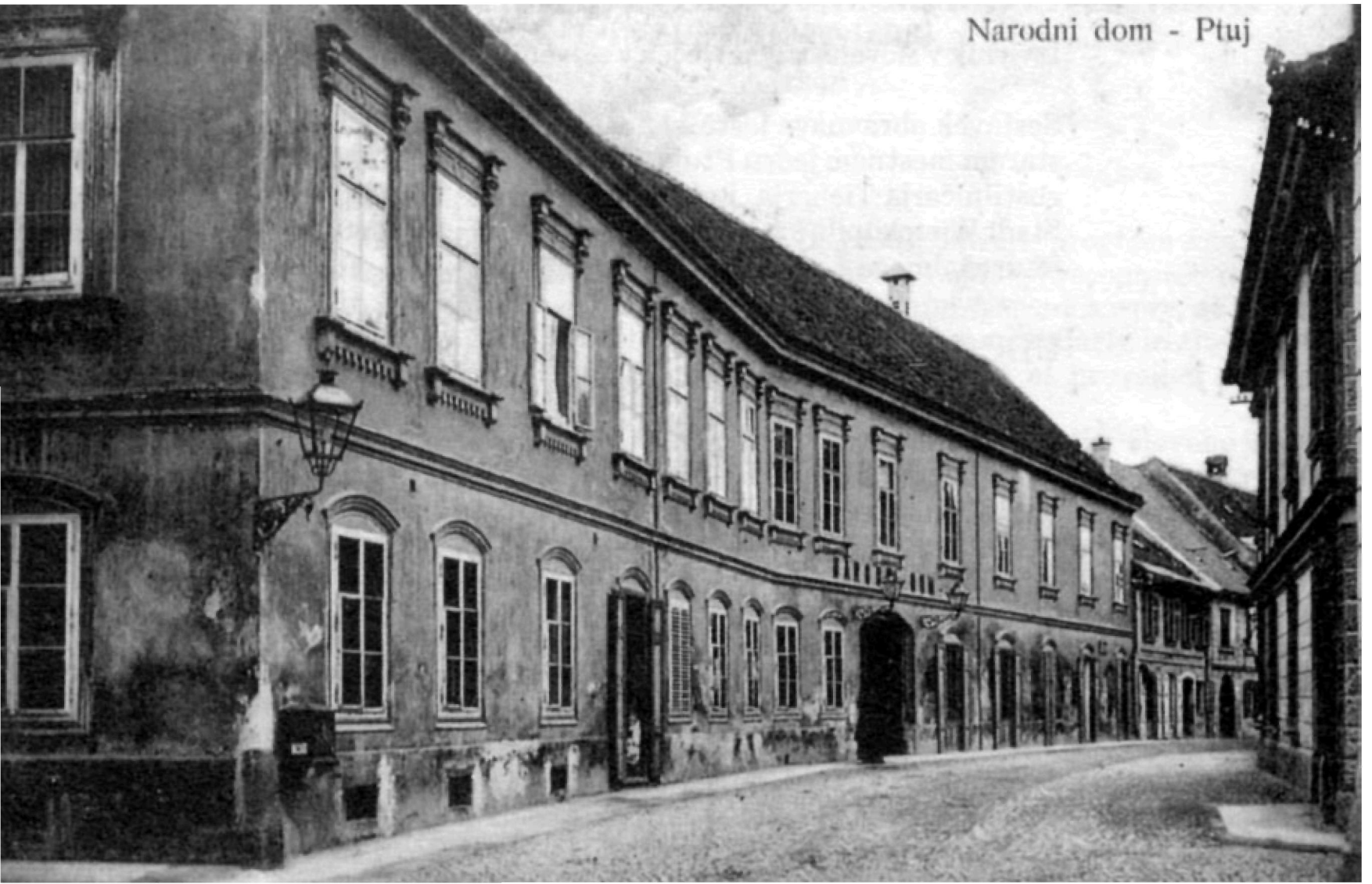
»27. februarja leta 1882 je Narodna čitalnica Ptuj stavbo hotela Zur Stadt Wien kupila za Narodni dom, ki je postal center slovenskega kulturnega in družabnega življenja. Slovesna otvoritev je bila 29. maja 1882. Razloge, ki so vodili v pridobitev lastne stavbe, je potrebno iskati v nacionalističnih in političnih razmerah, ki so jih na eni strani zaznamovala močna nacionalna zatiranja slovenstva, na drugi strani pa intenzivno narodnostno prebujenje in ustanavljanje slovenskih društev. Slovenska društva so v Ptujju, kjer so vladale neugodne narodnostne razmere, saj so imele v mestu vse šole nemški učni jezik, meščani pa so se deklarirali v večini kot Nemce, postala steber slovenskega političnega, kulturnega in ekonomskega življenja. S pridobitvijo lastne stavbe so bili tako društvom dani vsi pogoji za delo. Nosilno vlogo sta imela narodna čitalnica in njen soustanovitelj Mihael Herman. Narodni dom je bil simbolično središče slovenstva v nemškem mestu, za kakršnega je veljal Ptuj. Tako stanje je ostalo vse do okupacije, ko je okupator razpustil vsa društva, njihovo imetje pa zaplenil. Po drugi svetovni vojni je stavba Narodnega doma prešla v last države. Leta 1969 je postala družbena lastnina, imetnik pravice uporabe je bila Občina Ptuj. V letu 1980 je postala imetnik pravice uporabe Kulturna skupnost občine Ptuj.

Narodni dom je bil stavba, v kateri se je gojila slovenska identiteta, v obdobju po drugi svetovni vojni pa kulturno-umetniška dejavnost. V njem so se kalile generacije mladih glasbenikov, gledaliških igralcev, likovnikov, pevcev, lutkarjev, članov godbe na pihala, plesalcev ... V stavbi so se zgodile številne svečanosti, kulturne in družabne prireditve ter plesi. Leta 1959 je svoje mesto in prostore v njej dobila tudi plesna sekcija, ki aktivno deluje še danes.«

¹ Hernja Masten, M. Časopis za zgodovino in narodopisje, letnik 73. Zvezek 1. Maribor 2002.

Narodni dom - Ptuj

Stavba Narodnega doma, okoli leta 1910
ZAP, Fototeka, zbirka razglednic

Desno:

Letak, ki poziva na plesni zaključni izpit, 1917
ZAP, fond MO Ptuj, škatla 226. spis 29/40 1917

Ples ima na Ptuju dolgo tradicijo

Družabno in kulturno življenje je v veliki meri odvisno od zgodovinskih, gospodarskih in socialnih dejavnikov. Največ družabnega in kulturnega življenja je bilo v preteklosti vezanega na društva, veselice, obiskovanje na domu, na športne prireditve in razne etnološke šege (pust, martinovanje, silvestrovanje). Mednje je sodil tudi ples, ki spremlja človeštvo od pradavnine, zanimanje za poučevanje plesa pa je prisotno že od srednjega veka naprej.

Prefinjene oblike družabnosti so bile na Ptuju pred prvo svetovno vojno osredotočene na nemško prebivalstvo. Na drugi strani so imeli Slovenci lastno družabno življenje v okviru čitalnic in društev. Plesno dogajanje je bilo še posebej pestro v času pusta in božiča.

Prvi dokumentirani potujoči plesni učitelj na Ptuju je bil Alfonz Cilenti. V decembru 1893 je zaprosil za dovoljenje za izvedbo plesnega tečaja. Drugi dokumentirani plesni tečaj je potekal pod okriljem Društva obrtnih pomočnikov leta 1894. Poučeval naj bi obrtni pomočnik Jakob Kolarič. Ob zaključku tečaja, ki je bil 18. februarja 1894, je društvo pripravilo »bal« v Kazinski dvorani. Najpogostejši način zabave pozimi so bile maškarade, poleti pa veselice na prostem. Njihov namen je bil pridobiti nekaj denarja za potrebe društev.²

V Zgodovinskem arhivu Ptuj je ohranjen letak, ki poziva na plesni zaključni izpit 16. junija 1917 ob osmih zvečer v Nemškem dekliskem domu. Izpraševanje je potekalo pod vodstvom akademske učiteljice plesne umetnosti, Ide Eichler, in Fridericha Eichlerja, lastnika učiteljišča v Gradcu in plesnega učitelja. Pri klavirju je izpit spremljala gospa Figlofsky, pianistka iz Gradca. Pouk je zajemal elemente plesne in estetske vzgoje, bontona ter telovadbe.³

DEUTSCHES MÄDCHENHEIM, PETTAU

Einladung

zur

Schautanzprüfung

Sonnabend den 16. Juni 1917 8 Uhr abends

über den von der akademischen Lehrerin bildender Tanzkunst

Ida Eichler

als Assistentin des Anstaltsinhabers und akademischen
Tanzlehrers **Friedrich Eichler**, Graz, Bürgergasse 5
(Ecke der Trauttmansdorffgasse)

geleiteten Unterricht in **ästhetischer Körpererziehung**

DEUTSCHES MÄDCHENHEIM, PETTAU

Schulbericht

A) **Sämtlichen 60 Zöglingen** wurde in 18 Zeitstunden gelehrt:

1. Deutsche Vorschule (nach Dresdener Art) mit den Grundübungen für ästhetische Körpererziehung (Elemente der Tanzkunst);
2. Arm- und Annahmübungen (Schönheitsgymnastik);
3. Anstandslehre (Umgang in und mit der Gesellschaft)

B) **Den 57 Tanzstunden-Zöglingen** wurde in 32 Zeitstunden gelehrt:

- (nach der Reihenfolge des Vortrages):
1. Die fünf Grundschnitte;
  2. Hüpfen (Polka tremblante);
  3. Berliner Kreuz Polka;
  4. Polnischer (Mazurka-Polka);
  5. Schnellanz oder Galopp;
  6. Reihentanz (Quadrille française);
  7. Deutscher Sechsschritt-Walzer;
  8. Rheinländer;
  9. Bostonwalzer;
  10. »Edelweiß«, (Gavotte-Walzer);
  11. Spanischer Walzer;
  12. Militär-Polka;
  13. Prinzen-Gavotte;
  14. Vierpaar-Hoftanz (Lanciers à la cour);
  15. Deutsches Menuett (von Eduard Eichler, gestorb. 1876);
  16. Washington-Post

Vortragsfolge

1. Einzug und Vorstellung sämtlicher Zöglinge;
2. Elementar- und Annahmübungen;
3. Ästhetische Körperübungen (Armreigen);
4. Schlußgruppe

Schautanzprüfung der Tanzstundenzöglinge

1. Berliner Kreuzpolka;
2. Reihentanz (Quadrille originale);
3. Bostonwalzer I, II, III, IV. Fig.;
4. Rheinländer;
5. Spanischer Walzer;
6. »Edelweiß«, Gavotte-Walzer;
7. Vierpaar-Hoftanz (Lanciers);
8. Rosen-Mazar;
9. Washington-Post;
10. Prinzen-Gavotte;
11. Deutsches Menuett;
12. Abschieds-Gruppe

Nach Nummer 6 kleine Pause

Am Klavier Frau **M. Figlofsky**, Klaviermeisterin aus Graz.

² Hernja Masten, M. v: Tako so nekoč plesali. Ptuj 2006, str. 65.

³ ZAP, fond MO Ptuj, škatla 226, spis 29/40-1917.

Vabilo

„Splošno železničarsko društvo“, krajna skupina Ptuj
priredi

v soboto 1. svečana 1919

ob 7. uri zvečer

ob 7. uri zvečer

v gostilni pri „BELEM KRIŽU“ (Wratschko)

Plesni venček

zvezano z šaljivo pošto in drugimi zabavami

Godba: Ptujski šramelni

Vstopnina: V predprodaji K 2, pri vходу K 3

Čisti dobiček pripada vdovam in sirotam v vojni padlih
vojakov ptujskega okraja

Za mnogoštevilni obisk uljudno vabi

odbor

Vstopninske karle se dobijo pri vseh
železničarskih zaupnikih

Med plesnimi učitelji se je pojavilo še ime Josefa Fürbasa. Ta je 13. julija 1918 na mestne oblasti naslovil prošnjo za odprtje plesne šole, kar mu je bilo s 14. avgustom 1918 dovoljeno. O usodi plesne šole ni ohranjenih podatkov.⁴

V Narodnem domu je 26. decembra 1919 plesni odsek društva Svoboda na Ptujju priredil valčkov večer za člane in povabljenke. Ples je trajal do druge ure po polnoči.⁵

Zadnji dokumentirani podatek o poučevanju družabnega plesa na Ptujju ima datum 8. oktober 1931, ko je mestno načelstvo dovolilo Stanetu Jurku opravljati plesne vaje oziroma tečaje za dobo enega leta. Priloženo je potrdilo, da je imel gospod dovoljenje Ministrstva za notranje zadeve že od 21. junija 1900, zato je mogoče sklepati, da je bil poklicni plesni učitelj. Vsebina plesnega tečaja se ni ohranila. Mestne oblasti pa so dale zelo natančna navodila, kako naj potekajo tečaji.⁶

Družabne prireditve in plesi so se nadaljevali vse do okupacije 1941. leta, kar izkazujejo različne prijave prireditev na mestno glavarstvo.

Vabilo na plesni venček, 1919
ZAP, fond MO Ptuj, škatla 242, skupina 138, spis 287

⁴ ZAP, fond MO Ptuj, škatla 233, spis 1055-1918.

⁵ ZAP, fond MO Ptuj, škatla 241, skupina 26, spis 26/76.

⁶ ZAP, fond MO Ptuj, škatla 274, spis 1931-1999 spl.

Ptujski družabni in tekmovalni ples od začetkov do danes ter nosilci plesnega razvoja

Iz časa po osvoboditvi leta 1945 arhiv nima ohranjenih podatkov o prireditvah družabnega plesa. Komunistična oblast je bila tedaj dosti bolj naklonjena folklornim plesom, za katere je menila, da so zibelka kulture proletariata in kmečkega življa. Družabni plesi so imeli negativen ideološki predznak. To obdobje je trajalo precej dolgo.

Do preobrata v odnosu komunističnih oblasti do družabnega plesa je prišlo šele v letu 1957. 6. marca 1957 je Občinski komite mladine oznanil, da diplomirani plesni učitelj Ludvig Simončič začne s plesno šolo v DPD Svoboda v Narodnem domu na Ptuj. Tečaj je zajemal uvodno predavanje o družabnih običajih, učenje modernih družabnih plesov in učenje najnovejših oblik latinsko-ameriških plesov.⁷ S tem so se po dolgih letih zatiranja družabnih plesov zaradi domnevnega škodljivega učinka na mladino na prizorišče vrnili fokstrot, tango, angleški valček, jive, cha-cha-cha in mnogi drugi, do takrat prepovedani plesi. Na ta tečaj sta se prijavila tudi Aleksander Glatz in Anjeta Kralj, začetnika družabnega in prva plesalca tekmovalnega plesa na Ptuj.

Ustanovitev Plesne zveze Slovenije leta 1958⁸ je na področju družabnega in tekmovalnega plesa pomenila korak naprej. Prišlo je do pomembnega premika v smislu skrbi za celotno plesno dejavnost v okviru kulturno-zabavnega življenja. V ta namen so bila odobrena tudi sredstva iz državnega proračuna Jugoslavije. Septembra 1960 je izšel bilten Plesne zveze Slovenije,⁹ ki je bil hkrati priročnik o reševanju organizacijskih vprašanj, dajal je strokovne napotke, ponujal odgovore učiteljem in plesalcem, vseboval pa je tudi koreografije popularnih plesov iz tujine:

»Zmeraj bolj jasno postaja, da je ples, če je pravilno voden in kultiviran, zelo primerna oblika za množično in družabno ter kulturno vzgojo. Ples lahko obogati družbeno življenje in postane sestavni del zdrave zabave in razvedrila, še zlasti za mlade ljudi. Gre za to, da moramo mladim ples posredovati v organizirani in smiselno vodeni obliki, kar pomeni, da naj bi bila mladina že na šoli deležna sistematične plesno-družabne vzgoje, bodisi v okviru svobodnih aktivnosti, bodisi v okviru rednega učnega programa. Menim, da bi lahko začeli s plesno vzgojo že v nižjih razredih osnovne šole.«¹⁰

Bilten je pomemben mejnik z vidika strokovnega izobraževanja kadrov, saj je v njem prvič omenjena težnja po dolgoročnem in strokovno priznanem izobraževanju v okviru srednje baletne šole v Ljubljani, kjer bi usposabljali kadre in pedagoge za vse zvrsti plesa. Nakazana je tudi težnja po profesionalizaciji in s tem ureditev statusa in poklica plesnega učitelja. Avtor članka smatra, da je ta poklic enakovreden z drugimi umetniško-pedagoškimi poklici. V biltenu najdemo zelo pomembno priporočilo v zvezi z organiziranostjo družabnega plesa:

»... Prizadevati si, da bo plesna vzgoja pristopna vsakomur. Osnovne plesne enote – plesne sekcije, naj bodo nosilci in pobudniki ter organizatorji zabavnega življenja na svojem območju.«¹¹

Politična direktiva in ugoden družbeno-ekonomski položaj sta tako omogočila nastanek plesnih šol in plesnih sekcij po Sloveniji. Tudi Ptuj ni bil izjema in tako je bila 6. januarja 1960 ustanovljena plesna sekcija pri Delavsko-prosvetnem društvu Svoboda.¹² Upravni odbor, katerega člana sta bila tudi Aleksander Glatz in Anjeta Kralj, si je zadal nalogo gojiti in dvigniti družabni ter športni ples na višjo raven. Sekcija je nameravala razvijati družabnost, dostojno in lepo vedenje, tovarišтво in popularizirati družabni ples. Hkrati so ustanovili sekcijo, ki je gojila športni ples, njena predsednica pa je bila Elica Vidmar.

⁷ ZAP, fond DPD Svoboda, škatla 4.

⁸ Brun, N., Remic, M. Slovenska plesna pravljica. Ljubljana 2006.

⁹ 1. Bilten Plesne zveze Slovenije. 1960, str. 1–6.

¹⁰ ZAP, fond DPD Svoboda, škatla 4.

¹¹ 1. Bilten plesne zveze Slovenije. 1960, str. 10.

¹² ZAP, fond DPD Svoboda, škatla 4.

Ustanovna skupščina, 6. januar 1960

497
1960
12.1.1960

ZAPISNIK

ustanovnega občnega zbora Klubske športne sekcije DPD "Svoboda" Ptuj, ki se je vršil dne 6. januarja 1960 ob 19. uri v Narodnem domu v Ptuj.

Tovarišica Anjeta KRALJ Prične sejo, postavi navohe (20) ter goste, tov. PODGORNIK Kozma, Ušana "KUD Obrtnik" Maribor ter predlaga sledeči

dnevni red:

1. Otvoritev občnega zbora;
2. Izvolitev zapisničarja in dveh omarovateljev;
3. O pomenu plesnega športa in športne plesne sekcije;
4. Volitve:
  - a) upravnega odbora,
  - b) nadzornega odbora,
  - c) disciplinskega odbora;
5. Razno.

Predlag. dnevnega reda je soglasno sprejet. Dopolnilnih predlag. ni bilo.

Vidmar Milica

Kotek ste vidali, se bo našel tudi naša plesna tečaj in tečaj za odrasle ter bi opazila na vse vas, da te tečajje simbolj popularizacije. Vsi imate znanje in sorodnike, treba je stopiti s ljudmi v stik - plesniki, obvestila niso vedno dovolj. Pravitno predlagam, da bi organizirali turnir med članstije in tes plesnih tečajev. Vsi navohe se strinjajo s predlagam.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, vključni predsednik ob 20.30 uri občni sbor ter posove novizvoljene odbore, da se v sredo, dne 13. januarja ob 20. uri spet sestanejo v teh prostorih.

Ptuj, dne 9. januarja 1960.

Zapisničar
Aleksander Glatz
Glatz

Predsednik
Milica Vidmar
Milica Vidmar

OVROVATELJAS:
1. Lovro Kozma
Lovro Kozma
2. Anjeta Kralj
Anjeta Kralj

Ustanovna listina

19. februarja 1960 je plesno-športna sekcija DPD Svoboda Ptuj sprejela svoj statut in pravilnik o delovanju.¹³ Že ob koncu leta 1960 je bilo opaziti velik odziv mladih, saj je kar sedemdeset odstotkov ptujske mlade populacije plesalo v plesnih tečajih.¹⁴ Zaradi izjemnega uspeha so se člani plesne sekcije odločili, da naslednje leto organizirajo še mladinske in pionirske začetne in nadaljevalne tečaje, saj so predvidevali, da bodo le tako zagotovili stalno število tekmovalnih parov, ki bi se predstavljali na plesnih turnirjih v Jugoslaviji in tujini.

Prvo obvestilo o začetku plesnega tečaja je izšlo v lokalnem časopisu Tednik 30. septembra 1960. Plesna sekcija DPD Svoboda je organizirala plesni tečaj za pionirje, mladince in zakonce. Pouk se je vršil v Narodnem domu.¹⁵ Po dokumentaciji lahko sklepamo, da je bil interes ljudi zelo velik, saj je bil prvi plesni turnir na Ptuj organiziran že 8. aprila 1961.¹⁶ Na turnirju so tekmovali tekmovalci iz KUD Jože Hermanko, KUD Obrtnik in DPD Svoboda Ptuj.

Leto 1962 je bilo za ptujski družabni ples neke vrste prelomnica, saj je znani Ptujčan Franc Gabrovec, ki je bil leta 1969 tudi predsednik plesne sekcije, napisal članek o zgodovini in pomembnosti družabnega plesa za družabno in družbeno življenje tako mladih kot odraslih ter v njem navedel različna mnenja o plesu.¹⁷ Poleg tega je bil članek napisan z namenom, kot avtor pravi sam, pojasniti učinke in zakonitosti plesa, da bi odrasli laže razumeli njegov pomen in priljubljenost pri mladih.¹⁸ Gabrovec je bil pravnik in velik navdušenec za družabni ples. Nekaj časa je celo tekmoval v C-tekmovalnem razredu, vendar se je po odhodu plesalke posvetil funkciji predsednika sekcije in velikega zagovornika koristnosti družabnega plesa.

¹³ ZAP, fond DPD Svoboda, škatla 4. Zapisnik ustanovne skupščine plesno-športne sekcije.

¹⁴ Statistično poročilo DPD Svoboda. Zapisnik redne letne skupščine z dne 15. 10. 1960. Osebni arhiv Aleksandra Glatza.

¹⁵ Tednik, št. 39, letnik XII.

¹⁶ Tednik, št. 14, letnik XIII.

¹⁷ Tednik, št. 3, letnik XIV.

¹⁸ Tednik, št. 5, letnik XIV.

V letih, ki so sledila, je plesna sekcija intenzivno nadaljevala z aktivnostmi na področju družabnega plesa. Prirejali so plesne tečaje za odrasle in mladino, priprave na valetu in maturo, včasih tudi plese, predvsem v novoletnem ali pustnem času.

Ponovni vzpon tekmovalnega plesa se je začel v letu 1991 s plesnim parom Slejko - Žuran v pionirski kategoriji pod vodstvom izkušene naveze Kozar - Glatz. Uspehi plesnega para so vodili k popularizaciji družabnega in tekmovalnega plesa, saj je zanimanje za to plesno zvrst poraslo. Pojavila se je potreba po plesno-vzgojnem programu za predšolske in šolske otroke.

Sčasoma so pedagoško delo prevzeli nekdanji plesalci. Naj jih omenim le nekaj: Izidor Gnilšek, Borut Žuran, Marjan Tomše, Irena Cajnko, Zdenka Fajfarič in Božena Krivec. Plesni vaditelji so izhajali iz lastnih izkušenj, dodatno pa so se izobraževali pri Plesni zvezi Slovenije, na Fakulteti za šport in v Plesni šoli Urška. Plesni tečaji DPD Svoboda za otroke, mladino in odrasle so potekali v Narodnem domu.

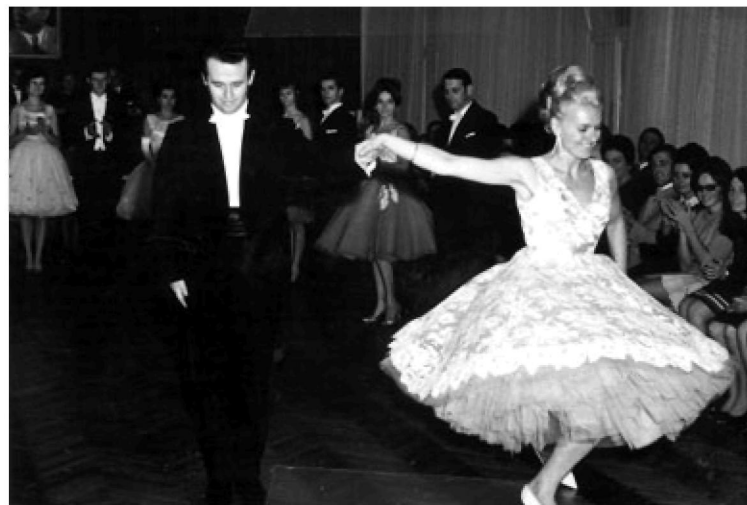

Zaključek prvega plesnega tečaja na Ptuj, 1959/60

Aleksander Glatz

Aleksander Glatz je bil aktiven športni plesalec od leta 1960 do 1968. Prvi plesni uspeh je prišel že januarja 1962 z drugim mestom na medklubskem turnirju v Kranju, kjer sta s soplesalko Anico Fece dosegla drugo mesto v C-razredu, istega leta pa je par že napredoval v B-razred. Plesno kariero je nadaljeval s svojo ženo Cvetko. 31. oktobra 1968 je za *Tednik*¹⁹ povedal: »Čim več je mladih, tem bolj smo veseli. Skrbimo za kader, da bi naše vrste čim bolj pomladili, zato so vrata plesne sekcije odprta vsakomur. Zadnja leta imam manj časa za turnirje. Imam družino, veliko časa mi vzame tudi študij. Letos sem utegnil sodelovati le na enem srednjeevropskem turnirju na Dunaju.«

Kot športni plesalec je Aleksander Glatz sodeloval na številnih plesnih tekmovanjih v Jugoslaviji, Avstriji, Nemčiji in na Češkoslovaškem. Po končani karieri športnega plesalca leta 1968 je svoj prosti čas namenil pedagoškemu delu. Takrat je namreč dobil licenco za plesnega učitelja in je svoj čas namenil družabnemu plesu ter vzgoji novih plesalcev. S Kraljevo sta vodila tečaje družabnega plesa in družabne dogodke po vsej ptujski občini in okolici, sodelovala sta tudi z osnovnimi in srednjimi šolami. Do danes je opravil preko 400 tečajev za otroke in odrasle.

Plesni par Glatz - Glatz, 1968

¹⁹ *Tednik*, št. 43, letnik XXI.

Od leta 1972, ko je opravil izpit za plesnega sodnika, je Glatz v vlogi sodnika preko trideset let vplival na razvoj tekmovalnega plesa na ptujskem območju. Kot mednarodni sodnik je sodil na kvalifikacijskih in pokalnih turnirjih, na republiških in državnih prvenstvih ter mednarodnih turnirjih doma in v tujini – skupaj štiriinšestdesetkrat.²⁰

Za svoje delo je 20. oktobra 1979 prejel plaketo DPD Svoboda Ptuj kot eden najzaslužnejših članov. Predsedstvo SFRJ ga je ob šestdesetletnici delovanja DPD Svoboda na Ptuj odlikovalo z redom dela s srebrnim vencem, bil pa je odlikovan tudi za izredne zasluge in posebne uspehe na področju ljubiteljske kulture.²¹

Na plesne tečaje je bilo treba tudi v širšo okolico Ptuja in takole se spominja nekega komičnega zapleta: »Vedno sem se na tečaje, ki niso bili v Ptuj, vozil z avtobusom ali vlakom, nimam namreč vozniškega izpita. Spominjam se nekega deževnega popoldneva, ko dež kar ni in ni ponehal. Ko sem stopil iz avtobusa, sem se oziral naokoli, čakajoč rešitve. Če ne drugače, bom moral pa peš, sem si mislil. Naenkrat je izza ovinka prihrumel star traktor in se ustavil točno pred mano. Gospod me je vljudno povabil, naj prisedem, češ da me plesalci že čakajo. Skobacal sem se v kabino in že sva odhrumela,« v smehu zaključuje.

Plesna rekreacija v
Narodnem domu, 2008

poslušamo glasbo in ritem, pri tem pa poskušamo uskladiti gibanje s partnerjem in naše veselje na parketu bo popolno. Osnovni moto je, da so plesni pari zaposleni s plesom, da so zadovoljni in, kar je najpomembnejše, da se družijo.«

V zadnjem obdobju je Aleksander Glatz svojo energijo in navdušenje namenil odrasli populaciji. V Narodnem domu na Ptuj že deset let aktivno spodbuja plesno rekreacijo. Sam pravi, da je najvažnejše dati ljudem priložnost, da zaplešejo, pokažejo pridobljeno znanje, predvsem pa jim nuditi sprostitvev, zabavo in veselje ob naravnem gibanju – plesanju.

O plesni rekreaciji razmišlja takole: »Pri plesni rekreaciji ne dajemo poudarka pravilom in plesni tehniki, kar je pri tekmovalnem plesu še kako pomembno. Revidiran svetovni program družabnih plesov je zato leta 1989 pod geslom 'Družabni ples združuje ljudi vsega sveta' prišel kot naročen. Družabni ples torej ni nujno priprava za tekmovalni ples, zato pozabimo na strogo predpisano držo, velikost in količino obratov, kombinacije, dvige in spuste, nagibe in zamahe. Ostane naj nam samo gibanje ob glasbi. Pomembno je, da čim bolj

²⁰ Osebni arhiv Aleksandra Glatza.

²¹ Tednik, št. 1, letnik XXXIV.

Anjeta Kralj

Pomembno vlogo pri ptujskem plesnem dogajanju je imela od vsega začetka Anjeta Kralj, ki z nostalgijo in s ponosom opisuje svojo plesno pot.

»Leta 1956 sem se vpisala v začetni plesni tečaj, ki ga je vodil gospod Simončič iz Maribora. Ker mi je bilo zelo všeč, sem se vpisala še v nadaljevalni tečaj. Že takrat je bil moj najpogostejši plesalec Aleksander Glatz.

Plesni par Glatz - Kralj, 1961

Spomladi leta 1958 je bil poslan z Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije razpis za šolanje plesnih učiteljev. Na občinskem svetu Svobode Ptuj, katere predsednik je bil Karlo Koren, so se tedaj odločili, da pošljejo enega kandidata. Sama sem bila takrat zaposlena v podjetju Delta. Na mladinskem sestanku, ki ga je vodil Franjo Vučak, so iskali primerne kandidata za šolo. Ker ni bilo prostovoljcev, se je Vučak odločil sam. V roke mi je porinil prijavnico, saj je menil, da sem dovolj resna. Ko sem prišla v Ljubljano, nas je bilo petintrideset kandidatov. Z nami so ravnali kot z bodočimi plesnimi učitelji. Šolanje nas je zaključilo le devet. Po opravljenem prvem letniku sem dobila potrdilo, da lahko poučujem začetni tečaj. Septembra leta 1959 smo v Narodnem domu na Ptuj razpisali prvi začetni plesni tečaj in udeležba na njem je bila velika.

Šolanje bodočih plesnih učiteljev v Ljubljani, 1958

Opisala vam bom, kako je takrat potekala prva plesna vaja. Po prisrčnem pozdravu je sledila

razlaga, kako se sedi in kako se obnašamo v javnem plesnem prostoru. Zaradi lažje preglednosti so sedeli fantje na eni strani dvorane in dekleta na drugi. Nato je sledila razlaga zgodovine plesa z imenom blues, ki je bil prvi na programu. Vaja se je nadaljevala tako, da so učenci naredili dve vrsti, na eni strani so se v vrsto postavila dekleta in na drugi fantje. V ritmu glasbe so se prestopali in prenašali težo telesa z ene na drugo nogo. Plesalci so začeli z levo nogo, plesalke z desno. Tako so se naučili osnovni blues korak.

Sledila so osnovna pravila obnašanja na plesu. Vedno gredo plesalci po plesalke, razen pri posebnih plesih. Plesalec se narahlo prikloni in plesalko povabi, da z njim zapleše, z besedami: 'Prosim za ples!' Plesalka vstane in plesalec ji ponudi desno roko, s katero jo odpelje na plesišče, ki ga obhodita v promenadi. Nato sledi razlaga plesne smeri in drža, ki jo pokaže plesni učitelj, nakar se plesni par postavi v plesno držo. Plesni učitelj šteje korake in par mu sledi. Naloga plesnega učitelja je, da vedno napove začetno nogo in plesalčeve korake, saj je on tisti, ki vodi ples. Ko plesni pari osvojijo plesne korake in ritem na štetje, začnejo plesati po glasbi. Plesni učitelj jim ponovno napove začetno nogo, korake in ritem ter jim ob glasbeni spremljavi ves čas šteje. Po končanem plesu plesalec za roko odpelje plesalko v promenadi na njeno mesto, se ji zahvali za ples in odide na svoje mesto.

Pri prvi učni uri plesni učitelj seznanja plesalke in plesalce s plesnim bontonom. Pred odhodom na plesne vaje si morajo umiti roke in očediti nohte. Zobe si morajo umiti z zobno pasto, saj so v plesni drži nenehno v neposredni bližini soplesalčevega obraza in drug drugega držijo za oblačila.

Ob koncu vsake plesne vaje je ples, ki se imenuje 'plesalke volijo'. To pomeni, da si plesalka izbere plesalca, vendar pa si po plesnem bontonu izbere tistega, s katerim je ta večer največ preplesala in ne tistega, ki ji je najbolj všeč. Ta ples lahko razumemo kot zahvalo tistemu plesalcu, ki se je ves večer trudil z njo. Po končani prvi vaji plesni učitelj povabi pare na prihodnjo vajo in jih poprosi, da si s seboj prinesejo čevlje z usnjenim podplatom. Športni copati in čevlji z gumijastim podplatom namreč ne omogočajo ustreznega drsenja po parketu.

Začetni tečaj je obsegal dvanajst vaj. Moje vodilo je bilo, da vsi udeleženci plesnega tečaja tako dolgo vadijo, da 'plesno shodijo', to pomeni, da po opravljenem tečaju obvladajo sedem plesnih zvrsti. Na koncu plesnega tečaja je plesno tekmovanje, na katerega se povabijo plesni sodniki. In tako smo leta 1960 dobili prve najboljše mladinske plesne pare začetnega tečaja. Po tem tečaju smo razpisali tudi začetna tečaja za cicibane in za pionirje, ki sta imela prav tako velik obisk.

Leta 1961 so v Narodnem domu na Ptujju potekala ločena tekmovanja za vse tekmovalne pare. Prvi plesni turnir na Ptujju je bil organiziran leta 1962, ko so prvi ptujski plesni pari že plesali v C-razredu.

Plesni par v kategoriji cicibanov, 1961

Pionirski plesni par Vrabl - Zorčič
(poročena Petrovič), 1961

Mladinski plesni par Voda - Berlič
(poročena Nahberger), 1961

Članska plesna para na plesnem turnirju na Ptujju, 1962

Plesna dejavnost se je začela širiti na podeželje. Mladinski aktivisti so želeli imeti plesne vaje v svojih vaseh. Tako sem se na primer z avtobusom vozila v Cirkovce, kjer smo imeli začetni plesni tečaj. Tečaj je potekal v stari dvorani, kjer so bili izredno slabi pogoji. Mladost in veselje do plesa pa sta premagala tudi nemogoče razmere. Glasba se je vrtela na gramofonu z gramofonskih plošč. Zelo prijetni so bili zaključki plesnih tečajev, saj smo imeli 'ples kotiljončkov' in 'ples cvetic'. Zmagovalec 'kotiljončkovega' plesa in zmagovalka 'ples cvetic' sta na koncu samostojno zaplesala zmagovalni ples. Zmagovalca so običajno tudi fotografirali za spomin.

Vzoru cirkovškega mladinskega aktiva so sledili še drugi. V Lovrenc na Dravskem polju sem se vozila z vlakom do Kidričevega, potem pa peš do Lovrenca, v soncu, dežju ali snegu. Hodila sem tudi v Juršince, Dornavo in na Destrnik. V Podgorce sem se vozila z vlakom in del poti prehodila peš. Avtobusne povezave so bile tudi za Videm pri Ptujju, Gerečjo vas, Kungoto, Skorbo, Polenšak, Gorišnico, Leskovec in Podlehnik.

Spominjam se, da je bilo dela preko glave. Ob 15. uri se je začel plesni tečaj za cicibane, ki je trajal eno šolsko uro. Od 16. ure do 17.30 so imeli dve šolski uri tečaj pionirji. Od 18. ure do 19.30 so imeli tečaj mladinci. Ob 20. uri je sledil moj trening, ki je bil najbolj naporen, saj nas je treniral Franjo Kozar, ki je še zdaj znan kot zelo strog trener. Do naslednjega treninga smo morali osvojiti plesne slike, ne le na štetje, temveč tudi ritmično, po glasbi. Taki so bili moji delovni dnevi, saj sem bila od 6. do 14. ure v redni službi. Prijatelji so se večkrat šalili, da mi bodo v Narodni dom prinesli kavč, saj sem tam preživljala cele dneve. Ko je ostalo kaj časa, smo imeli tečaje za odrasle in še posebej za zakonske pare.

Leta 1968 je bil na Ptujju organiziran mednarodni plesni turnir, na katerem je nastopil tudi kasnejši najboljši ptujski plesni par. V tem času je postal zelo moderen ples po imenu twist. Na tekmovanjih se je plesalo predvsem na živo glasbo. Tudi najmlajši plesalci so morali biti oblečeni po pravilih, tako da so starši že takrat odšteli zajetno vsoto za fantovski smoking.

Plesni par Pečnik - Vobner, 1968

Plesni par Pečnik - Vobner plešeta twist, 1965

Ideja o uvedbi plesne vzgoje v okvir rednega šolskega programa se je rodila leta 1970. Na plesnih tečajih naj bi učencem na šolah posredovali plesno vzgojo, ki naj bi bila sistematično premišljena in pod vodstvom strokovno usposobljenega plesnega učitelja. Veliko delo je opravil dr. Franc Pediček (1970), profesor psihologije na Visoki šoli za telesno kulturo, ki je z raziskavo o plesu kot razvedrilni vrednoti mladine ter v mnogih prispevkih o naravi plesa in potrebnosti uvedbe tovrstne dejavnosti v šole pripomogel k spremenjenemu gledanju na ples. Dr. Pediček je spadal med najboljše predavatelje na plesni šoli za učitelje. Leta 1966 sem diplomirala na Visoki šoli za telesno kulturo kot učiteljica družabnega plesa, leta 1970 pa se je odprla pot na šole: najprej na Osnovno šolo Mladika, nato Franc Osojnik (današnja OŠ Ljudski vrt), sledile pa so osnovne šole Olge Meglič, Breg, Markovci, Podlehnik, Videm pri Ptujju, Juršinci, Destrnik, Cirkulane, Gorišnica, Ormož, Leskovec, Kidričevo ter Srednja kmetijska šola Turnišče.

Vsako leto je v počastitev dneva mladosti v Ljubljani potekalo plesno tekmovanje osnovnošolskih parov. Leta 1982 so ptujski osnovnošolski plesni pari dosegli najvidnejše rezultate. Na tekmovanju je bilo dvesto plesnih parov iz vse Slovenije. Trije ptujski plesni pari so se uspeli uvrstiti v finale: šesto mesto sta dosegla Mojca Prelesnik in njen plesalec, četrto Božena Krivec in Metod Peklar, tretje pa Tatjana Kralj in Andrej Mesarič.

Plesna dejavnost se je razširila na vse družbene strukture. Od leta 1980 so plesne vaje potekale tudi v novem Dijaškem domu na Ptujju. Gojenci Dijaškega doma so bili iz okoliških krajev in so plesne vaje obiskovali zelo vestno, saj je bilo to za njih posebno doživetje. Od leta 1983 dalje so bile na Ptujju in v okolici organizirane delovne brigade, leta 1984 v Dornavi in od leta 1986 do 1988 na Ptujju. Brigadirji in brigadirke so kopali jarke za vodovod v Halozah in Slovenskih goricah. Da so jim kulturno popestrili bivanje v Dijaškem domu, so jim organizirali tudi večerni plesni tečaj. Kljub utrujenosti so se prav živahno dve uri vrteli po parketu.

Plesne vaje so potekale tudi v Domu upokojencev Ptuj. To je bila vseslovenska akcija, tako da so plesni tečaji potekali po vseh domovih po Sloveniji. Ob koncu tečaja je bilo razpisano vseslovensko tekmovanje plesnih parov iz domov za upokojence. Bila sem zelo zadovoljna, saj sta moja plesna para dosegla prvo in tretje mesto v argentinskem tangu. Plesni tečaji so v ptujskem Domu upokojencev občasno potekali od leta 1979 do 1987.

Od leta 1994 je Društvo upokojencev Ptuj organiziralo vsakoletne plesne tečaje, ki so se začeli jeseni. Ti tečaji so bili bolj veselo druženje kot pa resno delo, vendar je bilo hvalevredno, da so se tudi ljudje v starejših letih odločali za rekreativno plesanje. S tečaji smo prenehali leta 1999, ko je društvo izgubilo prostore.

Ob trdem delu in pestrem plesnem življenju leta prehitro minejo in kar naenkrat ugotoviš, da si star. Plodna in srečna leta plesnega poučevanja so minila zelo hitro in tako je prišel tudi čas, da sem odstopila mesto mlajšim kolegom in kolegicam. Ker je ples živ organizem in se spreminja ter razvija, je odšel svojo pot. Športni ples je bil nekoč vrhunec lepote in estetike, od gibanja do obleke. Dandanes pa je komercialna plat postala preveč pomembna. Želela bi si, da bi Ptuj dobil veliko plesno dvorano in tudi plesni orkester, ki bi poskrbel za pravo plesno vzdušje. To bi bili osnovni pogoji za to, da bi lahko plesna umetnost živela naprej s svojo sporočilnostjo, zabavnostjo, estetiko in bontonom, to pa bi bila tudi kulturna popotnica prihodnjim rodovom,« zaključuje gospa Kraljeva svoje spomine.

Franjo Kozar

Franjo Kozar, najstarejši slovenski plesni učitelj, trener in plesni sodnik, pravi, da je zanj ples umetnost in šport hkrati. S tekmovalnim plesom je začel leta 1952, državni prvak v standardnih plesih pa je postal leta 1953 s soplesalko Irmo Kirbus. S tem je zaključil aktivno tekmovalno pot in se posvetil izobraževalnemu delu. Leta 1955 je naredil sodniški izpit in sodil na mnogih mednarodnih plesnih tekmovanjih. Vrhunec sodniške kariere je dosegel leta 1979, ko je bil kot prvi Jugoslovan povabljen v London na sojenje na mednarodnem prvenstvu. Od leta 1958 do 2000 je aktivno deloval na plesnem področju. Vzgojil je več kot 250 športnih plesalcev vseh kategorij, med katerimi so nekateri dosegali velike uspehe tudi v tujini.

Prištevamo ga med vodilne slovenske plesne strokovnjake. Za dolgoletno delo na plesno-športnem področju je prejel številna občinska priznanja, zlato značko Zveze telesno-kulturnih organizacij Jugoslavije (ZTKJ), red zaslug za narod, mnoga priznanja Plesne zveze Slovenije in Bloudkovo plaketo za življenjsko delo na področju športa.²² Njegove vloge pri razvoju slovenskega športnega plesa ni mogoče zanemariti, saj so znani njegovi naporni treningi, neustavljiva želja po popolnosti izvedenih gibov, njegovi plesalci pa so po tehnični izvedbi postali prepoznavni pri nas in v svetovnem merilu.

Na Ptuj sta ga povabila Glatz in Kraljeva. Že od vsega začetka je sodeloval kot trener in plesni sodnik na tekmovanjih ob zaključku plesnih tečajev, kasneje pa na plesnih turnirjih in kot stalni gostujoči klubski trener ptujskim plesnim parom vse do leta 1995. Kozarja še zmeraj odlikujejo strumen korak, dinamičnost v komuniciranju in prodorne oči, ki takoj opazijo skladno gibanje.

Dela na Ptujju se spominja z naslednjimi besedami: »Minila so leta, ostali so le spomini. Spomini na preteklih štirideset let aktivnega dela, vendar z nekajletnimi prekinitvami v ptujskem plesnem klubu. Izredni spomini na uspešna, pa tudi na manj uspešna leta tekmovalnega plesanja in dela s plesnimi pari, kjer sem deloval kot trener. Kakor so se menjavala imena

Franjo Kozar sodi na zaključnem plesnem turnirju, Prvi pionirski plesni tečaj 1961

²² Brun, N., Remic, M. Slovenska plesna pravljica. Ljubljana 2006.

kluba, tako so se menjavale generacije plesalcev. Imeli smo izredne in talentirane posameznike ter veliko dobrih plesalcev in plesalk, ki zaradi objektivnih razlogov niso uspeli v doseganju vrhunskih rezultatov. Bila so čudovita leta, polna plesnih dogodivščin na tekmovanjih. Veselili smo se in uživali ob uspehih naših plesnih parov, ob neuspehih pa razmišljali o nadaljnjem delu. Veselili

Franjo Kozar
na plesnem treningu,
plesna sezona 1982/83

sponsor, skrbeti za dotok kadrov oz. tekmovalcev, skratka oživeti prehod od družabnega plesa na tekmovalnega, kar je edina naravna pot k razvoju in ustvarjanju pogojev za nadaljnjo rast. Žal temu ni tako. Od privatizacije plesnih šol je stanje vedno slabše. V najbolj uspešnih letih, ko smo imeli v Sloveniji preko 250 plesnih parov, med katerimi so mnogi dosegali vrhunske rezultate v svetovnem merilu in to v vseh starostnih kategorijah, je danes le še okrog osemdeset povprečnih plesnih parov in le peščica vrhunskih tekmovalcev. Ptujčani, razmislite, ali boste ponovno oživeli tekmovalni ples, saj samo praznovanje obletnice ob družabni plesni dejavnosti ni dovolj!«

Franjo Kozar s plesnim parom Slejko – Žuran

smo se prijateljskega druženja v klubu, se odrekli prostemu času v prid trdega in zahtevnega dela na treningih, včasih tudi brez kompromisov. Izredni uspehi posameznikov oz. plesnih parov tudi v mednarodnem merilu so nagrada za preteklo delo in zadoščenje, da se nismo trudili zaman.

Kljub vzornemu delovanju ptujske plesne šole v razvoju družabnega plesa žal ni nadaljevanja na višje tekmovalne stopnje. Ob obletnici se sprašujem, kaj se dogaja v današnjem času, kam so izginila takratna prizadevanja za tekmovalni ples na Ptuj? Kje so vzroki popolne prekinitve na tem področju? Nekaj vzrokov je znanih: predvsem pomanjkanje sponzorjev, od državnih institucij do plesnih šol in posameznikov. Vse finančno breme, ki ni majhno, bremeni starše tekmovalcev, plesni klub pa zaradi majhnega števila tekmovalcev ne more preživeti. Plesne šole bi morale biti glavni

Izidor Gnilšek

Delovanje plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj v obdobju 1987–1998 in svojo plesno pot je opisal tudi Izidor Gnilšek: »S plesom sem se prvič spoznal koncem sedemdesetih let, ko sem obiskoval plesni tečaj za maturante. Vodil ga je, tako kot za številne generacije ptujskih maturantov, Aleksander Glatz. Takrat me je ples prvič očaral. Želel sem si znati plesati. Prijatelj, ki je vedel za mojo željo, me je takrat povabil v Klub mladih Ptuj, kjer je Anjeta Kralj vzgajala mlade plesalce – tekmovalce. Povabilu sem se z veseljem odzval in se tako seznanil s tekmovalnim plesom. Ker se je plesno delo v Klubu mladih kljub obetavnim začetkom hitro končalo, sem odšel s svojo plesalko v Narodni dom.

Tam je delovala plesna sekcija, ki jo je vodil Aleksander Glatz. Tekmovalnega plesa niso gojili. Porodila se mi je ideja, da bi znova začeli s tekmovalnim plesom na Ptuj. Glatz mi je predlagal, naj v Mariboru obiščem Franja Kozarja, plesnega zanesenjaka, strokovnjaka, ki je v šestdesetih letih deloval na Ptuj in vzgojil številne plesne pare. Sklepal sem, da ga ne bo težko pridobiti, kljub temu da se je s plesom prenehal ukvarjati zaradi poškodbe.

Spomladi 1987 sem ga obiskal in mu predstavil idejo. Pazljivo me je poslušal. Svoj prihod je pogojeval z ustanovitvijo plesne šole za otroke, mladostnike in odrasle. S plesno šolo bi pridobivali tečajnike, ki bi predstavljali bodočo ljubiteljsko in tekmovalno dejavnost. Poleg ustanovitve plesne šole je zahteval, da začnem tekmovali na plesnih tekmovanjih in s tem pridobim pogoje za plesno izobraževanje.

To je bila velika naloga. Za njeno realizacijo sem povezal nekdanje plesalce, ki so bili pripravljeni aktivno sodelovati pri obuditvi plesa na vseh ravneh. Kraljeva in Glatz sta prevzela tečaje za mladino in odrasle. Tekmovalci Marjan Tomše, Irena Cajnko, Boris Vidovič, Jasmina Veršič, Božena Krivec in jaz smo vodili plesno šolo Janko in Metka za osnovnošolce in hkrati trenirali pod Kozarjevim vodstvom. Vpis je presegel vsa pričakovanja. Imeli smo srečo, da je sovpadal z akcijo popularizacije družabnega plesa na RTV Ljubljana. Spomnim se, da smo imeli v veliki dvorani Narodnega doma štiri vpisna mesta. Vrsta je bila takšna, da so ljudje stali in čakali na vpis pred vhodom v Narodni dom. Takrat sem vedel, da nam je uspelo.

Na Ptuj je ples spet začel živeti. S sredstvi, ki jih je prinašala plesna šola, nam je uspelo opremiti veliko dvorano Narodnega doma z ogledali. Postali smo člani Zveze plesnih organizacij Slovenije. Pri sodelovanju s plesno zvezo sta nam večkrat pomagala tudi Verena in Drago Šulek. Sredstva iz plesne šole so omogočila razvoj tekmovalnega plesa.

Plesni par Gnilšek – Vidovič, 1982/83

Plesni par Drago Šulek in Verena Trofenik

V tistem letu sem se redno zaposlil na osnovni šoli v Cirkulanah. Po službi sem šel v Narodni dom in delal s tečajniki v plesni šoli. Po končanih tečajih sem imel še plesni trening s Kozarjem. Najti je bilo treba tudi čas za organizacijsko delo v plesni šoli in na tekmovalnem področju. Po treh letih nisem več zmozel vsega voditi sam. V klub sem povabil Metoda Peklarja, ki je prevzel organizacijski del. V začetku leta 1991 sem se kot tekmovalce s plesalko Jasmino Veršič uvrstil v najvišji plesni A-razred. S tem sem pridobil možnost usposabljanja za plesnega sodnika in januarja 1993 opravil izpit za plesnega sodnika standardnih plesov.

Izidor Gnilšek na plesnem turnirju

Vse boljši smo postajali tudi v tekmovalnem plesu. Dobri rezultati so bili posledica Kozarjeve vizije, da ne more biti dobrih tekmovalcev brez kakovostne in množične plesne šole. Sposobnejše tečajnike smo tako vsako leto po uspešno zaključenem večstopenjskem šolanju v plesni šoli povabili k tekmovalnemu plesu. Kozar je vodil treninge, sam pa sem vodil tekmovalni del sekcije in s skupnimi močmi smo vzgojili tekmovalce, ki so bili najboljši ali med najboljšimi v državi. To so bili: Jernej Slejko s plesalkami Hermino Žuran, Nino Jurešič in Majo Petek, Mitja Ogrinc s Hermino Žuran, Goran Turnšek z Andrejo Trop, Davorin Gabrovec s Petro Zaranšek in Jernej Brenholc z Andrejo Trop. Jernej Slejko je bil s plesalkami v svojih starostnih kategorijah (pionirji, mlajši mladinci, mladinci) finalist največjih svetovnih plesnih turnirjev (Blackpool, London, odprta prvenstva Danske in Italije), pa tudi Mitja Ogrinc in Hermina Žuran sta bila finalista Blackpoola med pionirji.

Plesna šola je v začetku devetdesetih let spremenila ime v plesna šola Fredi. Delovali smo v okviru plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj. S plesnimi tečaji smo pokrivali vse ptujske osnovne šole in vrtce. Organizirali smo plesne tečaje za odrasle, mladino, maturantske tečaje. Tečaje so vodili Aleksander Glatz, Anjeta Kralj, Božena Krivec, Zdenka Fajfarič, Jasmina Veršič, Andreja Trop, Helena Težak in Petra Zaranšek.

**DPD SVOBODA PTUJ
PLESNA ŠOLA**

**BIBA LEZE,
BIBA GRE,
VSE ŽE PLEŠE,
JAZ SE NE,**

ČE PLESALI BI RADI PRITEČITE BRŽ K NAM,
LEPO VAM BO, SAJ NIHČE NE BO SAM.

ZAČETEK TEČAJEV

PONEDELJEK, 1. oktobra ob 17. uri – 1. razred

SREDA, 3. oktobra ob 17. uri in 30 minut – 3. in 4. razred

ČETRTEK, 4. oktobra ob 17. uri in 30 minut – 2. razred

VPIŠETE SE LAHKO VSAK DAN MED 17. IN 18. URO
V DVORANI NARODNEGA DOMA – Jadranska 13. Ptuj

PLESNA ŠOLA TRAJA ČEZ VSE LETO, RAZEN MED
POČITNICAMI

VPISNINA ZA PRVO POLLETJE ZNAŠA 250,00 din

Izidor Gnilšek na turnirju s Franjem Kozarjem in plesalci

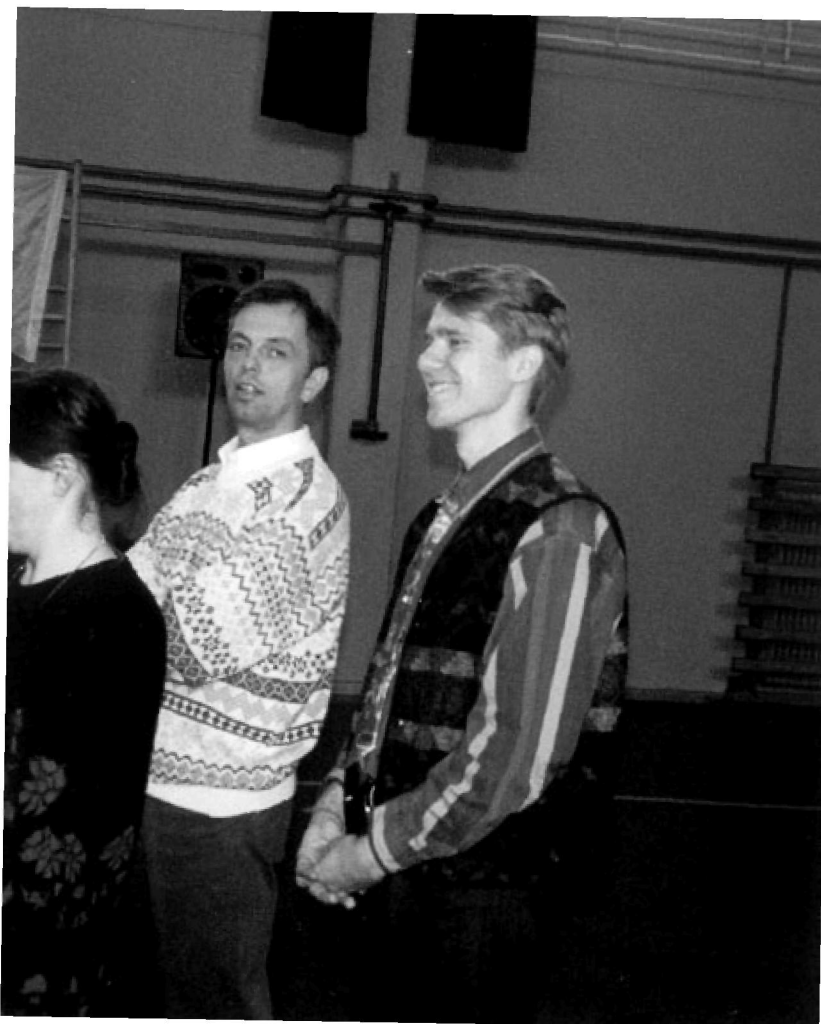
Kot člani Plesne zveze Slovenije smo bili vsako leto dolžni organizirati kvalifikacijski plesni turnir. 18. decembra 1993 in 14. decembra 1997 smo na Ptuju organizirali državni prvenstvi v standardnih plesih. 24. in 25. aprila 1994 smo organizirali mednarodni plesni turnir. Sloveli smo po dobri organizaciji, gostoljubnosti in kot predstavniki manjšega slovenskega mesta tudi po rezultatih domačih parov.

S tekmovalci smo se vsa leta udeleževali domačih plesnih prireditev (kvalifikacijskih in rating turnirjev, državnih prvenstev) in plesnih turnirjev v tujini: v Veliki Britaniji, Nemčiji, Avstriji, Italiji, na Danskem, Slovaškem in Madžarskem.

Plesna sezona 1994/95 je prinesla spremembe v organiziranosti. Plesna šola Fredi se je preimenovala v plesno šolo Tango, ki je bila ustanovljena 3. novembra 1995. Vzrok preimenovanju je bil Plesni klub Fredi iz Ljubljane, ki se je uradno registriral pod tem imenom, naša plesna šola pa ni bila pravni subjekt zaradi delovanja v okviru DPD Svoboda Ptuj. Metod Peklar nas je zapustil in ustanovil Plesni center Mambo. S tekmovalnimi pari je v plesnem klubu Tango začel delati tudi plesalec Borut Žuran. Pokrival je predvsem področje latinsko-ameriških plesov. Uspešno je opravil tečaj za vaditelja plesa.

Z ustanovitvijo zasebne plesne šole Mambo so začeli tudi tekmovalni plesni pari prehajati tja. Vpis v plesno šolo Tango je s tem začel upadati, zmanjševalo se je število tekmovalcev, kakor tudi zanimanje za tekmovanja v standardnih in latinsko-ameriških plesih nasploh. S tem pa so nehali v klubu in plesni šoli DPD Svoboda Ptuj v Narodnem domu delati tudi številni neimenovani prostovoljci - starši otrok. V plesni sezoni 1997/98 je bil ples v okviru DPD Svoboda spet pred začetkom prej opisane zgodbe.

Vedeti moramo, da je plesna dejavnost v okviru DPD Svoboda omogočila nastanek Plesnega centra Mambo, folklorne skupine Bolnišnica Ptuj, različnih drugih plesnih in folklornih skupin, plesnih krožkov na šolah, nekaterim je dala kruh, s katerim se preživljajo, večini pa ljubezen do plesa - in to je največ. Zato ji lahko vsi rečemo: Hvala!«

Izidor Gnilšek in Borut Žuran

Borut Žuran

Njegovi prvi plesni spomini segajo v sedmi razred osnovne šole. Tako pravi: »Spodbudo za plesne začetke mi je dala mama, ki je menila, da bi bilo lepo, če bi se naučil vsaj nekaj osnovnih korakov pri plesu. Najprej sem plesal na plesnem tečaju v plesni šoli Fredi pri plesnem učitelju Marjanu Tomšetu. Nikoli ne bom pozabil njegovih lakastih plesnih čevljev, ki so se bleščali v soju lestencev v dvorani Narodnega doma Ptuj. Po končanem plesnem tečaju je v plesnem klubu ena od plesalk ostala brez plesalca in zato so me vprašali, če bi postal njen soplesalec. Tako sem s Heleno Težak začel plesati standardne in latinsko-ameriške plesne. Pod taktirko plesnega trenerja Franja Kozarja iz Maribora sva se kaj kmalu začela udeleževati plesnih turnirjev, najprej na državni in kasneje na evropski ravni. Dve leti sva tekmovala v kategoriji mladincev, nato pa sva prestopila med člane. V kategoriji članov sva dosegala visoke rezultate. Kot ekipa plesne šole Fredi smo velikokrat obiskali tekme v tujini, kjer smo tako ekipno kot posamezno dosegali prva mesta.

Žuran - Novak, Zelenik - Trop, Slejko - Jurešič,
Gabrovec - Zaranšek

Leta 1993 je moja plesalka postala Mihaela Novak. Plesala sva v članski kategoriji in se udeleževala tekem, med drugim tudi na Slovaškem in Madžarskem, kjer smo bili ekipno kot plesni klub Tango najboljši. Prav tako sva se na povabilo organizatorja in najinega trenerja udeležila gala plesne prireditve, ki je potekala v zimskem središču Oberstdorf v Nemčiji. Konec leta 1995 so se moji plesni koraki nadaljevali s sestro Hermino, s katero sva tekmovala samo v latinsko-ameriških plesih in se udeležila tudi državnega prvenstva v tej panogi leta 1996 v Ljubljani.

Ker me je ples izredno navduševal in ker sem kot dijak potreboval denar, sem se začel tudi sam preskušati v vlogi trenerja. Poučeval sem mlade pare, zagon pa sta mi dajala trener Franjo Kozar ter Izidor Gnilšek. Od leta 1992 sem delal tudi kot plesni vaditelj, kar pomeni, da sem se na tem področju strokovno izobraževal. Tako sem leta 1995 na Fakulteti za šport v Ljubljani opravil izpite za diplomu pete stopnje ter tako pridobil strokovni naziv plesni vaditelj. Šolanje sem leta 1999 nadaljeval in meseca septembra 2000 uspešno zagovarjal diplomu za strokovni naziv plesnega učitelja. Izobrazba na plesnem področju mi je omogočila obiskati mnoge kraje, ki jih sicer ne bi: kot spremljevalec plesnih parov sem bil v Londonu, Birminghamu, Cervii, Moskvi in nekaterih drugih evropskih mestih.

Leta 1998 sem začel poučevati novo nastalo skupino hip hop plesalcev v vzhajajočem plesnem klubu Mambo Ptuj. Hip hop je v tem času postal svetovna modna muha in tudi Ptujčani smo želeli biti 'in'. Ker sem se že lep čas preskušal v vlogi trenerja, je hip hop postal zame pravi plesni izziv. Udeležili smo se državnega prvenstva leta 1999, za katerega nam je koreografijo sestavil Gena Zenelli iz Ljubljane, vodenje treningov pa sem prevzel jaz. Na tem prvenstvu smo dosegli odlično drugo mesto in se tako uvrstili na svetovno prvenstvo, ki je potekalo v Osnabrucku v Nemčiji. Takrat smo si priplesali najboljšo slovensko uvrstitev, četrto mesto, in ta rezultat sem si zapomnil s prav posebnim zadovoljstvom.

Prav tako sem se preskusil v vodenju tečajev za odrasle, valetnike in maturante. Delo z ljubiteljskimi, znanja željnimi plesalci mi je bilo vedno v izredno zadovoljstvo. Ker sem se posvetil svoji karieri, sem vodenje skupin prepustil mlajšim in tako končal svojo plesno pot. Še vedno pa rad zapešem v družbi svojih najdražjih in tako prebudim občutke iz svojih plesnih dni.«

Žuran, Kozar in Gnilšek s plesalci, 1994

Metod Peklar

Metod Peklar je lastnik Plesnega centra Mambo in prvi ptujski plesni podjetnik, ki ga je ljubezen do plesa pripeljala do odločitve, da združi prijetno s koristnim. V letošnjem letu, ko mineva petnajst let od ustanovitve njegovega plesnega centra, je tako strnil svoje spomine: »Plesna sekcija DPD Svoboda Ptuj pomeni zibelko mojega plesnega udejstvovanja in ustvarjanja. Ko sem leta 1981 dobil povabilo Anjete Kralj, da se vpišem k plesnemu krožku, ki je takrat deloval na Osnovni šoli Olge Meglič, nisem niti slutil, da bo povabilo tako zaznamovalo mojo življenjsko pot. Že v letu 1982 sem na osnovnošolskem republiškem tekmovanju prvič okusil slast tekmovalnega plesa in tako se je začela moja plesna zgodba, ki traja še danes.

Pod mentorskim vodstvom Aleksandra Glatza in trenerskim vodstvom Franja Kozarja sem začel trenirati standardne in latinsko-ameriške plesne. Prva tekmovanja na državni ravni sem začel s soplesalko Leo Muanda, nadaljeval z Boženo Krivec in leta 1992 pred domačim občinstvom zaključil tekmovalno pot z Mišo Novak.

Ob aktivnem plesanju sem sodeloval tudi pri organizacijskem delu v plesni sekciji. Leta 1987 smo sekcijo reorganizirali in začeli z aktivnim vpisovanjem osnovnošolskih otrok v različne plesne programe. Strokovno vodstvo je prevzel Izidor Gnilšek, sam pa sem se posvetil organizacijski in tehnični plati plesne sekcije. Ob velikem odzivu otrok in vzpostavitvi plesnega izobraževalnega sistema se je rodila plesna šola Fredi s svojo maskoto.

Plesna skupina plesne sekcije DPD Svoboda s trenerji, 1993

Ob vseh službenih obveznostih in organizacijskih aktivnostih v plesni sekciji sem zmeraj teže našel čas in energijo za naporene treninge, zato sem tudi končal aktivno tekmovalno plesanje ter se posvetil samo organizacijskim opravilom. Ob povečanju obsega šolskih plesnih skupin in zmeraj boljših rezultatih mladih tekmovalcev so se povečevale tudi težave z zagotavljanjem tehnične podpore in logistike. Prostori, v katerih so trenirali plesalci, niso bili v našem upravljanju in nemalokrat sem prevzemal odgovornost za stvari, na katere nisem imel vpliva. Kot amaterji nismo mogli več zagotavljati pogojev za naše plesalce, ki so začeli posegati po najvišjih mestih tako na državnih prvenstvih kot tudi v tujini. Usklajevanje med službenimi obveznostmi in delom v sekciji

Med plesom: Polanec – Krivec, Peklar – Muanda, 1982/83

je postalo nemogoče in tako se je začela razvijati ideja o profesionalizaciji plesne dejavnosti na Ptujju. To sem leta 1995 udeležil z ustanovitvijo Plesnega centra Mambo in tako zaključil svoje trinajstletno delovanje v plesni sekciji DPD Svoboda.«

Ptujski športni plesalci, ki so dosegali izjemne rezultate

Prvi športni plesalec na Ptuju je bil Aleksander Glatz, o katerem je tekla beseda že v prejšnjem poglavju. Kot plesalec in trener je bil vzor mnogim, med katerimi jih omenjamo le nekaj.

Drago in Verena Šulek

Znana ptujska plesalca sta bila Drago Šulek in Verena Trofenik Šulek, ki sta začela plesati že kot srednješolca na Ptuju. Njun trener je bil takrat Franjo Kozar. Ko sta šla študirat v Ljubljano, sta najprej plesala v plesnem klubu Moste, ko pa je ta propadel, sta šla v Študentski plesni klub. Kot plesni par sta bila med amaterji aktivna deset let. V obdobju od 1968 do 1974 sta bila desetkrat državna prvaka Jugoslavije v treh disciplinah: v standardnih, latinsko-ameriških plesih in v kombinaciji. Leta 1969 sta kot prvi slovenski plesni par začela redno odhajati na treninge v London in tako začela utirati pot slovenskemu športnemu plesu v svetovni vrh, zlasti v latinsko-ameriških plesih. Po koncu študija sta oba začela poklicno kariero v Velenju, kjer živita še danes. Tam sta ustanovila

plesni klub, ki je bil pod njunim vodstvom dobrih dvajset let med najuspešnejšimi v Sloveniji.

V začetku leta 1975 sta končala amatersko tekmovalno kariero, nato pa do leta 1980 uspešno tekmovala med profesionalci. Hkrati sta začela delovati kot plesna učiteljca in trenerja ter v tej vlogi ostala aktivna skoraj dvajset let. V zadnjem desetletju sta aktivna kot plesna sodnika z mednarodno licenco, delujeta pa tudi kot funkcionarja. Verena je članica sodniške komisije v Združenju plesnih sodnikov Slovenije, članica Izvršnega odbora sekcije za standardne in latinsko-ameriške plese ter članica predsedstva mednarodne organizacije International Professional Dance Sport Council (IPDSC). Drago je zadnja tri leta že tretjič predsednik Plesne zveze Slovenije, v mednarodni organizaciji International Dance Sport Federation (IDSF) pa je član tehnične komisije pri predsedstvu te organizacije.²³

Plesni par Šulek - Trofenik sprejema nagrado iz rok Anjete Kralj

Pogled na svojo kariero športnih plesalcev, na združevanje kariere s poklicno potjo in osebnim življenjem je Drago z Vereninim soglasjem in sodelovanjem strnil takole: »Ko se človek ozre na pretekla desetletja svojega življenja, si ne more kaj, da se ne bi vprašal: Zakaj sem izbral prav to pot? Ali ne bi bilo bolje, ko bi se bil takrat odločil drugače? Če bi bil še enkrat mlad, ali bi šel po isti poti? Kaj vse bi naredil drugače?

²³ Brun, N., Remic, M. Slovenska plesna pravljica. Ljubljana 2006.

Nekaj je gotovo: o tem, da bova postala športna plesalca, se kot maturanta ptujske gimnazije davnega leta 1963 nisva zavestno odločila. Prej bi lahko rekla, da je bil Narodni dom usoden, saj naju je plesni klub 'posrkal vase' drugega za drugim. Žal sva po opravljeni maturi zaradi študija v Ljubljani zapustila Ptuj, kjer je vse 'štimalo' - od dvorane in trenerja do kolegov, z Anjeto in Sandijem na čelu. V Ljubljani je bilo veliko teže, saj sva morala sama skrbeti za vse. Po prvem letniku študija sva omagala in Verena je kot študentka francoščine odšla za eno leto v Pariz. To je bila za oba huda preizkušnja, ki pa sva jo dobro prestala.

Ko se je Verena vrnila, sva postavila na noge Študentski plesni klub (današnja Kazina), zbrala nekaj zagnanih kolegov in kolegic, angažirala Franja Kozarja, ki je prihajal na treninge iz Maribora in vse je šlo lepo navzgor. Ker v tistih časih ni bilo prav hude konkurence, sva se leta 1967, po umiku takratnih prvakov, precej nezrela znašla prav na vrhu, jugoslovanskem seveda. Kako nizek je bil ta vrh, sva spoznala na tekmovanjih v tujini. To spoznanje pa naju ni dotolklo, temveč šele zares potegnilo v vrtinec samopotrjevanja in dokazovanja, da midva osebno, še bolj pa midva kot predstavnika balkanske države zmoreva biti prav tako dobra kot so bili plesalci iz bogatih zahodnih držav. V današnjih plesnih velesilah kot je Rusija in po novem tudi Kitajska je bil športni ples v tistih časih prepovedan, v Italiji, ki je danes v športnem plesu številka ena na svetu, pa so se takrat začeli prebujati. Zavedla sva se, da se v plesnem športu dosežki ne merijo v metrih ali sekundah, temveč z ustvarjanjem mnenja in podobe tako o sebi kakor tudi o državi, iz katere prihajaš. Zato sva se odločila za treninge v Londonu, kjer so bili zbrani najboljši pari, trenerji in sodniki. V London sva začela redno odhajati leta 1969, ko sva po študiju v Ljubljani oba začela svojo poklicno kariero kot učitelja na srednješolskem centru v Velenju, kamor sva se preselila prav zaradi plesa. Najine ambicije so namreč sovpadle z interesi velenjskih organizatorjev takrat odmevnih mednarodnih tekmovanj 'Evropa pleše', ki so želeli v Velenju ustanoviti plesni klub in razviti plesno dejavnost med mladimi.

Začetno obdobje v Velenju je bilo zelo naporno. Služba, vsakodnevni lastni treningi, pogosta tekmovanja doma in v tujini, treningi v klubu, za povrh pa še organizacijsko delo v klubu in v plesni zvezi ter magistrski študij. Na tekmovanja in treninge sva praviloma potovala z avtomobilom (morda se še kdo spomni, kakšna je bila takrat popularna »stoenka«). Še naporneje je postalo po letu 1972, ko se je rodil sin Peter, stari starši pa so bili oddaljeni sto kilometrov. Še danes se sprašujeva, kaj naju je gnalo, da sva vzdržala. So bila to številna potovanja, ki jih sicer nikoli ne bi opravila, nekaj zares dobrih prijateljev z raznih koncev sveta, ki so še danes med najinimi najboljšimi prijatelji, mednarodni rezultati, kjer sva se z dna prebila v zgornjo polovico, ali zasvojenost s plesno glasbo in gibanjem, brez česar si takrat nisva znala predstavljati polnega življenja?

Od sredine sedemdesetih do sredine osemdesetih let sva bila aktivna predvsem kot plesna učitelja in trenerja. Kot trenerja sva se začela posvečati delu z otroki od starosti desetih let dalje. Kot tekmovalca sva namreč spoznala, da plesalec doseže prvo stopnjo svoje zrelosti v najboljšem primeru šele po šestih ali sedmih letih redne vadbe. Med najboljše se torej lahko prebijejo le tisti, ki imajo na vrhuncu svojih fizičnih moči za seboj že dovolj preplesanih kilometrov, seveda pod pogojem, da so ves čas pravilno vodeni, tako na tehnični kot tudi na čustveni ravni.

V tem obdobju sva v plesni zvezi opravila tudi precej strokovnega dela za vzgojo trenerjev, sodnikov in plesnih učiteljev družabnega plesa. V zvezi z družabnim plesom je najbolj zanimivo, kakšno evlucijsko pot sva prehodila kot pedagoga. V začetku nisva mogla razumeti, kako lahko nekaj plesnih korakov ljudem povzroča tolikšne preglavice. Zato sva se začela spraševati, kakšni so cilji in motivi poučevanja. Kmalu sva dojela, da je poučevanje plesa, v katerem dobiva učitelj s preprostim pogledom takojšnjo in celovito povratno informacijo o napredku svojih učencev, pravzaprav čudovito okolje, v katerem lahko učitelj v celoti sprejme nase odgovornost za napredek in počutje tistih, ki so se prišli učiti. Ko sva to spoznala in sprejela odgovornost, je postalo vodenje plesnih tečajev nadvse zanimivo in vznemirljivo. Ker sva učila tudi na srednji šoli, kjer sem bil celo ravnatelj, sva postala zelo kritična do prevladujočega odnosa učiteljev, saj nisva mogla prenašati nezainteresiranosti in povprečnosti, ki sta vladali v šoli. Spoznala sva, da šole in šolskega sistema ne bova mogla spremeniti, lahko pa spremeniva sebe in zamenjava okolje. Zato sva zapustila šolski center in svoje dotedanje delo in odšla v gospodarstvo.

V gospodarstvu sva ugotovila, da odprt evropski trg deluje precej podobno kot tekmovanja v športnem plesu. Trdo je treba garati in se zgledovati po najboljših, da postaneš dober in da si kupci, ki te nenehno ocenjujejo, ustvarijo o tebi pozitiven vtis. Pot na vrh je potem samo še vprašanje vztrajnosti in kančka sreče. Sreča pomeni, da takrat, ko si na vrhuncu svojih moči, okrog tebe ni preveč enako dobrih ali boljših. Če se to zgodi, pa postane aktualno vprašanje, ali ne bi kazalo prestopiti v kakšno drugo tekmovalno panogo ...

V obdobju, ko sva v svoji poklicni karieri prestopala iz šolstva v gospodarstvo, naju je tudi športni ples še enkrat nadvse resno vsrkal vase. To je bilo obdobje, ko se je hčerka Miriam kot pionirka in mladinka zelo hitro povzpela med najboljše na svetu. Zelo sva si želela, da bi tudi v članski konkurenci dosegla svetovni vrh, ki je bil za naju dve desetletji prej nedosegljiv. V bistvu ji je to tako rekoč že uspelo, saj sta s partnerjem Alešem leta 1995 v kategoriji starejših mladincev do osemnajst let postala svetovna podprvaka v standardnih plesih in nekaj mesecev za tem prva med slovenskimi plesalci uresničila sen vsakega plesalca: na odprtem prvenstvu Velike Britanije v Blackpoolu sta se med mlajšimi člani v starostni kategoriji do enaindvajset let uvrstila v finale. Leto kasneje sta se na evropskem članskem prvenstvu že uvrstila v polfinale.

Takrat je Miriam začela s študijem in spoznala, da je v današnjih časih biti vrhunski športnik pravzaprav poklic. Ker se ni mogla odločiti za pot poklicne športnice, se je odpovedala tekmovalni karieri. Pleše samo še za svojo dušo, najraje salso. Vesela sva, da je tako, seveda pa sva vesela tudi, da so skupne ambicije staršev, trenerjev in otrok pripeljale Slovenijo v športnem plesu med vodilne v svetu in da je poleg številnih pionirskih in mladinskih naslovov evropskih in svetovnih prvakov uspelo slovenskemu paru osvojiti naslov svetovnega prvaka tudi v članski konkurenci. Posebej sva vesela, da sta bila prva, ki jima je to uspelo, Andrej Škufca in Katarina Venturini, ki do naslova nista prišla toliko po zaslugi svojega talenta kolikor po zaslugi svoje prizadevnosti in vztrajnosti. Ker sta verjela v svoje sanje, sta jih tudi uresničila. In po tem, ko sta uresničila sanje in tekmovanja zamenjala s plesnimi nastopi, sta postala še za razred boljša. Postala sta svobodna.

Ne zmaga, ne naslov svetovnih prvakov, **svoboda gibanja** je največ, kar lahko človek v plesu doseže. Svoboda plesnega gibanja je nekaterim položena v zibelko, drugi pa prehodijo zelo dolgo pot, da jo najdejo, ali pa tudi ne. In to ne velja samo za športne plesalce. Prav zato nekateri upravičeno vedno znova odpirajo vprašanje, ali je ples sploh lahko šport, ali je mogoče odločiti, kdo se giblje svobodneje, bolj estetsko ali bolj športno ...«

Jernej Slejko in Hermina Žuran

Pri naštevanju mladih in perspektivnih plesalcev ne moremo mimo Hermine Žuran in Jerneja Slejka, ki sta s plesanjem začela v rosno mladih letih in dosegla za Ptuj in Slovenijo izjemne dosežke.

Hermina Žuran, plesalka in danes mentorica številnim plesnim skupinam, opisuje svoje plesne začetke in plesne dosežke: »Moji prvi plesni koraki so se začeli pri sedmih letih, ko sem vstopila v prvi razred Osnovne šole Olge Meglič. Nad plesom sem se navdušila že kot majhna punčka, v plesni tečaj pa sta me vpisala starša. Najprej sem obiskovala plesni tečaj, po enem letu pa sem bila sprejeta v plesni klub plesne šole Fredi, ki je delovala pod okriljem DPD Svoboda Ptuj. Moj prvi soplesalec je bil Jernej Slejko. Z Jernejem sva leta 1990 začela plesati standardne in latinsko-ameriške plesne. Trenirala sva štirikrat na teden, najprej pod okriljem trenerja Izidorja Gnilška, kasneje pa Franja Kozarja, pri katerem so bili treningi izredno naporni, ampak trud se je splačal.

Jernej in Hermina s torto

Jernej in Hermina
na plesnem turnirju

S trdim delom sva z Jernejem začela dosegati prve visoke rezultate. Na najinem prvem državnem prvenstvu v kombinaciji standardnih in latinsko-ameriških plesov 8. julija 1991 v Novi Gorici sva v kategoriji pionirjev dosegla šesto mesto.

Udeležila sva se tudi prvega tekmovanja za pokal Slovenije v kombinaciji standardnih in latinsko-ameriških plesov, ki je potekalo 27. oktobra 1991 v dvorani Tabor v Mariboru. V pionirski konkurenci je tekmovalo petnajst parov, med katerimi sva z Jernejem dosegla peto mesto. Aprila 1991 sva v pionirski konkurenci zastopala slovenske barve na mednarodnem plesnem turnirju v Avstriji, kjer sva dosegla prvo mesto in tudi ekipno je bila slovenska reprezentanca prva.

Ptujčani smo se večkrat udeležili tudi mednarodnih tekmovanj na Madžarskem, kjer smo ekipno vedno zmagovali, tudi prva mesta posamezno nam niso ušla. Decembra 1991 sva na državnem prvenstvu v Ljubljani v disciplini standardnih plesov med pionirji dosegla drugo mesto in tako prvič stopila na stopničke.

Zaradi uspehov smo se skupaj s trenerji odločili, da obiščemo tudi tekmovanja v tujini. Na odprtem prvenstvu Danske v standardnih in latinsko-ameriških plesih, ki je potekalo februarja 1992 v Kopenhagnu, sva si v pionirski konkurenci z Jernejem priplesala drugo mesto. Na tem drugem največjem plesnem tekmovanju v Evropi je sodelovalo več kot 350 parov iz desetih držav. Iz Slovenije je takrat nastopilo štirideset parov, v konkurenci do dvanajst let pa sva bila z Jernejem edina.

Aprila 1992 sva na svetovnem pokalu v Birminghamu dosegla največji uspeh takratnega slovenskega plesa. V kategoriji do enajst let sva bila prva, v kategoriji do dvanajst let pa druga. Na neuradnem svetovnem prvenstvu v Blackpoolu v Angliji sva v kategoriji do dvanajst let zasedla odlično tretje mesto. Hkrati sva bila tudi člana slovenske reprezentance, s katero smo ekipno dosegli drugo mesto. To je bil za naju velik uspeh, saj se v Blackpoolu vsako leto zbere največja smetana, najboljši pari z vsega sveta. Najin trener je bil takrat Franjo Kozar, ki naju je dotlej treniral manj kot dve leti in tudi zanj je bil to velik uspeh.

13. junija 1992 je v Novem mestu potekalo državno prvenstvo v kombinaciji standardnih in latinsko-ameriških plesov. Z Jernejem sva postala državna prvaka v kombinaciji med pionirji. V istem mesecu sva se udeležila tekmovanja v Italiji, v Cervii, kjer so se prav tako zbrali najboljši plesalci sveta, dosegla pa sva prvo mesto v kategoriji pionirjev.

Zaradi prevelikega napora in prenatrpanosti urnika sem se odločila, da za nekaj časa zapustim plesni parket. Vendar to ni trajalo dolgo, saj sem ugotovila, da brez plesa v mojem življenju ne gre. Ker je Jernej takrat imel že drugo plesalko, sem dobila novega soplesalca, Mitjo Ogrinca. Skupaj sva začela plesati junija 1993 in se zelo hitro ujela, saj sva se že oktobra udeležila velikega tekmovanja v standardnih in latinsko-ameriških plesih London Open International Championships. Ker sva trenirala šele od junija, je bila najina uvrstitev v polfinale v obeh zvrsteh zelo dober dosežek.

Konec oktobra sva z Mitjem osvojila pokal Urške za standardne plese v kategoriji pionirjev. Udeležila sva se tudi mednarodnega turnirja vzhodnoevropskih držav (Madžarska, Slovaška, Poljska, Rusija), ki je potekal od 5. do 8. novembra 1993 v Košicah na Slovaškem. Rezultati so bili več kot odlični, saj smo vsi slovenski plesalci zmagali v kombinaciji standardnih in latinsko-ameriških plesov posamezno in ekipno. 18. decembra 1993 smo na Ptujju organizirali državno prvenstvo v standardnih plesih, kjer sva z Mitjem v kategoriji pionirjev dosegla drugo mesto.

Mitja Ogrinc in Hermina Žuran
s trenerjem Franjem Kozarjem

Aprila 1994 smo organizatorji in plesalci ptujskega kluba Fredi gostili plesne prijatelje iz Budimpešte, Szigetvarja, Moskve, Košic, Voitsburga in Dresdna. Turnir je potekal v dveh delih: v soboto Markovcih, kjer smo se pomerili za posamične uvrstitve v standardnih in latinsko-ameriških plesih, v nedeljo pa smo se v Kidričevem potegovali za ekipne razvrstitve. V ekipnem delu je zmagala prva ekipa plesne šole Fredi, za katero smo plesali: v kategoriji do dvanajst let Mitja Ogrinc in Hermina Žuran, v kategoriji od dvanajst do šestnajst let Jernej Slejko in Nina Jurešič ter v kategoriji nad šestnajst let Borut Žuran in Mihaela Novak. V posameznih uvrstitvah sva z Mitjem prav tako dosegla prvo mesto.

Maja 1994 se je moja plesna pot nadaljevala z novim plesnim partnerjem in sicer z Bojanom Verlakom. Junija sva se udeležila mednarodnega tekmovanja na Madžarskem. Ponovno smo ekipno dosegli prvo mesto. Posamezno sva z Bojanom v standardnih plesih dosegla drugo mesto, v latinsko-ameriških pa četrto.

V začetku sezone 1994/95 smo se udeležili še dveh mednarodnih turnirjev na Madžarskem. V Szombathelyju smo ekipno zmagali, posamezno pa sva z Bojanom dosegla prvo mesto tako v latinsko-ameriških kot v standardnih plesih. V Szigetvaru smo v konkurenci dvanajstih ekip ponovno zmagali, posamezno pa sva z Bojanom dosegla prvo mesto v standardnih in šesto v latinsko-ameriških plesih.

17. decembra 1994 je plesna šola Tango (prej plesna šola Fredi) pripravila božično-novoletni turnir v standardnih in latinsko-ameriških plesih. Z Bojanom sva dosegla prvo mesto v standardnih plesih v kategoriji do dvanajst let. Trije ptujski plesni pari smo marca 1995 sodelovali na mednarodnem plesnem turnirju v Budimpešti. Ekipno smo osvojili prvo mesto, z Bojanom pa sva zmagala tudi v posameznih disciplinah. Junija 1995 je v Ljubljani potekalo državno prvenstvo k kombinaciji, kjer sva se z Bojanom v kategoriji mlajših mladincev med petintridesetimi pari uvrstila v polfinale.

Konec leta 1995 sem začela plesati z bratom, Borutom Žuranom. Plesala in tekmovala sva samo v latinsko-ameriških plesih, saj je za standardne plese najina višina povzročala težave. 9. marca 1996 sva se udeležila državnega prvenstva v latinsko-ameriških plesih v Ljubljani, kjer sva v kategoriji članov prišla v polfinale. S tem dogodkom sem zaključila svojo plesno kariero v standardnih in latinsko-ameriških plesih ter nadaljevala z drugo plesno zvrstjo. Moje tekmovalne in koreografske plesne strasti pa se s tem še niso zaključile, ker bi rada doživela še marsikaj novega, zato se moja plesna pot nadaljuje. Ples je moje življenje!«

Jernej Brenholc

Jernej je začel kot otrok plesati na Ptuju pri plesni sekciji DPD Svoboda, sicer pa je edini ptujski plesalec, ki uspešno plesno kariero nadaljuje še danes kot profesionallec. Sam priznava, da je bilo ovir veliko, da pa so ga okrepile in ga naredile še močnejšega in uspešnejšega. Svojo zgodbo je opisal tako: »23. aprila 1994 je bil dan, ko sem prvič stopil na tekmovalni plesni parket. Bilo je v Markovcih, na mednarodnem turnirju, ki ga je organizirala plesna šola Fredi DPD Svoboda Ptuj. Z mojo prvo plesalko, Majo Petek, sva osvojila šesto mesto v standardnih in deveto v latinsko-ameriških plesih. Tako se je začela moja plesna zgodba.

Z Majo Petek sva plesala dobro leto, zmagala na enajstih tekmah v pionirskem razredu tako v standardnih kot tudi latinsko-ameriških plesih, na sedmih tekmah sva bila druga in na enajstih tekmah tretja. Nato sem zamenjal plesalko in začel plesati z Mojco Mohorič. Mojca je bila takrat še neizkušena, kasneje pa je po mnogih urah treningov in vaj postala dobra plesalka. Skupaj sva nanizala kar precej zelo dobrih uvrstitev: tri zmage, dvanajst drugih mest in devet tretjih, leta 1996 pa sva v Cervii dosegla vrhunec, ko sva med pionirji v standardnih plesih pometla s konkurenco.

Na državnem prvenstvu v kombinaciji leta 1998 na Ptuju sva z Mojco odplesala najino zadnjo tekmo. Takrat sem doživljal nekakšno krizo. Na tehtnico sem dal vse svoje dobre in slabe izkušnje s plesom in plesalkami in se odločil, da začnem popolnoma novo plesno zgodbo, z novo plesalko, novim klubom, drugimi trenerji. Bilo mi je zelo težko zapustiti vse moje trenerje (Izidorja Gnilška, Boruta Žurana, Franja Kozarja), plesne in tudi osebne prijatelje ter ljudi, ki so mi stali ob strani. Pa vendar je bila to prelomnica, ki je bila sicer težka, a hkrati zelo dobra poteza v mojem osebnem in športnem življenju!

Začela se je zgodba z Danielo Pekič. Junija 1998 sva se precej na hitro odločila, da poskusiva plesati skupaj. Vsak od naju je imel v plesu za sabo že kar nekaj dobrih in slabih izkušenj in ko sva začela plesati skupaj, so bile prav izkušnje tiste, ki so nama pomagale pri vzpostavljanju odnosa in načrtovanju treninga.

Najina prva tekma je bila 22. avgusta 1998 v Ljubljani, kjer pa sva bila kljub želji, da bi plesala za Plesni center Mambo Ptuj, zaradi neurejenega statusa (jaz član PC Mambo Ptuj, Daniela članica PK Pingi Maribor) diskvalificirana! Prav ta dogodek je bil povod za to, da sem kljub veliki odškodnini s strani PC Mambo Ptuj prestopil v PK Pingi Maribor. In tako se je začela uspešna zgodba, ki je bila 'podpisana' s strani Branka in Alenke Bohak, Daniele in moje malenkosti. Kljub vsem izkušnjam in letom plesanja je bilo ravno 1998 zame tisto leto, ko se je vse začelo pisati znova!

Z Danielo sva se hitro ujela, tako plesno kot osebno, dobila še večje veselje do treninga in tekmovanj in prav to je bil razlog za najin kasnejši uspeh. Po osmih mesecih sva zmagala v standardnih plesih v Linzu na eni izmed najmočnejših in najboljših tekem v razredu mladincev. To je bilo popolno presenečenje in dokaz, da delava dobro! Kmalu zatem sva zmagala še na nekaj tekmah v Sloveniji in v tujini ter tako prišla do naslednjega vrhunca v najini karieri, zmage tako v standardnih plesih kot tudi v kombinaciji desetih plesov na Dunaju, kjer je verjetno najmočnejše tekmovanje izven Anglije.

Ob sodelovanju na številnih tekmovanjih, mnogih treningih in zmagah sva bila vedno bliže najpomembnejšemu trenutku v najini dotedanji karieri, tekmi na prestižnem parketu Blackpoola. Nekaj dni pred tem sva zmagala še v Birminghamu in bila druga v ekipnem delu tekmovanja s slovensko reprezentanco. In tako je prišel 26. april 2000, dan, kot si ga želi in o njem sanja vsak plesalec športnega plesa. Vse je bilo na najini strani! Plesala sva odlično, imela malo športne sreče ter tako prišla do res izjemnega uspeha, do drugega mesta v standardnih plesih v kategoriji mladincev! Bilo je res nepozabno in prav ta uspeh naju je kasneje velikokrat potegnil iz krize ter nama dal polet za naprej.

S prestopom med starejše mladince ter kasneje med člane (amaterje) se kljub napovedim in zavisti mnogih slovenskih plesnih strokovnjakov nisva poslabšala, temveč sva postala še boljša, uspešnejša in zrelejša. Na tekmovanjih po Evropi in svetu sva dokazovala najino kakovost in željo po dobrem plesanju. V začetku leta 2007 pa imela vseh podtikanj in neumnosti t. i. 'plesnih strokovnjakov' iz Ljubljane dovolj, zato sva se skupaj z najinima trenerjema in prijateljema odločila, da prestopiva med profesionalce, kjer sva lahko v miru nadaljevala z najino plesno pravljico.

Profesionalni plesni par Brenholc - Pekič, 2008

Z Danielo zdaj tekmujeva v profesionalnem razredu. V dveh letih, odkar sva profesionalca, sva zabeležila kar nekaj zelo dobrih rezultatov na pomembnih tekmah. Tako sva bila letos sedma na svetovnem prvenstvu v kombinaciji desetih plesov, sedma na German Open v standardnih plesih itd. Sva člana plesnega spektakla 'The 50's show', kjer pleševa v družbi slovenske plesne elite (Škufca - Venturini, Krajcer - Golzcak, Batagelj - Štrukelj, Fescl - Grandošek). Sodelujeva tudi v plesnem showu z naslovom 'Satisfaction on a dancefloor'.

Profesionalni plesni par Brenholc - Pekič, 2008

V najini dosedanji karieri sva zelo uspešno tekmovala na vseh večjih in pomembnejših tekmovanjih po svetu, se kot predstavnika Slovenije udeležila tako evropskih kot tudi svetovnih prvenstev v vseh disciplinah in kategorijah. Do sedaj sva tekmovala na približno 300 tekmah po svetu. Dvakrat sva bila dobitnika slovenskega plesnega oskarja 'Povodni mož'. Pred tremi leti sem pridobil licenco za plesnega učitelja in tako ob vsakodnevni treningih in šoli čas posvečam še poučevanju valetnikov, maturantov in odraslih tečajnikov. Ob vseh uspehih, naslovih na mednarodnih tekmah in številnih priznanjih pa z Danielo nikoli nisva uspela biti uradna državna prvaka, kar pa naju ne moti preveč. Nekateri so se namreč s tem naslovom okitili kar precejkrat, v tujini pa nikoli niso uspeli dostojno zastopati barv svoje države!«

Zanimivosti plesnega para Brenholc - Pekič:

- Kljub temu da nikoli nista bila državna prvaka, sta bila približno šestdesetkrat na odru za zmagovalce (prvo, drugo ali tretje mesto) in sta vsaj tridesetkrat osvojila nehvaležno četrto, sedmo ali trinajsto mesto.
- Njuna glavna trenerja in načrtovalca celotne plesne kariere sta Branko in Alenka Bohak, vendar imata zaradi različnih plesnih stilov in pogledov na ples zraven njiju še kar osem različnih trenerjev, ki prihajajo iz Anglije, Italije, Nemčije in Slovenije. Branko in Alenka pa nista le njuna trenerja, temveč tudi prijatelja, svetovalca, »sparing partnerja« na treningu itd.
- Kljub obdobju, ko niso našli skupnega jezika, zdaj ponovno sodelujeta s priznanim strokovnjakom Franjem Kozarjem, ki jima zelo pomaga s svojimi bogatimi izkušnjami, za kar sta mu zelo hvaležna.
- 11. novembra 2005 je imel Jernej doping kontrolo, nakar je bil suspendiran za šest mesecev, ker ni imel potrdila za uporabo zdravil proti astmi. Sredi maja 2006 sta se z Danielo z zmago v standardnih plesih v Sarajevu ponovno vrnila na tekmovalni plesni parket.
- V desetih letih, odkar plešeta skupaj, sta sestavila okoli petnajst različnih plesnih koreografij oz. showov, ki so primerni za razne plesne prireditve, festivale in tekmovanja.
- Jeseni 2008 je začela delovati internetna stran z naslovom www.jernej-daniela.com, ki jo je oblikoval Jernej Slejko.

Prvo mesto za plesni par Brenholc - Pekič, Spain open 2008

- V osemnajstletni plesni karieri je Jernej odplesal vsaj 150 nastopov na dobrodelnih in glasbenih prireditvah ter različnih praznovanjih.
- V času priprave tega zbornika začenjata med profesionalci tekmovati tudi v posebni kategoriji plesnih showov, kjer je njun cilj priti med pet najboljših na svetu.
- V zadnjem letu se lahko pohvalita z naslednjimi dosežki:
  - 7. mesto v desetih plesih, Svetovno prvenstvo 2008, Siegen (Nemčija),
  - 1. mesto v latinsko-ameriških plesih, Spain open 2008, Platja D' Aro (Španija),
  - 2. mesto v standardnih plesih, Spain open 2008, Platja D' Aro (Španija),
  - 25. mesto v standardnih plesih, Svetovno prvenstvo 2008, Köln (Nemčija),
  - 16. mesto v standardnih plesih, Evropsko prvenstvo 2008, Pariz - Disneyland (Francija).

Družabni ples, športni ples in plesne obleke

Božena Krivec

Družabni ples (uvod)

Ples je kot način preživljanja prostega časa s sociološkega vidika zanimiva dejavnost. Prosti čas postaja zaradi podaljšanega delovnega časa precej okrnjen in zaradi stresnega življenja toliko bolj pomemben. Ni pomembno, koliko ga imamo, ampak to, kako ga preživimo. Delo je s svojimi standardi učinkovitosti postalo glavni življenjski cilj, prosti čas pa priložnost za beg od učinkovitega, smotrnega dela in psihičnih naporov. Ravno zato je pomembno, da najdemo dejavnost, ki nam omogoča, da sprostimo stres vsakdanjega življenja. Način preživljanja prostega časa je povezan s psihičnimi in duhovnimi sposobnostmi posameznika, da prekine vsakdanjo rutino in si vzame čas prisluhniti sebi in okolju, v katerem živi.

Ko razmišljamo o družabnem življenju nasploh, ugotovljamo, da je pojem zelo širok in zajema različna področja (gledališče, kino ipd.), ki se med seboj prepletajo in imajo skupen socialni značaj. Družabno življenje poteka v vseh slojih prebivalstva, njegova značilnost pa je prav gotovo specifičnost dobe, v kateri nastaja in se razvija. Družabno življenje je v preteklosti, za razliko od današnjih dni, spremljalo veliko utrjenih navad. Te so bile prežete z relativno utesnjenostjo, predvsem za višje sloje, prisotna je bila močna etiketiranost.

Baletnik Vaclav Vlček (1895–1968) velja za začetnika organiziranega družabnega plesa pri nas. V sezoni 1918/19 je ustanovil baletno šolo in zaradi prepričanja meščanov, da k dobri vzgoji spada tudi znanje plesa, vanjo uvrstil tudi pouk družabnega plesa. Odprl je zasebno plesno šolo za učitelje družabnega plesa. Pri njem je študiral tudi znani slovenski plesni mojster Adolf Jenko.²⁴

Po drugi svetovni vojni je bil družabni ples ideološko neprimeren, ker je prihajal z Zahoda. Veliko plesnih dvoran je izgubilo svoj značaj in spremenili so jih v galerije, kinodvorane in skladišča. Oblast je plese delila na primerne (tango, fokstrot, one step) in nespodobne (boogie-woogie in trocking). Razlika med prvo, sprejemljivo zvrstjo in drugim, idejno nesprejemljivim plesom je bila v telesnem stiku in živahnem poskakovanju oziroma tresenju, ki se mu je v mariborskem slengu reklo »pojtlanje«.²⁵

²⁴ Zagorc, M. Družabni in športni ples. Ljubljana 2000. Plesna zveza Slovenije.

²⁵ Tomc, G. Druga Slovenija: Zgodovina mladinskih gibanj na Slovenskem v 20. stoletju. Ljubljana 1989.

Aleksander Glatz

Zvrsti družabnega plesa

Ples je star toliko kot človeštvo in trdimo lahko, da gre za govorico telesa ob ritmu in glasbi, ki je oblika človekovega izražanja z gibi. Mnoge države in celo kulture so propadle, ples pa se je obdržal. Plesi davne preteklosti so se zvrstili mimo nas. Boj med evropskimi dvornimi plesi in modernimi plesi se začel kmalu po letu 1900. Glavni element novega družabnega plesa je postalo gibanje para po plesišču. Po letu 1930 so začeli svetovna plesišča osvajati temperamentni plesi latinske Amerike. S tem je bil odkrit nov, nesluten vir bogastva družabnih plesov.

Če je bil prvotno družabni ples dostopen samo določenemu sloju družbe, je v novih družbenih sistemih postal dostopen vsem. Prava domovina družabnega plesa je Evropa. Še vedno pa velja, da družabni ples ni bil nikoli vezan na kakšno vero ali prepričanje, ampak je služil zgolj zabavi. Ne pozna meja - ne v gibanju, ne v starosti.

Tako je termin družabni ples postal skupno ime za različne plese. Delimo jih v:

- Standardne plese (počasni in hitri valček, fokstrot in quickstep ter tango),
- latinsko-ameriške plese (cha-cha-cha, rumba in samba),
- swing plese.

Valček (Walzer, waltz)

Dunajski valček je tipičen ples ljudskega izvora, ki so ga poznali pod imenom 'landler' ali 'dreher' v južni Nemčiji in na Bavarskem že v 17. stoletju. Dinastija Strauss je opremila valček z vso izvirno eleganco in občutkom, tako da je ples postal znan kot pravi dunajski valček. Weber, veliki nemški skladatelj, je v ritmu valčka skomponiral znano Povabilo na ples. Dolgo časa je bil levi obrat prepovedan, češ da je bilo zaradi bližine plesalcev to nemoralno. Za dunajski valček je značilno enakomerno vrtenje s poudarjeno interpretiranim drugim korakom in priključkom. Pozna dvig in spust, ki je nekoliko nižji kot pri počasnem valčku. Moderna oblika valčka, ki so ga standardizirali leta 1927, je vrtenje plesnega para naokoli po plesišču z izmenjavo levih in desnih obratov; odpadli so prvotni pokloni (razen na začetku), dovoljena je bila tudi vrtavka (fleckerl) v levo in desno.

Angleški valček naj bi se po nekaterih razlagah razvil iz bostona, po drugih pa iz upočasnjenega dunajskega valčka, ki je kraljeval plesnim dvoranam Evrope celih 200 let. Angleški valček je mehak in valovit, kar mu daje poseben čar. Plešemo ga z osnovnimi koraki: korak, korak, priključek. Poznamo dvig in spust.

Fokstrot in quickstep

Fokstrot se je pojavil okoli leta 1910 kot onestep, se oblikoval pod vplivom ragtimea, ki ima značilen sinkopiran ritem, in po letu 1920 prevzel nekoliko hitrejši tempo. Iz onestepa se je razvil tako imenovani koračni fokstrot (1911-14). Pri nas smo večinoma ohranili ime slowfox. Fokstrot odlikuje neprekinjeno enakomerno gibanje, kjer so skoraj vsi koraki enako dolgi, zlasti pa je zanj značilen swing (zamah) telesa.

Quickstep je nastal okoli leta 1920 pod vplivom jazzovske glasbe v sinkopiranem in hitrem ritmu. Tovrstno glasbo so mladi sprejeli za svojo, velik vpliv pa je imel tudi prihod charlestona. Dokončno se je oblikoval leta 1927 s predstavitvijo na tekmovanju Star in zmago plesalca Franka Forda. Zanj so značilni chasse koraki, vrsta lahkotnih poskokov, hopsov, charleston korakov in hitrih obratov. Odlikuje ga izjemna lahkotnost, kar pa zahteva izredno usklajenost para in pomeni velikokrat pravo plesno mojstrovino.

Tango

Tango je Evropo začel osvajati že leta 1907. Ples je sprožil val spotike, češ da je pohujšljiv, vendar se je po zaslugi igralca Rudolfa Valentina hitro širil in pridobival na priljubljenosti. Danes se tango pleše drugače kot nekoč. Ime izvira iz besede »tangere«, kar pomeni dotikati se. Je ples v paru, plesalca ga plešeta v objemu. Za tango sta značilna komunikacija med plesalcema in plesna improvizacija.

Cha-cha-cha

Cha-cha-cha je najmlajši med latinsko-ameriškimi plesi, saj je nastal leta 1953 v Havani na Kubi. Je ritmično prefinjena in zahtevna vrsta plesa. Izpeljan je iz plesa mambo in je izredno temperamenten ples. Zanj je značilen chasse korak na zadnji udarec v taktu in ga lahko izvajamo vstran, naprej in nazaj; temu sledi korak naprej – nazaj ali nazaj – naprej, izveden na mestu. Poglavitno je gibanje bokov, kolen in stopal.

Rumba

Rumba izvira iz Afrike, od koder so jo preko Španije zanesli na Kubo. Sprva se je plesala v obliki kvadrata, sledila je hitrejša in nato počasna oblika rumba bolero ter cuban rumba, ki jo plešemo danes. Je ples snubljenja, ljubezenski ples. Rumba je navidezno počasen ples. Ima veliko skupnih značilnosti s cha-cha-cha-jem: gibanje bokov, kolen in stopal je podobno, le v drugačnem ritmu. Rumba pozna tri ritmično enake korake (dve, tri, štiri) in zadržan korak (ena).

Samba

Samba je tipičen brazilski ples, ki so ga včasih plesali ob obredih zaklinjanja bogov. Na takih slovesnostih so plesali tudi po več dni skupaj. Kot družabni ples se je prvič pojavila v Evropi leta 1924, prodrla pa je šele po letu 1948 s svojo poenostavljeno obliko. Danes je v Braziliji nacionalni ples, ki ga plešejo v mnogih oblikah. Samba je radosten, vesel, razigran ples, kjer prihaja do izraza gibanje z boki. Ima značilno gibanje – bounce, ki izvira v medenici.

Jive

Jive je posledica prodora jazza in swinga po letu 1930. Swing je pomenil prvo prehodno obdobje k novim plesnim oblikam. Najprej se je leta 1938 v harlemski četrti New Yorka pojavil boogie-woogie, nato pa bebop, jitterburg in jive, ki smo mu pri nas rekli tržačan. Jive pozna izrazito gibanje kolen. Težišče je na sprednjem delu stopala, pleše se lahko.

Anjeta Kralj

Športni ples

»Šport je eno od področij telesne kulture; je skupni pojem za telesno dejavnost, v kateri prevladuje športni duh. Šport je vezan na tekmovalna pravila, ki v vsaki športni disciplini narekujejo določene pogoje in način tekmovanja. Ponekod v svetu označujejo s pojmom šport vsa področja telesne kulture.«²⁶

»Ples je pri Grkih sredstvo za vsestranski razvoj telesa in o njem so pisali tudi njihovi veliki misleci, ki so svoje teorije kot udeleženci plesov tudi praktično uporabljali.«²⁷

»Šport je sestavljen družbeni pojav. Njegovo mesto in vloga v družbi sta najbolj neposredno odvisna od stopnje razvitosti družbene zavesti, od potencialnih vrednot športne aktivnosti in realnih družbenih odnosov do teh vrednot. Osnovni namen športa kot družbenega pojava je povezan s samo športno aktivnostjo, ki v sistemu družbenih potreb in vrednot le delno pomeni vrednoto samo po sebi. Najpogosteje je športna aktivnost le sredstvo za doseganje splošnih in specifičnih družbenih ciljev.«²⁸

Ko razmišljam o plesu kot o športu, ne morem mimo dejstva, da se je v preteklosti običajno pri odraslih osebah ukvarjanje s plesom začelo kot plesna rekreacija. Leksikon Cankarjeve založbe (1989) jo opisuje kot »... svobodno izbrano, prostočasno telesno dejavnost, katere namen je ohranjanje in razvijanje telesne sposobnosti, psihična sprostitvev in zadovoljevanje nekaterih človeških potreb.«

V Sloveniji pod športni ples prištevamo štiri različne plesne zvrsti: standardne, latinsko-ameriške, show plese in rock and roll. V osemdesetih in devetdesetih letih prejšnjega stoletja smo bili priča poplavi otroških tekmovalnih plesnih parov standardnih in latinsko-ameriških plesih. Slovenija je veljala in še velja za zibelko dobrih plesalcev, najverjetneje tudi zato, ker so naši izbrani povojni plesni pari aktivno delovali in vzgojili kakovostne mlade plesalce ter jih spodbujali k tekmovalnem načinu športne aktivnosti.

Enrile²⁹ navaja tri smotre, ki opredeljujejo ples kor športno panogo:

- Agnostični smoter, ki je izraz težnje k napredku, k boljšemu, k še ne doseženemu. Ta smoter ima dve značilnosti: fizični napor in težnjo po doseganju rezultata;
- vzgojni smoter – ples je izsek iz splošne narodove kulture, gre za izobrazbo, vzgojo, omiko, obogatitev medčloveških odnosov in socializacijo;
- rekreativni smoter – rekreacija je tista svobodna in organizirana dejavnost, ki fizično, psihično in socialno bogati, sprošča in obnavlja človeka.

Mnogi pravijo, da je športni ples most med umetnostjo in športom, saj od posameznika zahteva določeno fizično sposobnost in pripravljenost. Po mnenju nekaterih plesalcev in trenerjev je ples eden najlepših dvoranskih športov. Praksa športnega plesa se je začela v Angliji po letu 1920, ko je bila ustanovljena nacionalna športno-amaterska zveza. S tem se je začel organiziran razvoj ter standardizacija plesnih korakov in pravil. Prvo uradno svetovno prvenstvo je bilo 1922 v Londonu, kjer so plesali štiri standardne plese: angleški valček, tango, počasni fokstrot in dunajski valček.

Pri športnem plesu gre za obvladovanje gibanja telesa v določenem ritmu, usklajenost plesalcev in izražanje karakterja posameznega plesa v tekmovalne namene. Športni ples kot tekmovalna dejavnost je nastal iz družabnega plesa in se iz zabavne

²⁶ Leksikon Cankarjeve založbe. Ljubljana 1990.

²⁷ Neubauer, H. Ples skozi stoletja. Ljubljana 1998, str. 15.

²⁸ Tušak, M. in M. Psihologija športa. Ljubljana 1997, str. 94.

²⁹ Zagorc, M. Družabni in športni ples. Ljubljana 2000.

prostočasne dejavnosti spremenil v športno tekmovanje. Neke vrste prvo svetovno prvenstvo v družabnem plesu je bilo leta 1909 v Parizu. Organiziral ga je eden takrat najbolj znanih francoskih plesnih učiteljev, Camille de Rhynal. To je bilo tekmovanje v t. i. salonskih plesih (boston, turkey trot, grizzly bear in one step).³⁰

Razlikujemo več vrednostnih orientacij v športu: razvojni, rekreativni in vrhunski šport. Lahko pridemo do zaključka, da je športno udejstvovanje odvisno od lastne motivacije in je tudi statusni simbol, zato ga nekateri sprejemajo kot osebno vrednoto, drugi pa ne.

Sanja Veličkovič

Plesne obleke skozi čas

Govorila bom o oblačilih, ki so v različnih časovnih obdobjih služila druženju ob plesu, ne plesnim tekmovanjem. Oblačila, prirejena za tekmovanja, imajo seveda svoje zakonitosti, ki se skozi čas ravno tako spreminjajo.

Trenutni trendi se zrcalijo v vsem, kar nas obkroža, od dizajna pohištva, interjerja in avtomobilov do zvrsti glasbe in plesa, spremembe oblačil pa so gotovo tiste, ki jih večina ljudi najbolj opazi.

Moda v šestdesetih letih
20. stoletja

Vse, kar najdemo v aktualnih modnih zapovedih, je dejansko preplet našega vsakdanjega življenja preko glasbe, medijev, kulturnega vpliva, aktualnega političnega položaja. Zrcali se v oblikovalskih trendih in kasneje na policah modnih ateljejev in trgovin ter seveda vsak dan na ulici. Trendi in modne zapovedi za vsak dan so seveda odvisni od posameznika, če se le-ta želi poistovetiti z množico in slediti trendom ali pa ostane zvest svojemu osebnemu stilu.

Če se dotaknem glasbe in plesa, zaznam različne trende in novosti tudi tukaj. V zadnjih šestdesetih letih se je marsikaj spremenilo. V času, ko je bila na Ptujju ustanovljena plesna sekcija DPD Svoboda, lahko opazimo vpliv trendov tako v glasbi in plesu kot tudi pri oblačilih. V šestdesetih letih 20. stoletja je bil popularen Miles Davis s svojim cool jazzom, med oblikovalci oblačil pa se je pojavil Dior. Navdihoval jih je neorealizem, plesala pa sta se twist in rock and roll. Seveda so bili hkrati prisotni tudi standardni plesi, ki so se pojavili že mnogo prej.

Obvezna garderoba takratnega časa so bile za plesalke standardnih plesov obleke, v katerih se je vilo tudi do 120 metrov tila, ki je pripomogel k zelenemu videzu spodnjega dela obleka. Obleka je morala biti namreč v svojem zgornjem delu kot druga koža, torej se je zelo tesno oprijemala zgornjih oblin. Zelo poudarjen je bil ozek pas, spodnji del obleke pa se je razširil v svojem polnem zvonu in velikem številu plasti tila, kar je omogočalo, da je tudi obleka plesala svoj ples. Moški plesalec je bil odet v smoking črne barve.

³⁰ Zagorc, M. Družabni in športni ples. Ljubljana 2000.

Za rock and roll je osnovna oblika ženske obleke ostala enaka, vendar til ni bil potreben in tudi blaga je bilo dosti manj. Moški plesalec je privabljal poglede v ozkih hlačah in ozkih srajcah.

Rock and roll moda

Twist je zahteval moškega plesalca v obleki, srajci in kravati, ženske pa so imele ozke obleke do kolen.

Modna (swing) obleka iz šestdesetih let 20. stoletja

Swing danes

Naslednje desetletje (1960–1970) je prineslo nove trende. Vpliv in navdih so dajale ulice, kultura, mladina, rock glasba. Pojavila sta se znana oblikovalca Yves Saint-Laurent in Pierre Cardin, v glasbi pa rock. Plesal se je rock and roll.

V letih med 1970 in 1980 se je pojavila disco, glam in pop glasba, ki je seveda zahtevala svoje tudi pri oblačilih. Ta so bila zelo bleščeča. Moška so bila zelo oprijeta, ženske pa so si lahko umislile vse, kar so našle v svoji omari in le-to malo popestrile s kakšnim bleščečim kosom.

Desetletje med 1980 in 1990 nam je postreglo z glasbo Michaela Jacksona, Madonne, Boya Georgea, plesal se je breakdance, disco, pop ... Madonna je na sceno prinesla nekaj golote in seksapila, ki pa se množično ni obnesel. Tu in tam se je v diskoteki našlo nekaj deklet, ki so gojila njen stil. Pri moških Jacksonov oblačilni vpliv nikakor ni prodril na naša plesišča, so se pa našli fantje, ki so uživali v njegovem plesu.

Med leti 1990 in 2000 so se začeli zametki novih zvrsti glasbe kot so grunge, hip hop in rap. Seveda so tudi te spremembe prinesle vidne sledi v oblačenje. Navdih je prihajal iz takratnih političnih razmer, ki sta jih zaznamovala konec hladne vojne in razpad Sovjetske zveze. Pojavila se je množična uporaba interneta in začela se je doba elektronske komunikacije.

Nora sedemdeseta z Vročico sobotne noči

V tem času bi mogoče k družabnemu plesu lahko prišteli tudi hip hop, ki se je sicer množično izvajal na tekmovanjih, hkrati pa je na plesišča prinesel veliko spremembo v kulturi oblačenja. Seveda je bil ta slog omejen na klubska plesišča, kjer so se družili predvsem mladi: značilne »prevelike« hlače tako za fante kot dekleta, »prevelike« viseče majice ali ozke majice brez rokavov pri fantih, pri dekletih pa ozke, zelo oprijete majice, pa tudi kratka krilca.

Od konca prejšnjega stoletja do danes je na plesnih podijih videti malo manj opaznih sprememb. Ljudje so oblečeni v skoraj dnevna oblačila, le pri čevljih lahko opazimo, da so namenjeni za ples. Malo več sija in blišča je še vedno videti na novoletnih zabavah in maturantskih plesih, na katerih pa je večinoma vse podrejeno tradicionalizmu, manj pa je videti vpliv trenutnih trendov.

Družabni ples danes

Plesna oblačila na tekmovalnih plesiščih se danes tudi pri standardnih plesih razlikujejo od tistih na začetku plesnih tekmovanj. Največ prostosti v kreativnem izražanju oblikovalca je gotovo pri latino oblačilih, kjer nam že sama zvrst plesa in glasbe narekuje smer, seksapilnost, barve ...

Kaj misli o oblačilih za plesna tekmovanja Ptujčan Jernej Brenholc, profesionalni plesalec: »Tako kot se razvija moda za prosti čas, se razvija moda v standardnih in latinsko-ameriških plesih. Mislim, da morajo biti oblačila v skladu z najnovejšimi modnimi smernicami, predvsem pa morajo biti praktična, saj služijo kot tekmovalni dres. Pred vsakim pomembnejšim tekmovanjem si s plesalko skupaj z najinim stilistom Matevžem Ogorelcem zamisliva nova oblačila. Oblačila morajo biti kreirana tako, da poudarijo najboljše stvari na paru, hkrati pa malenkost skrijejo morebitne pomanjkljivosti! Tudi barva je zelo pomembna, izbira se na podlagi 'osebnosti para'. Ker je ples estetski šport, je obleka ključnega pomena, dejstvo pa je, da imajo 'vsake oči svojega malarja'!

Pri standardnih plesih se pri moških ohranja tradicija fraka, bele srajce, belega plastičnega ovratnika in belega metuljčka. Barva fraka je lahko črna, temno modra ali siva.

Pri ženskih oblekah se vračata til in šifon. Oblika postaja bolj košata. Spodnji del vsebuje precej več blaga, zgornji pa je oprijet ob telesu.

Latinsko-ameriški plesi za moške trenutno zapovedujejo srajce iz prosojnega materiala s širokimi rokavi, pogosto posute z bleščicami. Barva je poljubna, pomembno je le to, da se sklada z ženskim oblačilom.

Ženske lahko poljubno izbirajo model in barvo obleke, poudarjen je ozek pas. Obleka naj bo polepljena s čim več bleščicami!

Spomini plesalcev

V petdesetih letih delovanja plesno-športne sekcije se je nabralo veliko spominov, lepih in manj lepih. Plesalci so se med seboj radi družili, zabavali in trenirali. Plesu so z veseljem posvetili nekaj svojih let. Predstaviti želimo skoraj pozabljene drobce plesnega mozaika in lastna doživetja plesalcev ter jih s tem rešiti pozabe.

Tatjana Kralj Plesni spomini ob kavi

Odkar je bila na Ptuju v začetku šestdesetih let ustanovljena plesna sekcija DPD Svoboda, se je plesna kultura v tem majhnem srednjeveškem mestu močno razmahnila. Tako ni bilo osnovnošolca ali srednješolca, ki ne bi bil deležen vsaj osnovnih plesnih korakov. To so bile generacije, ki so kasneje veliko preplesale na različnih plesih, veselicah in podobnih prireditvah, ki jih dandanes srečujemo vse redkeje, če pa že so, se na njih zavrtijo prav ljudje, ki so se naučili plesati v tistem času. Danes se družabni ples kot množična prireditev pojavlja vedno redkeje. Postal je domena športno-profesionalne srenje, ki vlaga veliko sredstev in časa za doseganje rezultatov na državni, evropski in svetovni ravni. Družabnega plesa kot oblike druženja mladih in starejših, srečevanja na plesih in veselicah pa, kot že rečeno, skoraj ne poznamo več.

Nekega sončnega jesenskega dopoldneva sem se na kavi srečala s šestimi zanimivimi sogovorniki, ki so skupaj s svojo prvo plesno učiteljico, Anjeto Kralj, obujali spomine na tiste prelepe čase, ko so se sami učili plesati in nato vsaj kakšno leto ali več s plesom tudi nadaljevali.

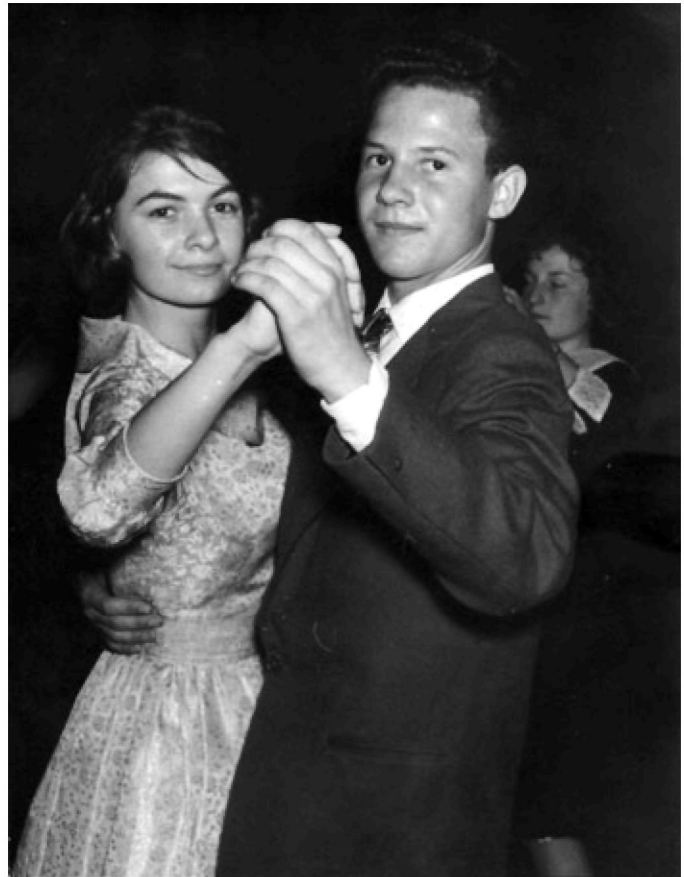

Jerica Cegnar, ki se je takrat pisala Primožič, se spominja, da jo je plesati najprej učila Anjeta Kralj, nato pa Aleksander Glatz. Njen plesalec je bil Franci Petek. Po zaključenih tečajih so ju povabili v plesno sekcijo, kjer je bil njun trener Franjo Kozar, ki je bil zelo strog. Spomni se prvega nastopa v telovadnici Osnovne šole Mladika. Ker se s soplesalcem nista najbolje odrezala, je bil trener Kozar zelo razočaran nad njima. Tudi v gimnaziji je hodila k plesni vzgoji. V tretjem in četrtem letniku je plesala s Kazimirjem Cegnarjem, ki je kasneje postal njen soprog. Leta 1963 je odšla na študij v Ljubljano in tako se je njena plesna kariera zaključila. Nekoč je zaplesala tudi z Dragom Šulekom, ki je bil že pravi profesionallec in takrat je začutila razliko med rekreativnostjo in profesionalnostjo družabnega plesa.

Adolf Mihelač se prav tako spominja svoje prve plesalke, danes že pokojne Vilme Ljubec. Tudi njegova prva plesna učiteljica sta bila Kraljeva in Glatz, potem pa ga je v roke dobil mariborski trener Franjo Kozar. Njegova naslednja plesalka je bila Lija Cimerman, ki se je takrat pisala Žnidarič. Spominja se, da so zelo veliko trenirali in da so se kvalifikacijski turnirji dogajali tudi na Ptujju. S plesalko sta plesala na kvalifikacijah za B-razred. Že takrat je plesna garderoba stala veliko, danes pa je družabni ples odplesal v neslutene finančne višave in tako si ga v športni obliki lahko privoščijo le še peščica ljudi. Mihelač poudarja, da je ples danes vse preveč skomercializiran in da vsak brani le svoje interese. Ko je plesal še sam, je bil ples naporen in discipliniran, a izredno lep šport. Sam se je najraje zavrtel v ritmu dinamičnega fokstrota in dunajskega valčka.

Mira Žuraj, ki se je takrat pisala Kajnih, je svoj prvi plesni tečaj obiskovala pri Anjeti Kralj. Med leti 1965 in 1967 je obiskovala tečaje tudi v času gimnazije. Cvetka Glatz ji je podarila vstopnice za turnir v telovadnici Osnovne šole Mladika. Na turnirju se je navdušila za standardni ples in s soplesalcem Rudolfom Menhartom sta začela trenirati pod vodstvom Franja Kozarja, ki se ga Mira spominja kot neizprosnega trenerja. Tri leta sta hodila po turnirjih (Zagorje ob Savi, Rogaška Slatina, Kidričevo ...) in pridno polnila kvalifikacijsko knjižico. Spominja se, da se je takrat tudi drugače zelo veliko plesalo. V Narodnem domu so bili ob nedeljah med 16. in 20. uro mladinski plesi. V času študija je prenehala trenirati, a ljubezen do plesa je ostala. Zelo veliko je pomagala v plesni sekciji, od organizacije do prodaje simbolične vstopnine za nedeljske mladinske plese, in priskočila na pomoč vedno, ko so jo potrebovali. Tudi drugače se je rada zavrtela v ritmih glasbe, predvsem elegantnega slowfoxa.

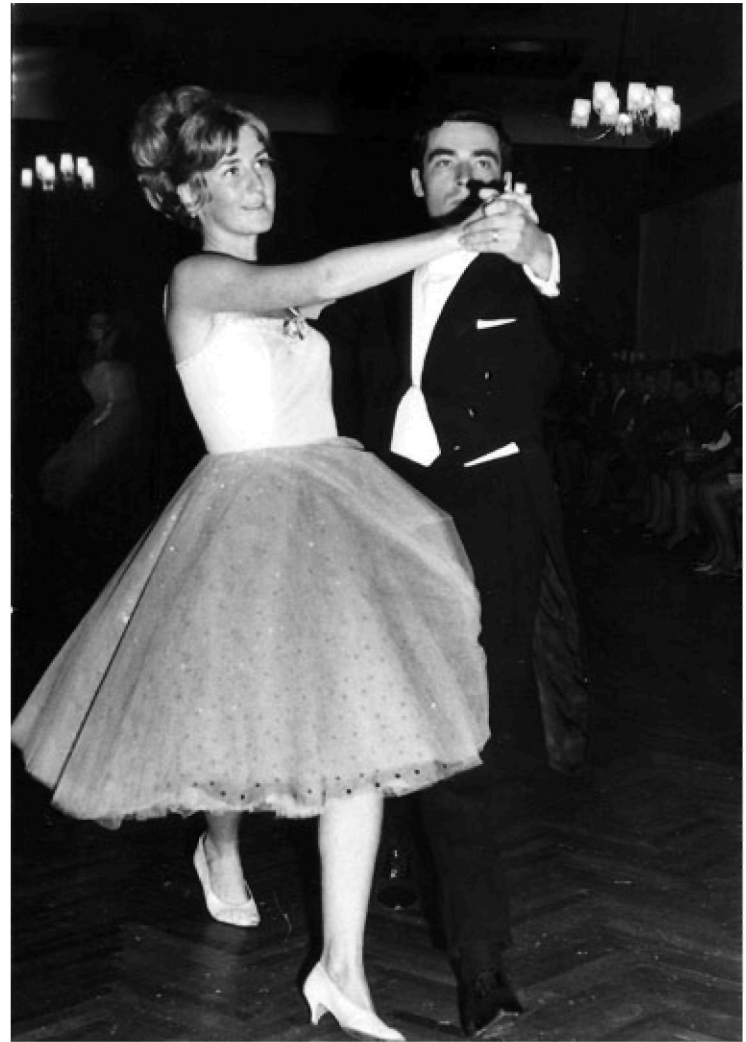
Moj sogovornik je bil tudi **Rudolf Menhart**. Njegova prva plesalka je bila Danica Vurcer, ki je že preminula. Spominja se, da je nekje v času dneva mladosti obiskal svoje prvo tekmovanje v Ljubljani. Kasneje je zamenjal nekaj plesalk, po končani srednji šoli pa odšel k vojakom. Ko se je po dveh letih vrnil, je postala njegova plesalka Mira Žuraj, s katero je dosegel nekaj lepih rezultatov. Menhart se spominja, da je bila ptujška plesna sekcija takrat vodilna v Jugoslaviji. Sodelovali so na številnih plesnih turnirjih v domovini in po Evropi. S plesalko Mileno Krušič sta se udeležila mednarodnega plesnega turnirja na Češkoslovaškem. Njun trener je bil prav tako Franjo Kozar. Najprej so odpotovali v Prago in nato v Příbram skupaj s še tremi pari iz Jugoslavije. Plesalci ostalih treh parov so bili Tomaž Ambrož, Niko Bosarič in Fredi Novak, dobro znane zvezde kasnejšega

Plesni par Petek – Primožič (poročena Cegnar)

Fredi Novak s soplesalko, 1968

Plesni par Menhart – Kajnih, 1968

slovenskega parketa. Menhart je najraje plesal dunajski in angleški valček, za sprostitev pa je oboževal tržačana, današnji jive. V tistem času sta ptujska plesalca Verena Trofenik in Drago Šulek navduševala mnoge plesne pare. Moški plesni čevlji so takrat stali za tri pare navadnih. Frak in smoking je sogovornik kupil iz druge roke, od ljubljanskega glasbenika Tavčarja. Zdi se mu zanimivo, da je ženska plesna obleka za standardne plese tedaj potrebovala 120 metrov tila, kar je bistveno drugače v primerjavi s »krpicami«, ki jih imajo oblečene plesalke danes.

Marija Hernja Masten se spominja, da je v stik s plesom prišla preko svoje sestre, ki je hodila na plesne vaje za valetu na trgovski šoli. Sama je hodila v osnovno šolo in takrat so potekali tudi vpisi v osnovnošolske plesne tečaje, ki jih je vodila Anjeta Kralj. Njeno prvo plesno šolsko leto je bilo 1961/62. Mastenova se spominja, da jo je na začetku zelo prevzelo, ko je plesna učiteljica govorila o plesnem bontonu, katerega vodila so bila urejenost, uglajenost in vljudnost. Večkrat je plesala s plesalcem Marijanom Grilom. Na koncu tečaja je bil plesni venček, za katerega so se še posebej lepo uredili. Po začetnem tečaju je sledil nadaljevalni. Sama je začela hoditi na mladinske plese bolj zgodaj, kot je bilo običajno, saj jo je s seboj jemala starejša sestra. V času gimnazije se je plesa lotila s plesalcem Francijem Fridauerjem, s katerim sta lepo napredovala, a še preden se

je iztekel četrti letnik, je Franci odšel v Nemčijo in tako se je njena plesna kariera zaključila. Spomini na tedanje čase so lepi, pravi. Iz D-razreda sta napredovala v C- in potem v B-plesni razred, kar pomeni, da sta v ples vložila precej truda. Spomnila se je tudi anekdote. Lahko si predstavljate, da se soplesalca včasih sporečeta, kar se je dogajalo tudi njima. Njen plesalec je spor navadno zgladil tako, da je po treningu prišel k njim domov in jo prosil za kakšno cigareto, ki je bila neke vrste pipa sprave. Sogovornica se spominja tudi Fredija Novaka, ki je bil sosed njene tete v Mariboru. Teta je želela na ples, pa »štora« sosed Fredi nikakor ni hotel z njo. Naslednje leto jo je čakalo presenečenje na enem izmed turnirjev, kjer je srečala prav tega soseda, ki se je prav spretno vrtel po glasbi. Sogovornica je ob plesnih vajah srečala Milana Mastena, ki je kasneje postal njen soprog, deloval pa je v fotografski sekciji, ki je delovala prav tako v Narodnem domu. Sama je vedno najbolj uživala v ritmičnih temperamentnih sambah, kar ustreza tudi njenemu značaju.

Plesni par Fridauer - Hernja v mimohodu, 1968

Plesni par Fridauer - Hernja sprejemata nagrado iz rok Kraljeve, 1968

Zadnja med sogovorniki v tem klepetu je **Cvetka Glatz**, ki se je leta 1962 kot Cvetka Marsetič preselila na Ptuj, saj se je zaposlila kot tekstilna tehnologinja v tovarni perila in konfekcije Delta Ptuj. Veliko je slišala o plesnih tečajih in treningih, saj je bila tudi Anjeta Kralj zaposlena v Delti. Nekega dne se je ojunčila in jo nagovorila. Ker jo je ples veselil, se je pozanimala, kakšne so možnosti, da se včlani v klub. Njen prvi plesalec je bil Drago Šulek, vendar jo je trener Franjo Kozar kasneje dodelil Aleksandru Glatzu, saj je smatral, da je dotedanja plesalka Anjeta Kralj za Glatza premajhna. Ker sta imela oba rada ples in sta bila vztrajna, sta dosegla najvišji plesni razred »I«, kar je takrat pomenilo mednarodni ali internacionalni razred. To je pomenilo, da so se začela tekmovanja tudi v tujini. Iz ljubezni do plesa se je rodila ljubezen med plesalcema in tako sta se leta 1964 poročila. Leta 1965 se jima je rodila hčerka Aleksandra. Ob majhnem otroku so postali treningi prenaporni in tako sta leta 1968 sklenila skupno plesno kariero. Kadar imata priložnost, se v ritmu glasbe še vedno zavrtita z isto igrivostjo in žarom kot pred petdesetimi leti. Glatzova se spominja, da latinsko-ameriških plesov niso smeli trenirati tako dolgo, dokler niso dosegli najvišje ravni pri standardnih plesih. Od vseh tekmovanj ji je najbolj ostalo v spominu tisto v Stuttgartu. Na tekmovanje sta se s plesalcem peljala z vlakom. Kompozicija je prihajala iz Aten in se je peljala naprej do Hamburga. Do Münchna sta stala med dvema vagonoma in ves čas lovila ravnotežje, saj je bil vlak povsem zaseden. Od bavarske prestolnice naprej sta si izmenično delila en sedež. Z veliko zamudo sta prispela v hotel, kjer si niti odpočiti nista mogla. Nastop na tekmovanju sta začela precej utrujena. V tistem času je bilo v Stuttgartu veliko zdomcev, ki so redno obiskovali različne prireditve in veliko jih je bilo tudi na mednarodnem plesnem tekmovanju. Ko sta bila predstavljena kot par iz Jugoslavije, je med občinstvom zabobnelo in spodbujali so ju do konca tekmovanja. Njima je spodbuda pognala kri po žilah in dala sta vse od sebe. Bilo je nepopisno. Po koncu tekmovalne kariere Cvetka Glatz ni zmogla ostati brez plesa. Leta

Plesni turnir 1968 v Narodnem domu

Alenka Korpar Moji spomini na plesno sekcijo

V naši družini je v plesni sekciji DPD Svoboda začel plesati brat in pri tem sem ga opazovala z velikim občudovanjem. Moj prvi stik s plesom se je zgodil v osmem razredu osnovne šole, leta 1976, ko sem bila dovolj stara, da sem lahko tudi sama začela obiskovati plesni tečaj. Na povabilo Aleksandra Glatza sem s plesom nadaljevala v nadaljevalnem tečaju. Plesali smo standardne in latinsko-ameriške plese, za zabavo in sprostitvev pa tudi druge družabne plese. Moj soplesalec je bil Janko Merc, s katerim sem plesala tri leta, potem pa sem morala zaradi višine plesalca zamenjati. Ta odločitev zame ni bila preprosta. Morala sem poiskati novega plesalca med tečajniki in začeti znova. Moj plesalec je tako zadnji dve leti postal Zdravko Peklar.

V tistem obdobju je bil ples za nas del življenja in hkrati naša velika ljubezen. Spomnim se, da so nas starši pri tem podpirali, vendar pa se v mojih časih razen moralne podpore staršev v ples ni veliko vlagalo. Plesalke smo plesale v navadnih čevljih z visoko peto, le Vera Šmigoc si je na svojo lastno pobudo priskrbela prave plesne čevlje. To je bilo najbolj

Plesni par Merc - Šmigoc
v Narodnem domu

1974 je DPD Svoboda Ptuj želela ustanoviti folklorno skupino in iskali so kandidate za izobraževanje. Takrat se je odločila, da se poda v drugo plesno zvrst. Po zaključenem izobraževanju je postala izprašana mentorica za odrasle folklorne skupine. Najprej je bila ustanovljena Folklorna skupina DPD Svoboda, kasneje pa Folklorna skupina Bolnišnice Ptuj, kjer Glatzova deluje še danes.

Tako je minilo prijetno jesensko dopoldne ob kavi in čaju, ko smo s sogovorniki obujali spomine. V plesni sekciji je delovalo mnogo več članov. Nekateri so bili aktivni le kakšno sezono, drugih ni več med nami, zgoraj navedeni pa so razgrnili svoje občutke in plesna doživetja iz šestdesetih let prejšnjega stoletja.

opazno na neki prijateljski plesni reviji v standardnih plesih, ki so se je udeležili tudi plesalci iz ljubljanskih plesnih klubov v pravi plesni opravi, mi, Ptujčani, pa seveda nismo imeli ustrezne zunanje podobe za plesno revijo. Pravzaprav pa nas to sploh ni motilo, ker smo bili vsi veliki plesni navdušenci. Družila nas je ljubezen do plesa in pristno prijateljstvo. Bili smo zelo zavzeti in vedno smo bili vsi na treningu, ne glede na vreme ali letni čas. Sama sem se odpovedala celo maturantskem izletu, ker je ravno v tistem času potekala omenjena plesna revija.

14. junij 1979 — **TEDNIK**

Po osmih letih oživitvev športnega plesa

PLESNI TURNIR

Po osmih letih je bil v Ptujju ponovno plesni turnir v standardnih plesih. Bil je lep, neponovljiv večer, katerega ne bomo hitro pozabili. Prvič se je javnosti pokazala plesna sekcija, ki deluje pri DPD Svoboda. Ptuj. To so bili 4 mladi neizkušeni pari Merc—Hlupič, Korpar—Šmigoc, Hlupič—Učakar, Jerenec—Vrečko, katerim je bila to dobra šola in upajmo, vzpodbuda še k resnejšemu delu. Nastopilo je tudi 7 parov študentskega plesnega kluba Ljubljana. Po polfinalnih bojih so se v finale uvrstili štiri ljubljanski pari, izmed katerih je bil razred zase par Kežman Darko—Počkaj Judita. Po končanem tekmovalnem delu, so se nam Ljubljančani predstavili še v reviji latinsko ameriških plesov. Takoj se je videlo, da so to starejši rutinirani plesni pari z dodelanim plesnim programom, usklajenostjo in mnogo izkušnjami.

Upajmo, da bodo sedaj, ko so prebili led, naši mladi plesni pari še bolj zavzeto delali in poskusili odpraviti pomanjkljivosti, ki so se pokazale. Pod vodstvom mentorja Sandija Glatza, jim bo to z malo resnega dela gotovo uspelo.

Sedaj, ko imamo mladi plesni kader, bi bilo lepo, ko nam na drugi plesni turnir ne bo treba ponovno čakati osem let.

Besedilo in posnetki: Bojan Rode

Zmagovalca med revijo latinskoameriških plesov Judita Počkaj—Darko Kežman.

Med ocenjevanjem

S turnirja

Ponovni vzpon ptujskega tekmovalnega plesa, Tednik, 14. junij 1979

Takrat so z menoj v skupini plesali še: Anton Hlupič, Jelka Učakar, Bojan Učakar, Ina Vrečko, Nenad Šoškič, Jure Šarman, Vera Šmigoc, Zdravko Peklar, Janko Merc, Tanja Šmigoc, Branko Ambrožič, Alenka Krajnc in Vesna Rijavec.

Proti koncu naše plesne kariere smo začeli resno razmišljati o tem, da bi se pripravili na plesna tekmovanja in tako smo pod vodstvom plesnega učitelja Aleksandra Glatza začeli treninge usmerjati v oblikovanje konkretnih tekmovalnih plesnih

programov v standardnih plesih. Napredovali smo dokaj hitro, kljub temu pa nam na prava plesna tekmovanja nikoli ni uspelo priti, saj so se naše poti ločile, ko je prišel čas odhoda na fakultete. Takrat se je naša plesna zgodba končala. Pari so razpadli zaradi študijskih obveznosti, povezanih z odhodom v Ljubljano ali Maribor, in kljub začetnim poskusom plesalcev po uvedbi treningov med vikendi nismo vzdržali dolgo. Danes nam ostajajo le fotografije, stara prijateljstva in prekrasni spomini.

Plesni par Peklar – Korpar na maturantskem plesu

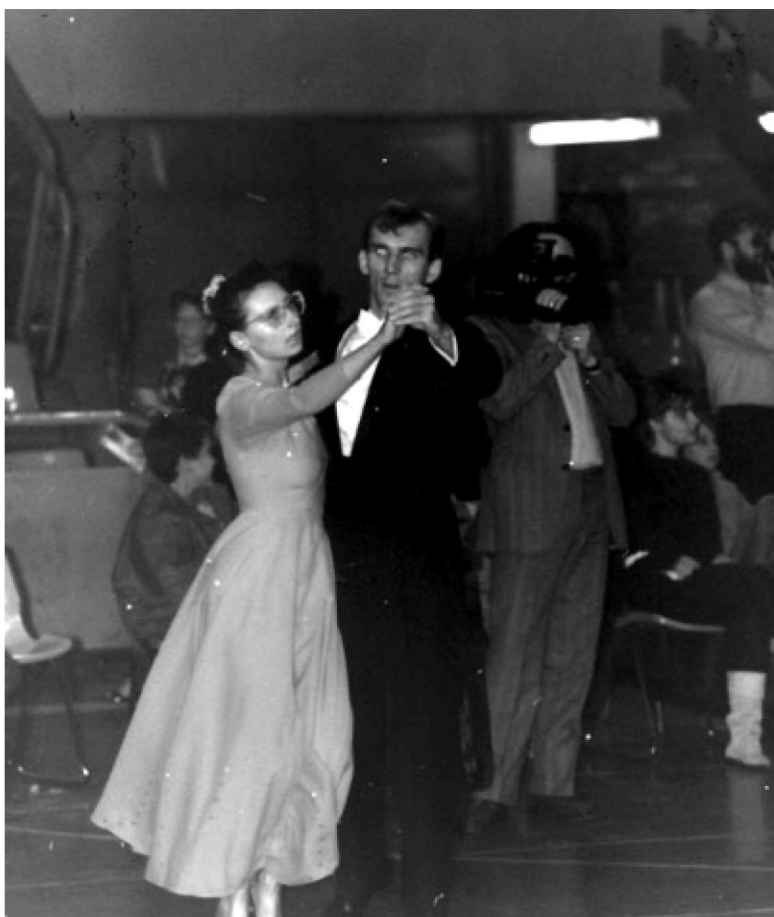

Plesna skupina DPD Svoboda v sezoni 1979/80 s trenerjem Aleksandrom Glatzem

Marjan Tomše Ko sem plesal ...

Svojih plesnih začetkov se spominjam zelo megleno, pravzaprav ne vem natančno, kako sem se znašel v Narodnem domu. V plesni sekciji, ki jo je vodil Aleksander Glatz, sem plesal standardne plese od leta 1987 do 1990. Na to obdobje imam še vedno lepe spomine. Moja plesalka je bila Irena Canjko. Skupaj smo preživeli precej lepih trenutkov. Treningi so bili velikokrat naporni, vendar smo dvorano Narodnega doma zapustili prijetno utrujeni, predvsem pa zadovoljni. V tistem času sem največ časa preživel z Izidorjem Gnilškom in Borisom Vidovičem, saj smo se družili tudi izven plesnih dvoran. Plesat smo hodili v motel v Podlehniku.

Plesni par Tomše – Canjko

Plesalca Marjan Tomše in Boris Vidovič na turnirju

V moji plesni karieri sem sodeloval na štirinajstih kvalifikacijskih turnirjih in dveh državnih prvenstvih. Največjo težavo sem na samih turnirjih imel s tremo, saj so bila vsa plesišča naenkrat prevelika, plesalcev pa preveč ...

Večji problem se je pojavil pred prvimi tekmovanji, saj smo morali imeti predpisano garderobo. Za moške je bil obvezen frak. Po naročilu so mi ga izdelali v Ljubljani. Zanimivo je dejstvo, da rokava na fraku nista enako dolga: desni rokav je nekaj centimetrov daljši, ker je desna roka upognjena.

Zgodilo se nam je marsikaj nepredvidljivega: na državnem prvenstvu v Škofji Loki je plesalka Irena tik pred nastopom ugotovila, da je doma pozabila plesne čevlje. Na srečo smo problem rešili z izposojjo čevljev od drugih, mlajših tekmovalk.

Zelo rad zaplešem še danes. Z ženo vsako leto zapleševa na kakšnem maturantskem plesu. Po mojih plesnih stopinjah pa stopa tudi sin Domen, čeprav v čisto drugem stilu, saj trenira hip hop. Časi se pač spreminjajo.

Tina Štrafela

DPD Svoboda in jaz

Pisati o plesu je težko. Pravzaprav se z opisovanjem zgreši njegovo bistvo. Za razumevanje plesa je pač, preprosto povedano, treba plesati. Pa vendar bi v poskusu opisovanja svojega doživljanja plesa le-tega opredelila kot komuniciranje z okoljem skozi gibanje, kar je bil v času mojega članstva v plesnem klubu DPD Svoboda Ptuj zame najbližji način izražanja in takratnega doživljanja tako svobode kot seveda nesvobode telesa in duha.

Standardni in latinsko-ameriški plesi so bili v tistem obdobju zame najprej šport, toda preplesana leta v DPD Svoboda Ptuj so mi dala bistveno več kot to. Predvsem so me pripeljala do dragocenih življenjskih spoznanj, zlasti medosebnih, četudi so bila ta - ali pa prav zato - pridobljena na podlagi nekaterih grenkih izkušenj. Vsekakor so mi pomagala graditi značaj, definirati osebnost, ugotoviti, katere so lastnosti, zaradi katerih sem si bila včasih sama največja ovira na poti do uspeha, oziroma katere so bile tiste osebnostne lastnosti, ki jih je bilo vredno krepiti. Pripeljala so me tudi do ugotovitve, da so včasih kljub vsem naporom zunanje okoliščine močnejše. Vse to je sicer običajno za vsako športno udejstvovanje, še posebej v najstniških letih. Morda vsa preplesana leta še bolj cenim zaradi dejstva, da ples ni individualen šport, v katerem športnik gradi izključno samega sebe, pač pa gre pri njem za ustvarjalno-tekmovalno izražanje v paru. Slednje naredi standardne in latinsko-ameriške plesne še toliko bolj zahtevne, a z doseganjem uspehov, predvsem pa trenutkov dojetanja vse večje usklajenosti para, prinaša tudi večje zadoščenje.

Plesna sekcija DPD Svoboda z Izidorjem Gnilškom in Metodom Peklarjem, 1993

S hvaležnostjo in z vsem spoštovanjem do ljudi, ki so bili najbolj odgovorni za vodenje kluba in podajanje plesnih izkušenj, čemur so nedvomno posvetili veliko svojega prostega časa brez znatnejših finančnih nagrad, bom zelo na kratko poskušala izpostaviti temeljno težavo, zaradi katere se je - po mojem mnenju - zlata doba standardnega in latinsko-ameriškega plesa, kot jo zaradi takratnih uspehov in številčnosti plesnih parov rada sama poimenujem, tako na Ptuj kot po vsej Sloveniji žal končala. Že pred koncem osnovne šole, ko sem večino večerov preživljala v klubu, se mi nikakor ni uspelo znebiti občutka pomanjkanja resne vizije in posledično strategije vodstva za razvoj plesalcev in plesalk oziroma samega kluba, čeprav tega takrat nisem bila niti sposobna izraziti niti to ni bila moja naloga. Uspešni voditelji in trenerji oblikujejo vizijo, sliko prihodnosti, kamor želijo z ustrezno strategijo klub, ki ga vodijo, ter plesalke in plesalce, ki jih učijo, tudi pripeljati. Strogo profesionalen pristop na področju tekmovalnega plesa, kot je bil na primer v Ljubljani ali Mariboru, bi si takrat na Ptuj več kot zaslužili. Nadpovprečno se je podpiralo in vlagalo zgolj v kak par, morda dva, toda tak način ni prispeval k pozitivnemu vzdušju v klubu oziroma ni bil spodbuden za ostale, ki sicer nismo posegali po državnih in evropskih naslovih, smo pa imeli zato neizmerno veliko voljo do plesa in še večje srce ter seveda starše, ki so nam omogočili ta že takrat noro drag šport. Brez vsakega posameznega plesalca in plesalke ter naših staršev namreč tudi najuspešnejši pari ne bi imeli pogojev za doseganje svojih uspehov.

V tako kratkem prispevku in po tolikem času res ne morem povsem opisati vseh vtisov in občutkov, toda spominjam se, da sem najbolj hrepenela po ustreznem načinu komunikacije s soplesalcem in trenerjem. Tako sem si od trenerjev želela več pomoči pri reševanju tistih temeljnih težav, ki smo jih imeli s samim plesom, svojimi soplesalci in seveda sami s seboj ter nenazadnje tudi s trenerji. Danes si želim, da bi si ti poleg nujnega sprotnega izpopolnjevanja v plesnih tehnikah takrat bolj

zavestno prizadevali najti pot do srca svojih varovancev s spodbujanjem, predvsem pa s prepoznavanjem in priznavanjem individualnih razlik ter potreb parov oziroma plesalcev in plesalk. Prepričana sem, da bi se s takim pedagoškim pristopom v zgodovino kluba DPD Svoboda Ptuj z debelimi črkami zapisalo precej več uspešnih plesnih parov.

To je zelo skromen prikaz moje osebne izkušnje v plesnem klubu DPD Svoboda Ptuj. Zavedam se, da ima vsak od plesalcev svojo. Pa vendar menim, da bi se z ustreznim profesionalnim pristopom lahko Ptuj še dandanes ponašal z močnim klubom, kjer bi vzgajali tekmovalne pare v standardnih in latinsko-ameriških plesih in to kljub močni konkurenci bolj popularnih sodobnih zvrsti plesa. Najverjetneje je res preveč optimistično pričakovati ponovitev zlate tekmovalne dobe v standardnih in latinsko-ameriških plesih. Toda to se mi niti ne zdi več najpomembneje. Zavedajoč se oteževalnih okoliščin, ki spremljajo organiziranje plesne dejavnosti, si želim bolj to, da bi bilo tudi prihodnjim generacijam omogočeno okolje, kjer bi se predvsem plesalo. Ne glede na zvrst pa želim vsem ustvarjalcem na področju plesa podmladek s takšnim srcem in željo do plesa, kot jo je premogla moja generacija plesalcev in plesalk.

Maja Kaisersberger s soplesalcem na turnirju

Maja Kaisersberger Ples, moje življenje

Moja plesna kariera se je začela, ko me je v prvem razredu osnovne šole leta 1993 mami vpisala v plesno šolo. Tako sem že kot otrok spoznala prve plesne korake in sicer v DPD Svoboda na Ptuj. Ples je bil zame najprej igra in rekreacija, preprosto rada sem plesala. Kar hitro pa je ples postal moje življenje in življenje ples. Ko me je trener Izidor Gnilšek opazil kot talentirano deklico, se je začela moja plesna pot, dolga skoraj deset let.

Ni bilo enostavno, saj sem bila še otrok, treningi pa niso bili nič kaj otročji. Športni ples je šport in temu primerna je tudi vadba že na samem začetku. Kar naenkrat sem se znašla med »pravimi« plesalci, ki so trenirali tudi po pet ur na dan. A kjer je volja, je tudi pot in takšni naporni treningi preidejo v navado, brez katere enostavno ne gre. Trener tako ni več le tvoj plesni učitelj, temveč tudi tvoj vzgojitelj, prijatelj in nekdo, ki ti stoji ob strani ob uspehih in porazih, takoj za starši.

Moj trud in talent so opazili v Plesnem centru Mambo, kjer so iskali soplesalko za izjemno talentiranega plesalca Miljana. Poskusila sva plesati in se takoj ujela. V športnem plesu je pač tako, da je treba začutiti, se ujemati, da lahko ustvariš nekaj skupnega, za kar pa je potrebna določena mera zrelosti in volje. Najini skupni začetki so bili nekoliko težji, saj so se treningi spremenili v vsakodnevno garanje, a sva se dobro ujela in na ples začela gledati drugače. Za vsa tekmovanja sva se veliko pripravljala, trenirala sva petkrat, tudi šestkrat tedensko po štiri ure. Najina trenerja Borut Žuran in Franjo Kozar sta poskrbela, da sva rasla in se izoblikovala tako duševno kot telesno. Učila sta naju plesati in, kar je najpomembneje, učila sta naju lepega vedenja, spoštovanja do sočloveka, bila sta najina največja kritika in najboljša prijatelja. Skupaj smo preživeli res veliko časa

Plesni par Nojč – Kaisersberger s trenerjem Kozarjem

in ko je prišlo do trenj, je bilo treba težavo rešiti kar na treningu, da smo lahko stopili korak naprej. Želela sva biti najboljša, boljša kot prejšnji dan, želela sva si uspeha. Zaradi te neizmerne želje sva se odpovedala marsičemu, prostega časa skorajda ni bilo, poleg tega sva šolo izdelovala z odliko. Pri tem ne morem pozabiti na starše, ki so nama bili v veliko pomoč.

Danes, po štirih letih prekinitve, sem še vedno v tesnem stiku s plesom. Sicer ne tekmujem več, a želja po plesu bo v meni ostala za zmeraj. Odrasle poučujem družabne plese in se s tem še dodatno oblikujem. Moja velika želja je opraviti izpit za plesnega trenerja ter sodnika in upam, da mi bo to v prihodnje uspelo.

Moji dosežki:

Leto 1997:

1. mesto - kvalifikacijski turnir - pionirji.

Leto 1998:

2. mesto - Državno prvenstvo - mlajši mladinci - standardni in latinsko-ameriški plesi,

2. mesto - Slovenia open - mlajši mladinci - latinsko-ameriški plesi,

2. mesto - Državno prvenstvo - mlajši mladinci - latinsko-ameriški plesi,

1. mesto - Urška open - mlajši mladinci - latinsko-ameriški plesi.

Leto 1999:

- 2. mesto - Državno prvenstvo - mlajši mladinci - latinsko-ameriški plesi,
- 2. mesto - Državno prvenstvo - mlajši mladinci - standardni in latinsko-ameriški plesi,
- 2. mesto - Slovenia open - mlajši mladinci,
- 2. mesto - Urška open - mlajši mladinci - latinsko-ameriški plesi,
- 6. mesto - International dance Bassano - mlajši mladinci - latinsko-ameriški plesi,
- 2. mesto - Državno prvenstvo - mlajši mladinci - standardni plesi,
- 1. mesto - Odprto prvenstvo Varaždin - mlajši mladinci - latinsko-ameriški plesi,
- 1. mesto - Odprto prvenstvo Varaždin - mlajši mladinci - standardni plesi.

Leto 2000:

- 2. mesto - Szigetvar - mladinci,
- 2. mesto - Rating turnir - mladinci - standardni in latinsko-ameriški plesi.

Leto 2001:

- 2. mesto - Državno prvenstvo v standardnih plesih - mladinci,
  - 3. mesto - Državno prvenstvo v latinsko-ameriških plesih - mladinci,
  - 1. mesto - Državno prvenstvo v standardnih in latinsko-ameriških plesih - mladinci,
  - 11. mesto - Svetovno prvenstvo v Moskvi v kombinaciji standardnih in latinsko-ameriških plesov - mladinci,
- Športnik leta 2001 v Mestni občini Ptuj - priznanje za izjemne dosežke na svetovnem in državnem prvenstvu.

Nina Jurešič

Moja plesna pot

Še zelo dobro se spomnim letaka, ki sem ga zagledala pred seboj na šolski mizi v prvem razredu osnovne šole. Mislim, da je pisalo nekaj takega kot »Zapleši z nami!« Po šoli sem prihitela domov in staršem pokazala letak. Odločitev je padla in postala sem članica takratne plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj.

Začeli smo s plesnimi vajami, se spopadli s prvimi koraki in začeli iskati soplesalce. Svojo plesno kariero sem začela s šarmantnim, karizmatičnim, plesno nadarjenim prijateljem Mitjem Ogrincem, ki je z menoj čofotal in postopal že od malih nog. In začelo se je malo bolj resno. Plesne vaje smo kar hitro preimenovali v plesne treninge po prvem bližnjem srečanju z resnim, »tistim ta pravim« trenerjem, Franjem Kozarjem.

Težko bi rekla, koliko časa je minilo, preden sva z Mitjem sodelovala na svojem prvem plesnem tekmovanju. Vem le to, da sva z rahlo nervozno stala na robu parketa, nakar so naju napovedali v pionirskem razredu - in s prvim pokalom v roki sva ponosno odšla iz Ajdovščine.

Plesni par Slejko - Jurešič

Tekmovalna sezona se je odprla. Posledično so se zgostili plesni treningi in tekmovanja ob vikendih. Kvalifikacije, boj, trening, konkurenca, a vendarle smo se prebijali proti vrhu. Ko pogledam nazaj, lahko odločno potrdim, da v tej fazi nisem več plesala samo jaz, ampak cela moja družina. Težko govorim o točnem, realnem času, zato se bom izognila letnicam.

Po plesnem obdobju z Mitjem Ogrincem sem plesno kariero nadaljevala z Jernejem Slejkom. Takrat so se treningi še zgostili in tekmovanja so bila skoraj vsak teden. Začele so se priprave na tujino, saj sva se v Sloveniji skoraj zmeraj uspešno kvalificirala za mednarodna tekmovanja - Danska, Madžarska, Italija, Slovaška, pa zmagoslavna Anglija. Polica s pokali in priznanji se je začela polniti, rezultati trdega treninga so se vračali. Rečem lahko celo, da sem na nek način doživela košček plesne slave. Uživala sem v plesu, uživala sem na tekmovanjih in seveda na stopničkah.

Z Jernejem sva se znala spopadati v tekmovalnem duhu, takrat sva bila res pravi plesni par in menim, da sva znala v tistih napetih trenutkih dati vse od sebe. In res sva dala vse od sebe. Zasedla sva drugo mesto v standardnih plesih na znanem plesnem tekmovanju v Blackpoolu. Sreča in solze ...

A ni mi bilo žal! Nikoli, niti sekunde. Ples me je naučil garati, ples me je naučil ceniti, ples me je naučil discipline, ples me je naučil zmagovati in premagovati ovire. Da lahko v sebi nosim tako bogate izkušnje, se imam zahvaliti družini, ki me je popolnoma podpirala, plesalcema, s katerima sem dosegala zmagoslavja, in pa seveda zaslužnemu trenerju Franju Kozarju. Hvala vsem za krasno, plesno zmagoslavno otroštvo!

Petra Zaranšek Spominjam se ...

Spominjam se ... svojega prvega treninga v dvorani Narodnega doma leta 1988 s profesorico Vereno Šulek. Občutek je bil vznemirljiv, a hkrati tudi malo nelagoden, ko nas je postavljala v pare in nas nato poskušala naučiti prvih korakov jivea. Šest otrok - trije pari. Bilo mi je čudno, skoraj malo smešno, ko smo se morali postaviti drug k drugemu in se prijeti v držo. Do tistega dne se med sabo sploh nismo poznali in kar naenkrat je bilo treba v svoj intimni prostor spustiti popolnega tujca. Kdo bi si mislil, da se lahko tudi tako začne nekaj, kar se bo razvilo v dolgoletno druženje in zelo osebni, intenziven odnos.

Spominjam se ... kako smo po vajah hodili v bife Narodnega doma na šipkov čaj. To so bili po svoje najlepši trenutki, še zlasti če je bil trening dober in smo bili vsi dobre volje - tudi gospod Kozar, ki nas je potem ob svojem čaju s šilcem ruma znal celo pohvaliti!

Spominjam se ... besed Franja Kozarja, seveda, da je »vse v glavi, ne pa v riti!« In da če bi hoteli, bi lahko dosti bolje plesali, ampak nočemo, ker smo pač mladi in trmasti! No, tako je vsaj trdil on. Nam se to seveda ni zdelo res. Mi pač nismo mogli tiste figure zaplesati prav!

Spominjam se ... kako mi je že na enem prvih treningov zaprl usta, ko mi je zabičal, da plesalka nima kaj govoriti, ampak mora slediti plesalcu, pa tudi če ta narobe pleše! Ujel me je ravno, ko sem o nečem vehementno poučevala svojega soplesalca.

Spominjam se ... kako je bilo med vajami naše edino zatočišče na stranišču, kamor smo se lahko za minuto ali dve zatekli pred neizprosnostjo našega dragega trenerja. In pili ledeno mrzlo vodo, kar je bilo sicer nezaželeno. O, ni bilo boljšega, ko smo bili vsi prepoteni od napornega treninga!

Spominjam se ... ogledal v Narodnem domu, ki so človeka razvlekla v širino, saj so bila obešena nekoliko postrani, da je bilo v njih mogoče videti vso dvorano. To je bilo še zlasti težavno, ko smo postale pubertetnice in smo bile vse preveč kritične do sebe, zato smo se videle neznansko bolj debele, kot smo bile v resnici.

Spominjam se ... prijateljstva, ki se je spletlo med nami, četudi smo si bili konkurenca in je bil enkrat boljši eden, drugič drugi. Saj smo si na tihem tudi zavidali, vendar pa nas je stremljenje k skupnemu cilju čim bolj odplesati, pri čemer smo se vsi borili z enakimi frustracijami in poslušali enake kritike, neločljivo povežalo. In marsikatera od teh vezi je ostala za vedno.

Spominjam se ... kako so se kasneje, ko sem bila že v gimnaziji, naša druženja po treningih velikokrat zavlekla v nočne ure, vendar nam starši, če so le vedeli, kje smo, tega niso pretirano branili, saj so vedeli, da smo v dobri družbi, ki pije le čaj. In res je bilo tako!

Spominjam se ... vsega vznemirjenja pred nastopi na turnirjih, ko je lahko šlo narobe sto stvari. Enkrat je nagajala frizura, drugič je parket preveč drsel. Še huje je bilo, če je bilo plesišče premajhno ali pa če si ravno na zadnji vaji pred tekmovanjem dobil novo koreografijo in si vedel, da se mogoče v ključnem trenutku ne boš spomnil naslednje figure.

Spominjam se ... tudi vsega pozitivnega vznemirjenja, na primer ob naročilu nove obleke, na katero smo potem ure in ure šivali bleščice in lepili kamne, pa nakupovanja novih čevljev, ko smo po pošti poslali obris noge in potem nestrpno pričakovali pošiljko. Pa kako smo punce na turnirjih kot prave mlade damice – vse nalepotičene in z umetnimi nohti, pa vsaka s svojim kozmetičnim kovčkom v rokah – ponosno paradirale po hodnikih in se drenjale pred ogledali v garderobah.

Spominov je veliko, tako kot je bil velik tisti čas, ki smo ga preživeli ob plesu in s plesom. Ples smo nosili v srcih in ga velikokrat čutili tudi v razbolelih mišicah. Ob njem smo kar naenkrat odrasli.

Natalija Pešl

Kako je bilo

Moji plesni začetki segajo v leto 1988, ko sta me starša kot osemletno punčko vpisala v plesno šolo DPD Svoboda Ptuj. Ni minilo veliko časa, ko so mi plesni učitelji našli soplesalca Tomaža, s katerim sva začela graditi najino plesno kariero, ki je trajala čudovitih sedem let. In vse tisto, kar sem kot majhna deklita opazovala od daleč, je postalo resničnost. Najbolj so me pritegnili že izkušeni plesalci, ki sem jih opazovala na treningih in vedela sem, da želim tako plesati tudi jaz.

Na začetku najine plesne poti je bilo nekaj nastopov v dvorani Narodnega doma na Ptuj. Zelo dobro se spomnim, kakšne so bile priprave. Moja babi je poskrbela, da sem že takrat blestela v plesni opravi. Zame je poskrbela kasneje še večkrat, ko mi je sešila tri plesne obleke. Imela sem veliko srečo, da mi je priskočila na pomoč, saj je ples zelo drag šport, ki je še danes pri večini parov velik finančni zalogaj. Ampak mojih staršev to ni zmotilo. Ravno nasprotno! Bila sta mi v veliko pomoč, spodbujala sta me in mi dvigovala samozavest, ko bi bila najraje vse pustila.

Ko smo se skupaj z najinimi straši in trenerji odločili, da bova nadaljevala plesno pot kot tekmovalni par, je to pomenilo več treninga – vsak dan v tednu tudi po štiri ure. Najini uspehi so rasli, s tem pa so postajali treningi vse zahtevnejši, saj sva se na kvalifikacijskih turnirjih redno uvrščala v finale, tako v standardnih kot v latinsko-ameriških plesih. Velikokrat sva tudi zmagala. Bili so dnevi, ko sem po treningu doma jokala od izmučenosti.

Pot do uspeha je polna znoja, žuljev in zategnjenih mišic – brez tarnanja, se razume. Mirno in z nasmehom lahko povem, da je bilo plesanje pri Franju Kozarju in Izidorju Gnilšku strogo, pa vendar sem jima hvaležna za uspeh, ki sva ga dosegla s Tomažem.

Žal nisem zmogla uspešno opravljati šolskih obveznosti in plesnih treningov. Znašla sem se v precepu in se morala odreči plesnim ambicijam. Nekatere stvari bi danes zagotovo izpeljala drugače kot pred trinajstimi leti, ko sem bila še majhen otrok, ki se ni znal braniti. Najverjetneje ne bi obupala in odnehala s plesom. Nenazadnje sem morala končati srednjo šolo in si pridobiti poklic.

Čas, ki sem ga preživela na plesnem parketu, je bil nekaj posebnega, nekaj samo mojega, kjer sem se resnično našla. Skozi ples sem lahko izrazila sama sebe in pokazala, kaj znam in kdo sem. Z gotovostjo lahko trdim, da je bil to najlepši čas v mojem življenju.

Miša Novak

Moja plesna pot

Od otroštva sem kazala željo po plesu. Plesala sem že v vrtcu in takoj na začetku osnovne šole začela obiskovati balet pod vodstvom učiteljice Mire Mijačević. Iz Maribora je prihajal enkrat tedensko baletni mojster Iko Otrin. Vadili smo v Narodnem domu na Ptuju.

11. aprila 1988 sem se vpisala v plesni program Janko in Metka, ki je potekal pod okriljem plesne sekcije DPD Svoboda. Plesali smo kavbojski ples. Še isto leto sem se vpisala v plesno sekcijo DPD Svoboda Ptuj k standardnim in latinsko-ameriškim plesom. Leta 1989 smo že pridno trenirali, vendar so mi trenerji zaradi moje višine večkrat menjali plesalce.

30. septembra 1990 sem dobila tekmovalno knjižico, izdano od Zveze plesnih organizacij Slovenije, moj soplesalec pa je postal Metod Peklar. Na prvi plesni turnir sva šla 23. decembra 1990 v Plesni klub Kazina v Ljubljani. V C-tekmovalni kategoriji sva dosegla prvo mesto. Vse do leta 1992 sva plesala in se udeleževala številnih turnirjev. Dosegala sva v glavnem prva in druga mesta, nekaj pa je bilo četrlih. Ker se je Peklar odločil, da ne bo več tekmoval, sem bila nekaj mesecev brez plesalca.

13. marca 1993 sem že tekmovala z novim plesalcem, Borutom Žuranom, in se udeležila tekmovanja v Mariboru. Tekmovala sva v kategoriji starejši mladinci B, plesala pa sva latinsko-ameriške plese. Pozneje so sledile udeležbe na številnih tekmovanjih po Sloveniji in dosegala sva lepe rezultate. Med drugim sva bila v polfinalu državnega prvenstva. Na državnem prvenstvu 19. julija 1994 sva v kombinaciji standardnih in latinsko-ameriških plesov osvojila šestnajsto mesto. Veliko sva plesala tudi v tujini, največ na Češkem, v Nemčiji in na Madžarskem. V Košicah sva 7. novembra 1993 dosegla prvo mesto v standardnih in latinsko-ameriških plesih, na odprtem prvenstvu Nemčije v Oberstdorfu pa sedmo mesto.

Po koncu tekmovalnega obdobja z Borutom Žuranom sem začela trenirati z Damjanom Draškovičem. Bila sva le na enem turnirju v Ljubljani in dosegla drugo mesto. Takrat sem že študirala v Ljubljani in so mi bili treningi vse bolj naporni, zato sem začela s treningi pri Plesnem klubu Fredi v Ljubljani. Moj plesalec je bil Tomaž Žvipelj. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev sem prenehala trenirati in se posvetila študiju. Že takrat pa sem vedela, da nikoli ne bom nehala s plesom.

Sedaj živim in delam v Grčiji, kjer sem si ustvarila družino in se ponovno vrnila k plesu. Poučujem standardne in latinsko-ameriške plese v zasebnem plesnem centru na otoku Zakintos, tako otroke kot odrasle. Mislim, da mi je za popolno srečo manjkalo le še to.

Blaž Predikaka

Kako sem plesal

Plesati sem začel pri devetih ali desetih letih. Zaradi časovne oddaljenosti je dogodek pač malenkost zamegljen. Na prvih vajah smo se na kratko spoznali s plesom in se razdelili v pare. Glede na višino (čisto verjetno je, da je bil prisoten še kak drug kriterij) sva postala plesni par s Petro Čihal. Kako pogosti so bili treningi na začetku, se ne spomnim prav dobro; kasneje so potekali dnevno, ob pripravah pa tudi po dvakrat na dan. Tudi datuma najinega prvega tekmovanja se ne spominjam, vem pa, da je bilo na Ptuju in da sva tekmovala v kategoriji pionirjev.

Po mnogih urah, preživetih na parketu, sva kasneje prišla v kategorijo mlajših mladincev, kjer sva čez čas začela dosegati precej lepe rezultate. Po nekaj zmagah in mestih, ki so nama prinesla točke, sva napredovala v B-kategorijo mlajših mladincev, a sva kmalu prekinila s skupnim plesanjem. Sam sem vztrajal še do konca naslednjih kondicijskih priprav, ki so potekale na Ribniškem Pohorju, potem pa pred začetkom srednje šole tudi sam zaključil svojo plesno kariero.

Bolj ko razmišljam o času, ki sem ga preživel na plesnem parketu in ob njem, lepši so spomini nanj. Z nekaterimi plesalci, ki sem jih spoznal v tem času, smo tudi kasneje ostali dobri prijatelji. V mojih spominih so veseli, smešni trenutki, med njimi pa tudi kakšna situacija, ki se mi je takrat zdela neprijetna, a je s časom izgubila grenak priokus in nanjo danes gledam kot na pridobivanje življenjskih izkušenj.

Plesni pari smo se udeleževali tekmovanj po vsej Sloveniji in k temu so spadali tudi skupna vožnja, druženje, zabava ... V prijetnem spominu mi je ostala tudi vsakodnevna pot domov, ki je večkrat trajala tudi po uro ali dve, seveda zaradi druženja s soplesalci. Ples mi je omogočil tudi potovanje v vzhodni del Madžarske, kjer smo se udeležili srečanja plesalcev ter tudi tam širili svoja obzorja in doživeli marsikatero veselo prigodo.

Čeprav se na svojo petletno plesno pot ne spomnim več tolikokrat kot nekaj časa po koncu treniranja, me ob mislih na tisti čas prevevajo prav prijetni občutki, saj je veliko več pozitivnih kot negativnih spominov.

Jurij Jakab, predsednik plesne sekcije od leta 1997 do leta 2003

Počasi, hitro, hitro, počasi ...

»Pričetek tečaja bo v ponedeljek ob 20. uri. Tečaj vodi plesni učitelj Aleksander Glatz.« Se še spomnite vabila na plesni tečaj?

Že leta se takšna vabila ponavljajo na letakih, v omaricah DPD Svoboda Ptuj, na lokalni televiziji, v časopisu ... In potem? Hitro, hitro, počasi, počasi, hitro, hitro ... plesalec mimo plesalke, plesalka mimo plesalca ... hitro, hitro, počasi, hitro, hitro, počasi ... Če bi v vrsto postavili vse, ki so se učili plesati v naši dvorani, v Narodnem domu, bi bila vrsta zelo, zelo dolga. Včasih je bilo na tečaju samo šest ali

sedem parov, drugič pa več kot dvajset. Nekateri pari vztrajajo že več let, tudi zaradi prijateljskih vezi, ki so se stkale med nami.

V preteklih letih smo obudili tradicijo družabnih večerov, ki so jih včasih prirejale posamezne sekcije. Lepo je videti več kot dvajset parov, ki se vrtijo ob zvokih valčka, zibajo v taktu rumbe ali pa uživajo v ritmu tanga. Največja nagrada nam je bila, ko je plesna učiteljica Anjeta Kralj po nekaj mesecih vadbe ugotovila, da nas večina že pleše v ritmu. Ob koncu plesne sezone so udeleženci dobili potrdila o uspešno opravljenem tečaju, ki smo jim rekli kar diplome tako smo bili lahko še bolj ponosni. Sprva smo jih podeljevali v Narodnem domu, nato pa na spomladanskih plesnih piknikih, kjer so bila tekmovanja v raznih igrah. Plesa, obilo zabave, pa tudi dobre hrane nikoli ni manjkalo.

Na naših izletih pa žal nismo mogli plesati. Na dvodnevem izletu v Budimpešto smo bili zelo zaposleni z ogledi kulturnih in drugih znamenitosti, od Citadele do Štefanove cerkve, nato pa smo večerjali ob ciganski glasbi. In bilo je mrzlo! In mokro! Naslednje leto, na izletu v Prago, smo bili že boljje pripravljeni na vremenske razmere. Ali veste, koliko plesalcev lahko malica pod »cerado«? Ves avtobus. In to tri dni! Med vožnjo je bilo ves čas zelo lepo vreme, čim smo se ustavili, pa je deževalo.

Morda bo kdo vprašal, kaj ima vse to opraviti s plesom in plesno šolo? Nič, pa tudi vse. Vesel sem, da sem že nekaj let član te družbe, ki poleti komaj čaka september, ko se ponovno začnejo vaje. Počasi, hitro, hitro, počasi, počasi, hitro ...

Plesna rekreacija v Narodnem domu, 2008

Matilda Simonič, Seniorji plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj Plešemo!

Zemlja pleše, tja med zvezde ...

Rdeče in rumeno listje pleše, ko zapiha topel jesenski veter.

Otroci izbirajo torbice, zvezke in barvice za novo šolsko leto. Največ skrbi in priprav imajo gotovo prvošolčki in njihovi starši, ki svoje otroke budno spremljajo in skupno premagujejo prve ovire na poti k uspehu.

Tudi ti si lahko prvošolec ob sošolcih, ki so se vpisali v začetni tečaj rekreativnega plesa. Vzemi si čas, saj razpolagaš s štiriindvajsetimi urami in med njimi tudi katero po nevednosti zapraviš!

Ponedeljkovi večeri v dvorani Narodnega doma so vznemirljivi in vedno bogatejša sem, ker sem izbrala ples za rekreacijo. Dve uri se predajam glasbi in gibom, ki se jih moram naučiti in jih vedno znova ponavljati. Ples zahteva dušo in telo, zahteva, da tudi razmišljaš s telesom, saj če razmišljaš samo z glavo, ples ni popoln, nekaj mu manjka. In tako sem napredovala v nadaljevalni tečaj rekreativnega plesa. Vodi in uči nas plesni mojster Aleksander Glatz. Večkrat priskoči na pomoč njegova hči, ki plesalkam ponazori plesne korake. Ko jo zagledamo, se zresnimo in zavemo, da bomo šteli korake in k našim obratom dodali nove plesne slike.

Leta niso pomembna, ker vsi pridemo z željo, da preživimo aktiven večer, poskrbimo za zdravje in se razvedrimo. V drugi skupini se vrti šestnajst parov, včasih kdo manjka zaradi bolezni ali drugih obveznosti. Starostno povprečje nam znižajo mladeniči in mlajše plesalke.

Ko se zasliši glasba, se plesalci priklonijo, ponudijo desnico in popeljejo partnerico na plesišče. Kaj lepšega še lahko doživiš kot poklon in gibanje telesa v ritmu! So pa tudi večeri, ko se s plesalcem ne ujamem. Vprašujoče se gledava, štejeva, drug drugemu pripisujeva neznanje in končno se sporečeva. Kriv je tisti, ki prej odneha. Vse skupaj ne traja dolgo, sledi rahel nasmeh, prepustiva se in skupaj premagujeva težave.

Najbolj uporne so bile moje noge pri jiveu, še sedaj obvladam le osnovne korake, ki sem jih osvojila s pomočjo plesnega učitelja. So pa tudi večeri, ko plesalca pohvalim, ker me uspešno vodi, in takrat se vrtiva vsa zadovoljna. Spoznala sem, da morajo plesni pari, ki nastopajo na tekmovanjih, trdo delati - kaj šele tisti, ki se povzpnejo v sam vrh plesa!

Nekateri pari so tako razložili, kaj jim pomenijo plesni večeri:

»Ta večer se sprostim in pozabim na vse skrbi.«

»Ob glasbi s štetjem razvijam motoriko in preprečujem okorelost svojega telesa.«

»Mož in žena najlepše začutita drug drugega, ko se po nerodnosti pohodita.«

»Plesalca začutita eden drugega, ko se skladno zavrtita v popoln plesni obrat.«

»Sprožijo se družinski spori, ki jih najpogosteje razreši plesni mojster.«

Nekateri plesni pari v naši skupini vztrajajo že več kot deset let. S svojimi izkušnjami pogosto pomagajo tistim, ki so se priključili kasneje. Želimo si še več novih plesnih korakov, da bomo glede na leta bistrili um in ohranili vitalnost!

Člani plesne sekcije DPD Svoboda s Aleksandrom Galtzem, 2008

Zanimive podrobnosti

Kronologija člankov o družabnem plesu, ki so bili objavljeni v časopisu Tednik v letih od 1960 do 1998

(zbrala Nada in Franc Zadavec)

Izbor člankov iz časopisa Tednik ni zgodovinski pregled dejavnosti, temveč samo pregled tistega dela aktivnosti, ki je zanimiv za bralce in prinaša informacije o pomembnih dogodkih in dosežkih plesalcev športno-plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj. Objave se v glavnem nanašajo na športno dejavnost in dosežke plesalcev, beremo lahko reportaže s plesnih turnirjev, oglasi za plesne tečaje pa se v časopisu pojavljajo v jesenskem in spomladanskem času. Kot dejavnost ples ni bil točno opredeljen, zato članke najdemo na športnih straneh, kulturnih rubrikah ali preprosto tam, kjer je bil prostor.

V Tedniku ni strokovnih člankov o plesni vzgoji otrok in mladine, čeprav so bili tečaji dobro obiskani vseh petdeset let. Prav tako ni člankov o plesnih tečajih na osnovnih šolah in tečajih za maturante, čeprav je iz osebnih arhivov Glatza in Kraljeve razvidno, da jih je bilo veliko.

Po letu 1996 se je delo sekcije bistveno spremenilo. Tega leta je sekcija organizirala zadnji večji plesni turnir. V domeni sekcije je ostala organizacija plesnih tečajev za mladino in odrasle. Zadnjih deset let o plesni sekciji in njenem delu prispevkov v Tedniku ni.

Tednik, št. 39 (30. 9. 1960)

Obvestilo o začetku plesnega tečaja v Narodnem domu. K vpisu vabijo tudi otroke.

Tednik, št. 12 (31. 3. 1961)

Članek opisuje zaključek prvega plesnega tečaja za cicibane in pionirje pod vodstvom Anjete Kralj.

Tednik, št. 14 (14. 4. 1961)

Plesno-športna sekcija je organizirala plesni turnir v standardnih in latinsko-ameriških plesih, na katerem je plesalo šestnajst parov.

Tednik, št. 3 (26. 1. 1962)

Prvi od treh člankov o plesu, ki je pisal o zgodovini plesa. Napisal ga je Franc Gabrovce.

Tednik, št. 5 (8. 2. 1962)

Drugi članek Gabrovca je govoril o pomenu plesa, predvsem športnega, v družbi.

Tednik, št. 6 (16. 2. 1962)

Plesni par Artenjak - Kralj dosegel prvo, par Glatz - Fece pa drugo mesto na medklubskem turnirju v Kranju.

Tednik, št. 7 (23. 2. 1962)

Tretji Gabrovčev članek je bil namenjen vrstam plesov, tekmovanjem, turnirjem in perspektivam športnega plesa.

Tednik, št. 11 (23. 3. 1962)

Plesni turnir na Ptujju, kjer se je glasba prvič predvajala z gramofona.

- Tednik, št. 8 (24. 2. 1967) Članek poroča o urejeni in povečani dvorani v prvem nadstropju Narodnega doma, kjer ima prostore tudi plesna sekcija.
- Tednik, št. 43 (31. 10. 1968) Reportaža z medklubskega turnirja, kjer so nastopili plesni pari iz Ljubljane, Maribora in Ptuja.
- Tednik, št. 50 (20. 12. 1968) Mednarodni plesni turnir v Kidričevem, kjer je plesni par Šulek - Trofenik dosegel drugo mesto.
- Tednik, št. 37 (18. 9. 1969) Članek ob desetletnici nastanka plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj.
- Tednik, št. 18 (9. 4. 1970) Dvorana Narodnega doma je bila prizorišče plesnega turnirja, na katerem se je pomerilo 33 plesnih parov.
- Tednik, št. 13 (30. 3. 1972) Uspel plesni turnir na Ptuj.
- Tednik, št. 8 (26. 2. 1976) Vabilo na plesni tečaj za mladino in odrasle ter maškarado za otroke.
- Tednik, št. 1 (6. 1. 1977) Predstavitev dela plesno-športne sekcije s strokovnim vodjem Aleksandrom Glatzem.
- Tednik, št. 41 (25. 10. 1979) Na sedmem kulturnem srečanju Glatzu podelili plaketo Svobode.
- Tednik, št. 13 (7. 3. 1980) Boris Cafuta opisuje svojo izkušnjo na treningu plesne sekcije.
- Tednik, št. 1 (15. 1. 1981) Ob 60-letnici DPD Svoboda je predsedstvo SFRJ odlikovalo Aleksandra Glatza za izredne zasluge in posebne uspehe, dosežene na področju ljubiteljske kulture.
- Tednik, št. 10 (11. 3. 1982) Članek o plesnem tečaju, ki so ga napisali otroci z Osnovne šole Cirkulane.
- Tednik, št. 38 (30. 9. 1982) Vabilo na plesni tečaj, ki ga vodita Anjeta Kralj in Aleksander Glatz.
- Tednik, št. 45 (27. 11. 1988) Izidor Gnilšek predstavlja delo sekcije in načrte za sistematično delo z osnovnošolci.
- Tednik, št. 20 (23. 5. 1991) Uspeh ptujskih plesalcev na mednarodnem plesnem turnirju na Madžarskem, ekipa je zasedla tretje mesto.
- Tednik, št. 24 (27. 6. 1991) Na državnem prvenstvu med prvimi desetimi plesnimi pari.
- Tednik, št. 51 (27. 12. 1991) Intervju z uspešnim pionirskim plesnim parom Slejko - Žuran.
- Tednik, št. 7 (20. 2. 1992) Plesni par Slejko - Žuran drugi v Kopenhagnu. V konkurenci do dvanajst let sta bila edini slovenski par.
- Tednik, št. 15 (22. 4. 1993) Plesni par Slejko - Jurešič na neuradnem svetovnem plesnem turnirju v Blackpoolu dosegel drugo mesto.
- Tednik, št. 46 (18. 11. 1993) Intervju s plesno učiteljico Anjeto Kralj, pobudnico ustanovitve plesnega kluba na Ptuj.
- Tednik, št. 47 (25. 11. 1993) Intervju s plesalcem, plesnim trenerjem in sodnikom Aleksandrom Glatzem.
- Tednik, št. 48 (2. 12. 1993) Intervju s plesalcem Izidorjem Gnilškom.
- Tednik, št. 50 (16. 12. 1993) Vabilo na državno prvenstvo v standardnih plesih v športni dvorani Center na Ptuj.

- Tednik, št. 51 (23. 12. 1993) Na državnem prvenstvu ptujski plesni par Ogrinc - Žuran drugi, mladinski par Slejko - Jurešič pa šesti.
- Tednik, št. 13 (30. 3. 1995) Uspeh ptujskih plesnih parov v Budimpešti, kjer so osvojili ekipno prvo mesto.
- Tednik, št. 14 (6. 4. 1995) Osnovnošolci, ki obiskujejo celoletne plesne programe, so se izkazali v plesnih ritmih v Kidričevem.
- Tednik, št. 23 (15. 6. 1995) Uspešen zaključek sezone 1994/95 so plesalci popestrili z manjšim plesnim turnirjem. Nastopilo je trideset plesnih parov.
- Tednik, št. 41 (19. 10. 1995) Plesalci plesne šole Tango med dvanajstimi plesnimi ekipami dosegli ekipno prvo mesto.
- Tednik, št. 47 (30. 11. 1995) Plesna šola Tango organizira kvalifikacijski plesni turnir v standardnih in latinsko-ameriških plesih.
- Tednik, št. 48 (7. 12. 1995) Na državnem prvenstvu v Velenju mladinski plesni par Slejko - Petek doseže šesto, pionirja Brenholc - Mohorič pa sedmo mesto.
- Tednik, št. 9 (29. 2. 1996) Na Urška open pionirski par Brenholc - Mohorič tretji v standardnih plesih, prav tako tretji mladinski par Slejko - Petek.
- Tednik, št. 10 (7. 3. 1996) Plesni podmladek pod trenerskim vodstvom Gnilška in Žurana uspešno preстал ognjeni krst v Ajdovščini.
- Tednik, št. 19 (9. 5. 1996) Slejko - Petek v Blackpoolu tretji najboljši slovenski plesni par. Na odprtem prvenstvu Avstrije v Linzu dosežeta drugo mesto in najboljšo slovensko uvrstitev.
- Tednik, št. 20 (16. 5. 1996) Na državnem prvenstvu v kombinaciji standardnih in latinsko-ameriških plesov Brenholc - Mohorič dosežeta drugo mesto v ST plesih in uvrstitev med dvanajst najboljših v LA plesih, Slejko - Petek pa tretje mesto v ST in osmo v LA plesih.
- Tednik, št. 27 (4. 7. 1996) Brenholc - Mahorič zmagala na odprtem prvenstvu Italije.
- Tednik, št. 35 (29. 8. 1996) Na mednarodnem plesnem turnirju Ljubljana open plesni par Slejko - Petek tretji v svoji kategoriji.
- Tednik, št. 37 (12. 9. 1996) Članek plesalke Petre Zaranšek o plesnih pripravah na Rogli.
- Tednik, št. 6 (12. 2. 1998) Ob kulturnem prazniku je Franjo Kozar prejel oljenko za svoje predano delo, posvečeno plesu.

Predsedniki plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj

(zbral Aleksander Glatz)

1960 Elica Vidmar - od ustanovitve 6. 1. 1960

1963 Anjeta Kralj

1967 Maks Fridl

1969 Franc Grabrovec

1971 Anjeta Kralj

1972 Franjo Kozar - opravljaj vse funkcije upravnega odbora od 9. 10. 1972

1973 Aleksander Glatz

1976 Mira Kajnih - odstopila 23. 5. 1977

1977 Nenad Šoškič - vršilec dolžnosti predsednika do 25. 12. 1979

1979 do 1985 Janko Merc

1987 Izidor Gnilšek

1993 Metod Peklar - plesna šola Fredi

1994 Darja Petek - plesna šola in plesni klub Tango

1997 do 2003 Jurij Jakab

Udeležba Aleksandra Glatza na mednarodnih turnirjih med leti 1964 in 1968

(zbral Aleksander Glatz)

- 13. september 1964 Mednarodni ekipni turnir Poertschah, Avstrija, Glatz - Glatz,
- 22. november 1964 Mednarodni ekipni turnir Gradec, Avstrija, Glatz - Glatz,
- 29. in 30. maj 1965 Mednarodni turnir, Nemčija, Glatz - Bencak,
- 20. avgust 1966 Dvoboj Celovec : Maribor, Klopeinersee, Avstrija, Glatz - Glatz,
- 10. september 1966 Zahodnoevropsko prvenstvo v standardnih plesih Stuttgart, Nemčija, Glatz - Glatz,
- 17. februar 1968 Srednjeevropsko prvenstvo v standardnih plesih Dunaj, Avstrija, Glatz - Glatz.

Plesni turnirji na Ptuju v organizaciji plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj

(zbral Aleksander Glatz)

8. april 1961: KV v ST; Glatz - Kralj, Artenjak - Švajger, Kysela - Fece, Forstnerič - Vrečko,
10. marec 1962: KV v ST; Glatz - Fece, Glatz - Kotnik, Puhar - Primožič, Artenjak - Kralj,
14. marec 1964: KV v ST; Glatz - Glatz,
26. oktober 1968: KV v ST; Glatz - Glatz,
14. december 1968: Mednarodni turnir; Glatz - Glatz,
25. maj 1969: Republiški turnir; Fijan - Teplan, Planinc - Gajzer, Vičar - Lačen, Fridl - Vidovič, Menhart - Krušič,
4. april 1970: KV v ST; Čuš - Meško, Repič - Rojko, Vidovič - Marič, Štelcer - Peček, Čeh - Lačen,
Fridl - Bakunič, Cvetek - Mornar,
27. februar 1971: KV v ST za pokal Ptuja; Štelcer - Marič, Čeh - Peček,
25. marec 1972: KV v ST; Zorec - Zupanič, Čuš - Šepec, Grahovac - Rojko,
27. januar 1973: KV v ST in LA; Zagoršek - Knez, Sitar - Ornik, Ciglar - Zadravec,
2. junij 1979: Pokalni turnir Ptuja; ni ohranjenih podatkov o sodelujočih ptujskih plesalcih,
12. november 1988: KV v ST in LA; Turnšek - Šimenko, Gabrovec - Trop, Aracki - Zaranšek, Tomše - Canjko,
Vidovič - Veršič, Gnilšek - Krivec,
8. december 1990: KV v ST in LA; ni ohranjenih podatkov o sodelujočih ptujskih plesalcih,
30. maj 1992: KV v ST in LA; Ogrinc - Jurešič, Slejko - Žuran, Predikaka - Čihal, Matjašič - Štrafela, Draškovič - Zamuda,
Jakab - Pešl, Skok - Gregorc, Žuran - Težak, Gabrovec - Zaranšek, Turnšek - Trop, Korenjak - Žiljcev,
17. april 1993: KV v ST in LA; Ogrinc - Krempl, Rupnik - Pišek, Verlak - Erbus, Predikaka - Čihal, Jakab - Pešl,
Matjašič - Štrafela, Zelenik - Trop, Draškovič - Težak, Gabrovec - Zaranšek, Žuran - Novak,
18. december 1993: Državno prvenstvo v ST; Verlak - Erbus, Ogrinc - Žuran, Predikaka - Čihal, Matjašič - Štrafela,
Jakab - Pešl, Slejko - Jurešič, Skok - Papež, Žuran - Novak,
17. december 1994: KV v ST in LA; Brenholc - Petek, Verlak - Žuran, Pintarič - Klemenčič, Predikaka - Čihal,
Matjašič - Štrafela, Jakab - Pešl, Draškovič - Čuček, Žuran - Novak,
2. december 1995: KV v ST in LA; Brenholc - Mahorič, Verlak - Horvat, Golob - Voda, Pintarič - Klemenčič,
Predikaka - Čihal, Draškovič - Čuček,
14. december 1996: Državno prvenstvo v ST; Križanič - Pajič, Lukačič - Šimenko, Korošec - Kaisersberger,
Korošec - Vičar, Jakab - Čuček, Matjašič - Starkl, Pintarič - Klemenčič, Rupnik - Vukovič.

Legenda:

ST - standardni plesi,

LA - latinsko-ameriški plesi,

KV - kvalifikacijski turnir.

DRŽAVNO PRVENSTVO
D P t u j 1 9 9 3 O

Dosežki ptujskih plesnih parov, ki so trenirali pod vodstvom Franja Kozarja med leti 1991 in 2000

(zbral Franjo Kozar)

Državna prvenstva

leto	plesni par	kategorija	uvrstitev	plesna zvrst
1991	Slejko - Žuran	pionirji	6. mesto	ST in LA
1991	Slejko - Žuran	pionirji	2. mesto	ST
1992	Slejko - Žuran	pionirji	7. mesto	LA
1992	Slejko - Jurešič	pionirji	2. mesto	ST
1992	Slejko - Jurešič	pionirji	1. mesto	ST in LA
1992	Gabrovec - Zaranšek	st. mladinci	5. mesto	ST
1993	Slejko - Jurešič	pionirji	2. mesto	LA
1993	Ogrinc - Žuran	pionirji	6. mesto	LA
1993	Ogrinc - Žuran	pionirji	2. mesto	ST
1993	Slejko - Jurešič	ml. mladinci	6. mesto	ST

leto	plesni par	kategorija	uvrstitev	plesna zvrst
1994	Slejko - Jurešič	ml. mladinci	6. mesto	ST in LA
1994	Slejko - Petek	ml. mladinci	4. mesto	ST
1995	Brenholc - Mohorič	pionirji	7. mesto	LA
1995	Brenholc - Petek	pionirji	4. mesto	ST in LA
1995	Brenholc - Mohorič	pionirji	7. mesto	ST
1995	Slejko - Petek	mladinci	6. mesto	ST
1996	Slejko - Petek	mladinci	4. mesto	ST in LA
1996	Brenholc - Mohorič	pionirji	3. mesto	ST in LA
1996	Brenholc - Mohorič	ml. mladinci	3. mesto	ST
1996	Slejko - Petek	mladinci	3. mesto	ST
1996	Nojič - Gabrovec	pionirji	5. mesto	ST
1997	Brenholc - Mohorič	ml. mladinci	3. mesto	ST
1997	Verlak - Šenveter	mladinci	4. mesto	ST
1997	Nojič - Krajnc	pionirji	2. mesto	LA
1997	Nojič - Krajnc	pionirji	1. mesto	ST in LA
1997	Brenholc - Mohorič	ml. mladinci	7. mesto	ST in LA
1997	Slejko - Petek	st. mladinci	6. mesto	ST in LA
1997	Ber - Petek	mladinci	5. mesto	ST
1997	Nojič - Kaisersberger	ml. mladinci	5. mesto	ST
1998	Nojič - Kaisersberger	ml. mladinci	2. mesto	LA
1998	Nojič - Kaisersberger	ml. mladinci	2. mesto	ST in LA
1998	Nojič - Kaisersberger	ml. mladinci	2. mesto	ST
1999	Nojič - Kaisersberger	ml. mladinci	2. mesto	LA
1999	Nojič - Kaisersberger	ml. mladinci	2. mesto	ST in LA
2000	Nojič - Kaisersberger	mladinci	4. mesto	ST
2000	Nojič - Kaisersberger	mladinci	4. mesto	LA
2000	Nojič - Kaisersberger	mladinci	4. mesto	ST in LA
2001	Nojič - Kaisersberger	mladinci	1. mesto	ST in LA
2001	Nojič - Kaisersberger	mladinci	2. mesto	LA
2001	Nojič - Kaisersberger	mladinci	2. mesto	ST
2002	Nojič - Kaisersberger	st. mladinci	7. mesto	ST

Mednarodna odprta prvenstva

leto	plesni par	kategorija	uvrstitev	plesna zvrst	mesto tekmovanja
1992	Slejko - Žuran	pionirji	2. mesto	ST	Kopenhagen
1992	Slejko - Žuran	pionirji	1. mesto	ST	Birmingham
1992	Slejko - Žuran	pionirji	3. mesto	ST	Blackpool
1992	Slejko - Žuran	pionirji	6. mesto	LA	Cervia
1992	Slejko - Žuran	pionirji	2. mesto	ST	Cervia
1993	Slejko - Jurešič	pionirji	2. mesto	ST	Blackpool
1993	Slejko - Jurešič	pionirji	2. mesto	ST	Cervia
1993	Slejko - Jurešič	pionirji	2. mesto	ST	Kopenhagen
1993	Ogrinc - Žuran	pionirji	PF	ST in LA	London
1995	Brenholc - Petek	pionirji	PF	ST in LA	Blackpool
1995	Brenholc - Petek	pionirji	PF	ST in LA	Kopenhagen
1996	Brenholc - Mohorič	pionirji	3. mesto	ST	Ljubljana
1996	Slejko - Petek	mladinci	3. mesto	ST	Ljubljana
1996	Slejko - Petek	mladinci	3. mesto	ST	Blackpool
1996	Slejko - Petek	mladinci	2. mesto	ST	Linz
1996	Slejko - Petek	mladinci	5. mesto	LA	Linz
1996	Slejko - Petek	mladinci	3. mesto	ST	Laško
1996	Brenholc - Mohorič	pionirji	2. mesto	ST	Laško
1996	Brenholc - Mohorič	pionirji	1. mesto	ST	Cervia
1996	Brenholc - Mohorič	pionirji	4. mesto	LA	Cervia
1996	Slejko - Petek	mladinci	3. mesto	ST	Ljubljana
1996	Slejko - Petek	mladinci	3. mesto	ST	Dunaj
1996	Nojić - Krajnc	pionirji	1. mesto	ST	Linz
1996	Nojić - Krajnc	pionirji	2. mesto	LA	Linz
1996	Nojić - Krajnc	pionirji	2. mesto	LA	Laško
1996	Nojić - Krajnc	pionirji	1. mesto	ST	Laško

leto	plesni par	kategorija	uvrstitev	plesna zvrst	mesto tekmovanja
1997	Brenholc - Mohorič	ml. mladinci	4. mesto	ST	Laško
1997	Slejko - Petek	mladinci	4. mesto	ST	Laško
1997	Ber - Horvat	mladinci	2. mesto	LA	Laško
1997	Nojič - Krajnc	pionirji	3. mesto	ST	Cervia
1997	Brenholc - Mohorič	ml. mladinci	3. mesto	ST	Ljubljana
1997	Nojič - Krajnc	pionirji	1. mesto	ST in LA	Ljubljana
1997	Slejko - Petek	st. mladinci	2. mesto	ST	Ljubljana
1997	Slejko - Petek	st. mladinci	4. mesto	LA	Ljubljana
1998	Nojič - Kaisersberger	ml. mladinci	2. mesto	LA	Ljubljana
1998	Nojič - Kaisersberger	ml. mladinci	5. mesto	ST	Ljubljana
1999	Nojič - Kaisersberger	ml. mladinci	2. mesto	ST	Izola
1999	Nojič - Kaisersberger	ml. mladinci	2. mesto	LA	Izola
1999	Ber - Petek	st. mladinci	5. mesto	ST	Izola
2000	Nojič - Kaisersberger	mladinci	4. mesto	ST	Izola
2000	Nojič - Kaisersberger	mladinci	6. mesto	ST	Maribor
2000	Nojič - Kaisersberger	mladinci	11. mesto	ST in LA	Maribor - Svetovno mladinsko prvenstvo

Mednarodna ekipna tekmovanja za ptujsko ekipo

leto	mesto in država tekmovanja	uvrstitev	plesna zvrst
1990	Szigetvar - Madžarska	1. mesto	ST in LA
1991	Voitsberg - Nemčija	1. mesto	ST in LA
1991	Balaton Boglar - Madžarska	1. mesto	ST in LA
1991	Szigetvar - Madžarska	1. mesto	ST in LA
1992	Ptuj - Slovenija	1. mesto	ST in LA
1993	Budimpešta - Madžarska	1. mesto	ST in LA
1993	Szigetvar - Madžarska	1. mesto	ST in LA
1993	Košice - Češka	1. mesto	ST in LA
1994	Kidričevo - Slovenija	1. mesto	ST in LA
1994	Szigetvar - Madžarska	1. mesto	ST in LA
1994	Szigetvar - Madžarska	1. mesto	ST in LA
1995	Szigetvar - madžarska	1. mesto	ST in LA
1997	Budimpešta - Madžarska	1. mesto	ST in LA
2000	Szigetvar - Madžarska	1. mesto	ST in LA

Legenda:

ST - standardni plesi,

LA - latinsko-ameriški plesi,

PF - polfinale.

Viri in literatura:

- Božovič, R. (1979). Iskušanja slobodnog vremena. Beograd: Mladost.
- Brun, N. in Remic, M. (2004). Slovenska plesna pravljica. Pripovedi o poteh slovenskega družabnega in športnega plesa. Ljubljana: Forma 7.
- Hernja Masten, M. (2006). Družabno življenje mesta Ptuja med letoma 1850 in 1900. V L. Šuligoj (Ur.), Tako so nekoč plesali (str. 59-71). Ptuj: DPD Svoboda Ptuj – Folklorna skupina Bolnišnice Ptuj.
- Leksikoni Cankarjeve založbe: Ples. (1989). Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Mackrell, J. (2005). Razumevanje plesa. Ljubljana: Forma 7.
- Neubauer, H. (1997). Gib skozi stoletja. Ljubljana: Forma 7.
- Neubauer, H. (1998). Ples skozi stoletja. Ljubljana: Forma 7.
- Otrin, I. (1998). Razvoj plesa in baleta. Ljubljana : Debora.
- Ovsec, D. (1979). Oris družabnega življenja v Ljubljani. Ljubljana: DZS.
- Sachs, C. (1997). Svetovna zgodovina plesa. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče, Zbirka Sophia.
- Savigliano, M. E. (2007). Tango in politična ekonomija strasti. Ljubljana: Založba Sophia.
- Šuligoj, L. (2006). Ptuj z okolico v 19. in 20. stoletju. V L. Šuligoj (Ur.), Tako so nekoč plesali (str. 49-55). Ptuj: DPD Svoboda Ptuj – Folklorna skupina Bolnišnice Ptuj.
- Tomc, G. (1989). Druga Slovenija: Zgodovina mladinskih gibanj na Slovenskem v 20. stoletju. Ljubljana: Univerzitetna konferenca ZSMS, Knjižnica revolucionarne teorije, Knjižna zbirka Krt.
- Zagorc, M. (2000). Družabni in športni ples. Združenje plesnih vaditeljev, učiteljev in trenerjev Slovenije. Ljubljana: Plesna zveza Slovenije.
- Zagorc, M. (2001). Ples: družabnost, šport, umetnost. Ljubljana: Domus.

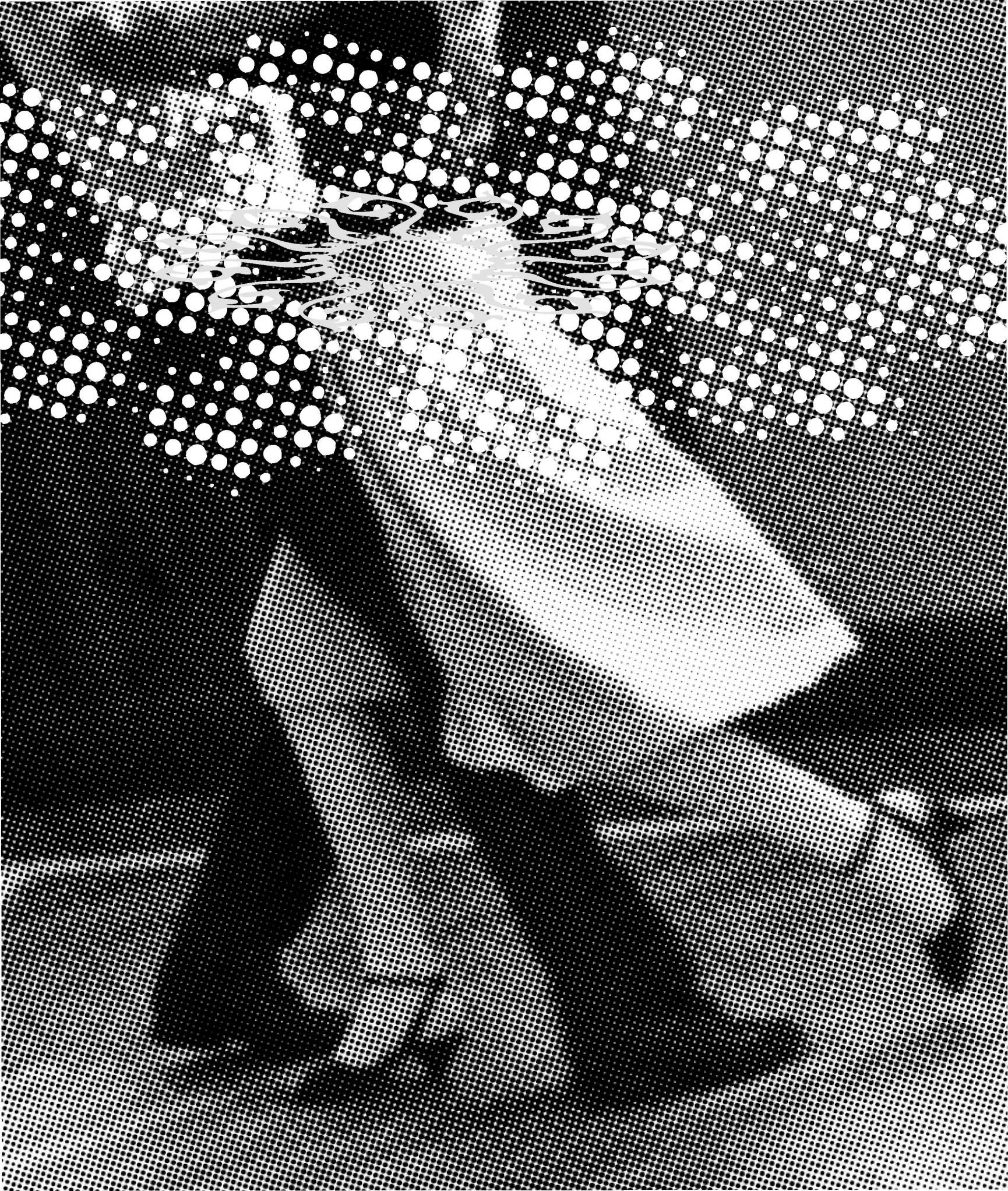
Časopisni članki:

- Hernja Masten, M. Časopis za zgodovino in narodopisje, letnik 73/38, Zvezek 1, Maribor 2002.
- Tednik od št. 18, 8. maja 1959, letnik XII, do št. 22, 1. junija 2000, letnik LIII.

Arhivsko gradivo:

- Zgodovinski arhiv na Ptuju (ZAP), fond DPD Svoboda, škatla 4.
- ZAP, fond DPD Svoboda, škatla 9.
- ZAP, fond MO Ptuj, škatla 226, spis 29/40-1917
- ZAP, fond MO Ptuj, škatla 233, spis 1055-1918.
- ZAP, fond MO Ptuj, škatla 241, skupina 26, spis 26/76.
- ZAP, fond MO Ptuj, škatla 274, spis 1931-1999 spl.
- 1. Bilten plesne zveze Slovenije. 1960, str. 10.
- ZAP, fond DPD Svoboda, škatla 4. Zapisnik ustanovne skupščine plesno-športne sekcije.
- Statistično poročilo DPD Svoboda. Zapisnik redne letne skupščine z dne 15. 10. 1960. Osebni arhiv Aleksandra Glatza.

Izid publikacije so omogočili

MESTNA OBČINA PTUJ

ASFALTI PTUJ

ASFALTI PTUJ d.o.o. je gospodarska družba, registrirana za izvajanje gradbene dejavnosti na področju nizkih gradenj. Pod tem imenom posluje od 1. aprila 1999, ko smo po večletnem mirovanju ponovno oživilili poslovanje njene pravne predhodnice CESTE Ptuj d.o.o.

Ustanovitelj družbe je CESTA Varaždin d.d., ena največjih gospodarskih družb s področja nizkih gradenj na Hrvaškem, ki je na tržišču SV Slovenije prisotna že več kot 30 let. Tržišče, na katerem realiziramo večino sklenjenih poslov, sega od Prekmurskih ravnin preko Slovenskih goric in Pohorja do Koroške ter na jug do Kozjanskega, Posotelja, Haloz in Podravja.

Sodelujemo pri izgradnji:

- avtocest
- državnih, občinskih in krajevnih cest
- športnih objektov
- kanalizacije
- ureditev okolij poslovnih in stanovanjskih objektov, ter ostalih objektov nizkih gradenj

Kot pove že ime družbe, večino del predstavljajo dela povezana z asfaltom, ki ga dobavlja podjetje Cesta Varaždin iz svojih asfaltnih baz v Varaždinu in Lepoglavi. Za vrsto in obseg del, ki jih izvajamo za različne naročnike (DARS, DRSC, občine, gospodarske družbe in individualni naročniki) smo ustrezno kadrovsko in tehnološko opremljeni. Na ta način zagotavljamo zahtevano kvaliteto v dogovorjenih rokih in pod konkurenčnimi pogoji. Kvaliteto našega dela potrjujejo številni zadovoljni naročniki in Standard ISO 9001:2000, ki ga tekoče preverjamo in odpravljamo morebitne nepravilnosti.

ISO 9001:2000

ASFALTI PTUJ d.o.o., PODJETJE ZA NIZKE GRADNJE
ŽNIDARIČEVO NABREŽJE 13, 2252 PTUJ
Telefon: +386 2 749 26 10, Fax: +386 2 749 26 12
E-mail: info@asfalti-ptuj.si, www.asfalti-ptuj.si

altius glasba za pogledat

- kreiranje in upravljanje blagovne znamke
- načrtovanje in zakup medijskega prostora
- organizacija dogodkov
- oglaševanje in oglasne površine
- izobraževanje
- vavčersko svetovanje
- odnosi z javnostmi

- celostne grafične podobe
- spletne strani
- tiskovine
- embalaža
- promocijski materiali

- sejemske postavitve in aranžiranje
- tiskanje velikih formatov
- oglaševanje na jumbo plakatnih površinah
- oglaševanje na drogovih javne razsvetljave
- oblepitve

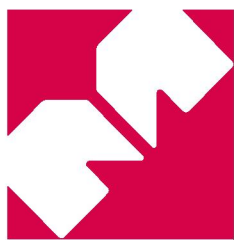

EDINSTVENE IN UNIKATNE REŠITVE!

ZAGOTOVITE SI PREPOZNAVNOST IN UGLED!

POVEČAJTE VIDNOST!

Altius d.o.o.
Čučkova ul. 5, 2250 Ptuj
Tel: 02 749 32 10, GSM: 041 576 150
E-pošta: info@altius.si
www.altius.si

Mercator

najboljši sosed 60 let

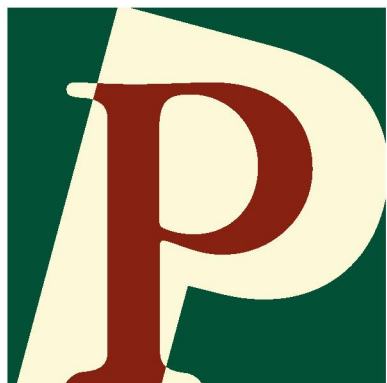
TAMES d.o.o.
TRGOVINA INŽENIRING, STORITVE

Ormoška cesta 14 / 2250 PTUJ
tel.: 02/ 778-10-11 fax.:02/775-28-61

Trgovina z instalacijskim materialom in drugim tehničnim blagom.
Izvedba elektro, strojnih in plinskih instalacij.
Montaža klimatskih, hladilnih in prezračevalnih naprav.
Servis in montaža plinskih in oljnih gorilnikov.
Montaža toplotnih črpalk za ogrevanje.

SVETUJEMO - PRODAJAMO - MONTIRAMO - SERVISIRAMO - GARANTIRAMO IN KREDITIRAMO

CISTO
MESTO

Perutnina Ptuj

1905

Nova Kreditna banka Maribor

Izbrala sem si
zanesljivega
partnerja.

Vem zakaj.

NLB Skupina

www.nlb.si

NLB d.d., Trg republike 2, 1000 Ljubljana

GOSTILNA

Ambiente

Danica Zemljarič Dobrotič

Zabovci 86b, Markovci

PLESNI CENTER
MAMBO®

Volkmerjeva c. 26, Ptuj,
tel. 02 748 14 46

www.mambo-ptuj.com

P ● E ◆ T ■ L ▲ J ● A

GOYA & COMPANY

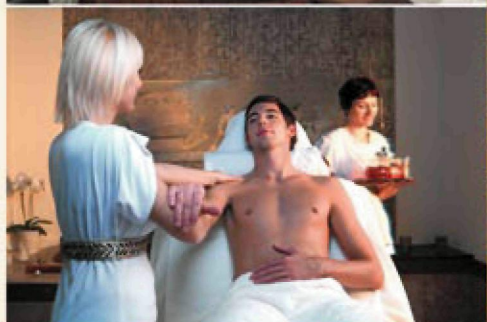
SLAŠČIČARNA SLADKI BUTIK, PTUJ

Živite bolje v objemu rimljanov...

GRAND HOTEL PRIMUS
SAVA HOTELS & RESORTS
★★★★

Plesni večeri v Klubu Gemina XIII.

TERME
PTUJ
SAVA HOTELS & RESORTS

Terme Ptuj, d.o.o., Pot v toplice 9, SI-2251 Ptuj, Phone: +386 (0)2 74 94 500,
FAX: +386 (0)2 74 94 524, SI 20241275, e-mail: info@terme-ptuj.si, rezervacije@terme-ptuj.si
web: www.terme-ptuj.si, www.grandhotelprimus.si

Prvo srečanje nekdanjih plesalcev
DPD Svoboda, Plesnega kluba Tango in Plesnega kluba Mambo,
junij 2008

Odlomek članka, ki je izšel v mesečniku
Ptujčan 24. junija 2008

»... Ples je ves čas prežet z intenzivnim čustvenim doživljanjem in prijateljstvi, ki jih nikoli ne pozabiš. Zato sem se z veseljem udeležila srečanja nekdanjih plesalcev plesne sekcije DPD Svoboda, plesnih šol Fredy, Tango in Plesnega kluba Mambo, ki je potekalo 7. junija v Moškanjcih.

Zbralo se nas je okoli štirideset entuziastov in nostalgikov ter takratni trenerji in ljudje, ki so pomagali v raznih organizacijskih opravilih. Naj izpostavim le nekatere: Izidor Gnilišek, Borut Žuran, Franjo Kozar, Zdenka Fajfarič, Metod Peklar; Aleksander Glatz, začetnik tekmovalnega in družabnega plesa na Ptujju, je bil na žalost zadržan. Velika pohvala in zahvala za ta dogodek je namenjen bivšima plesalcema Jerneju Slejku in Jerneju Brenholcu. Oba sta Ptujčanom znana kot odlična plesalca, ki sta dosegala vrhunske rezultate na domačih in mednarodnih tekmah, Jernej Brenholc pa je aktiven plesalec še danes.

Pripravila sta nepozabno popoldansko in večerno druženje, ki je bilo plesno obarvano, saj so nekdanji plesalci na šaljiv način izvedeli, koliko od osvojenega plesnega znanja še »imajo v nogah«. Pravijo, da tega nikoli ne pozabiš in tudi videti je bilo tako. Obujanje spominov in dogodkov se je zavleklo pozno v noč. »Stara garda«, kot sta nas poimenovala organizatorja, še ni za staro železo in želja obeh je, da bi srečanje postalo tradicionalno ...«

Božena Krivec
Foto Andreja Panič

50 LET
DPD SVOBODA PTUJ · PLESNA SEKCIJA · 50 LET

